

Ulkoministeriön tilinpäätös 2019

**Ulkoministeriö
Utrikesministeriet**

SISÄLTÖ

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 JOHDON KATSAUS	3
1.2 VAIKUTTAVUUS JA TULOKSELLISUUS	5
1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.....	24
1.3.1 Toiminnan tuottavuus.....	24
1.3.2 Toiminnan taloudellisuus.....	30
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	31
1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	34
1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	35
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	35
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	35
1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	37
1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	38
1.6.1 Rahoituksen rakenne	38
1.6.2 Talousarvion toteutuminen.....	39
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma	40
1.6.4 Tase	41
1.7 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	41
1.8 HALLINNONALALLA TOTEUTETTUIEN ARVIOINTIEN TULOKSET	42
1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTYKSIÄ.....	45
2. TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA.....	46
3. TUOTTO- JA KULULASKELMA	52
4. TASE.....	53
5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	55
6. ALLEKIRJOITUKSET	73

1. TOIMINTAKERTOMUS

Ulkoministeriön toimintaa vuonna 2019 on kuvattu myös hallituksen vuosikertomuksessa. Hallinnonalan tulostavoiteasetannan mallista johtuen toimintakertomuksen laadinnassa on otettu soveltuvin osin huomioon Valtiokonttorin ohje toimintakertomuksen laatimisesta (VK/948/00.00.00.01/2016).

1.1 JOHDON KATSAUS

Ulkoministeriö toimi aktiivisesti edistääkseen kesällä 2019 aloittaneen hallituksen ihmisoikeusperustaista ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Ilmastomuutoksen torjunta nousi aiempaa vahvemmin osaksi ulkoministeriön tehtäväkenttää.

Tavoitteita edistettiin tilanteessa, jossa suurvaltojen väliset jännitteet korostuivat entistä näkyvämmiin ja kansainvälistä sääntöpohjaista järjestelmää koeteltiin monin tavoin. Monet konfliktit ja kriisit jatkuivat etenkin Lähi-idässä ja Afrikassa aiheuttaen humanitaarista hätää ja ylläpitäen jännitteitä kansainvälisissä suhteissa. Arktisen alueen turvallisuuteen liittyvät kysymykset nousivat yhä enemmän esille alueen geopoliittisen ja strategisen merkityksen kasvaessa.

Suomi edisti EU-puheenjohtajuuskaudellaan johdonmukaisesti EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehittämistä. Lähtökohtana oli ajaa arvopohjaista ulkopolitiikkaa, jossa otetaan huomioon ympäristö-, ihmis- oikeus- ja tasa-arvokysymykset. Suomi edisti voimakkaasti tavoitetta, jolla EU saavuttaisi hiilineutraaliuden vuoteen 2050 mennessä.

Suomi tuki aktiivisesti EU:n laajentumista. Ulkoministeri Haavisto vieraili kaikissa kuudessa Länsi-Balkanin maassa ja ilmaisi tukensa laajentumispyrkimyksille. Suomi pyrki avaamaan yleisemminkin keskustelua EU:n laajentumispolitiikan myönteisistä vaikutuksista, erityisesti siitä miten laajentumispolitiikalla voidaan luoda vakautta ja kehitystä.

Suomi vei kaudellaan määrätietoisesti eteenpäin EU:n ulkosuhdehallinnon ja korkean edustajan toimintaa. Konkreettinen esimerkki tästä oli ulkoministeri Haaviston rooli EU:n edustajana Sudanin rauhanprosessia koskeneissa keskusteluissa kesällä 2019. Tämä oli tiettävästi ensimmäinen kerta, kun EU:n korkea edustaja valtuutti jäsenmaan ulkoministerin tällaiseen tehtävään.

Ulkoministeriössä hoidettiin vuoden aikana tuloksellisesti myös muita puheenjohtajuustehtäviä. Suomi jatkoi Euroopan neuvoston ministerikomitean puheenjohtajana. Vaikka järjestö oli kauden aikana syvässä poliittisessa, taloudellisessa ja institutionaalisessa kriisissä, kykeni Suomi viemään järjestöä eteenpäin. Suomi edisti työllään eurooppalaisen ihmisoikeus- ja oikeusvaltiojärjestelmän vahvistumista ja toi näkyvyyttä tulevaisuuden ihmisoikeushaasteille.

Arktisen neuvoston puheenjohtajuuskaudellaan (2017 - 2019) Suomi edisti erityisesti ympäristösuojelua, koulutusta, meteorologista yhteistyötä ja viestintäyhteyksiä. Puheenjohtajuus päättyi Rovaniemellä touku-kuussa 2019 pidettyyn ulkoministerikokoukseen, johon osallistui kaikkien kahdeksan jäsenmaan ulkoministerit sekä alkuperäiskansojen edustajia. Arktiset asiat olivat vahvasti esillä myös EU-puheenjohtajuuskaudella. Suomen kaudella hyväksyttiin muun muassa arktista yhteistyötä koskevat neuvoston päätelmät.

Multilateralismin ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän puolustamiseen panostettiin. Hallitusohjelman ihmisoikeusperustaisuus näkyi systemaattisesti kaikessa toiminnassa. Suomi nosti ihmisoikeudet esille monenvälisessä yhteistyössä sekä osana kahdenvälistä vuoropuhelua muiden maiden kanssa. Ihmis- oikeudet olivat keskeinen osa Suomen EU-puheenjohtajakautta. Esimerkiksi epävirallisen EU:n ulkoministerien Gymnich-kokouksen yhteydessä Helsingissä järjestetty ministerien ja ihmisoikeuspuolustajien välinen tapaaminen toi näkyvyyttä Suomen kannoille ja nosti Suomen profiilia.

Aiempaan verrattuna maantieteellisistä painotuksista korostui erityisesti Afrikan merkitys. Ulkoministeriö käynnisti syksyllä hallitusohjelman tavoitteita edistävän kokonaisvaltaisen Afrikka-strategian valmistelut. Keskusteluita Iranista ja ydinsopimuksen (JCPOA) tilanteesta käytiin läpi syksyn, mukaan lukien Iranin ulkoministeri Javad Zarifin Helsingin vierailulla elokuussa. Intian ulkoministeri Subrahmayam Jaishankar vieraili Helsingissä syyskuussa ja ministeri Haavisto Intiassa marraskuussa.

Rauhanvälityksen merkitys korostui entisestään yhtenä Suomen ulkopolitiikan painopistealueena. Ulkoministeriö edisti rauhanvälitystoimintaa eri foorumeilla (kuten YK, EU, Etyj, Afrikan Unioni) sekä keskittyi yhä vahvemmin kansallisen rauhanvälitysosaaamisen kehittämiseen.

Suomi jatkoi aktiivista osallistumistaan kansainväliseen kriisinhallintaan. Sotilaallisen kriisinhallinnan painopiste oli kuluneen vuoden aikana Libanonissa, Irakissa ja Afganistanissa. Siviilikriisinhallinnan osalta painotus oli Ukrainassa.

Pohjoismaiden ministerineuvoston työlle pääministerit vahvistivat uuden vision, jonka mukaan Pohjolasta tulee maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä. Vision myötä ministerineuvosto vahvistaa toimiaan ilmastomuutosta vastaan ja myös tukeaan esimerkiksi digitaaliselle integraatiolle sekä kansalaisten liikkuvuudelle.

Ulkoministeriö tuki aktiivisesti hallituksen myös hallituksen ohjelmalinjauksia globaalista vastuun kannosta, avoimesta ja reilusta kaupasta sekä monenkeskisestä yhteistyöstä. Ministeriön toiminnan ytimessä oli niin ikään Suomen kaupallistaloudellisten intressien edistäminen hallituksen kasvu- ja työllisyystavoitteiden saavuttamiseksi.

Viennin ja kansainvälistymisen edistämiseksi eli Team Finland (TF) -työssä tiivistettiin edelleen edustustoverkoston ohjausta. Ministeriön ja Business Finlandin yhteistoimintaa vahvistettiin ja uusi TF-verkoston strategia hyväksyttiin syksyllä 2019.

Työ vapaan ja avoimen kaupan sekä sääntöpohjaisen kauppajärjestelmän puolustamiseksi jatkui Suomen pitkän linjan mukaisesti. Vuosi 2019 oli vaikea suurvaltojen kauppapoliittisen vastakkainasettelun sekä Maailman kauppajärjestö WTO:n toimintaan liittyvien ongelmien johdosta. Suomi oli EU-puheenjohtajamaan roolissa aktiivisesti mukana etsimässä ratkaisuja hankalaan tilanteeseen. Haasteista huolimatta neuvotteluissa nähtiin myös edistymistä, mm. sähköisen kaupan osalta.

Suomen tavoitteet huomioitiin hyvin EU:n kauppaneuvottelutavoitteissa. Sopimukset EU:n ja Japanin sekä EU:n ja Singaporen välillä astuivat voimaan viime vuonna. Myös neuvottelut Australian ja Uuden-Seelannin kanssa etenivät, ja Mercosurin kanssa saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys sopimuksesta. EU:n ja Yhdysvaltain kesken jatkettiin edellytysten kartoittamista neuvotteluille kauppasuhteen tiivistämisestä. Ulkoministeriö vaikutti aktiivisesti myös Iso-Britannian EU-erosopimukseen liittyneissä neuvotteluissa sekä keskusteluissa tulevasta suhteesta elinkeinoelämämme intressien turvaamiseksi.

Kehityspolitiikka on keskeinen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, ja samalla yksi tärkeimmistä globaalien vastuunkannon välineistä. Vuosi 2019 oli kehityspolitiikassa todellinen supervuosi sekä kansallisesti että kansainvälisesti kestävä kehityksen ja ilmastokysymysten johdosta.

Uusi hallitusohjelma vahvisti kehityspolitiikan pitkäjänteisen linjan ja arvoperustan. Suomi toteuttaa ihmisoi-keusperustaista kehityspolitiikkaa, joka poistaa köyhyyttä ja vähentää eriarvoisuutta. Kehitysyhteistyömäärärahoja lisätään vaalikauden aikana, mutta BKT-osuus pysyy noin 0,41 %:ssa. Kehityspolitiikan painopisteiksi linjattiin vaalikaudelle: 1) naisten ja tyttöjen oikeudet ja asema, 2) kehittyvien maiden taloudet ja työpaikat, 3) tasa-arvoinen koulutus ja avoin hallinto demokraattisissa yhteiskunnissa, ja 4) ilmasto ja luonnonvarojen kestävä käyttö.

Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella kestävä kehitys, ilmastopolitiikka, kehitysrahoitus ja humanitaarinen politiikka olivat aktiivisesti esillä. Puheenjohtajuuskaudella edistettiin onnistuneesti sukupuolten tasa-arvoa, koulutusta ja kumppanuutta Afrikan kanssa. EU:n kehitysrahoitusarkkitehtuurin uudistaminen ja neuvottelut uudesta ulkosuhderahoituksen kokonaisuudesta nousivat keskeiseksi teemaksi kuluneena vuonna. Suomen aktiivisella panoksella pohjustettiin tärkeitä linjauksia muuttuvassa toimintaympäristössämme. EU-maat sitoutuvat myös vahvistamaan vammaisten oikeuksia ja asemaa humanitaarisissa kriiseissä sekä kiinnittämään huomiota siihen, että terrorismin vastaiset toimet ja pakotteet eivät estä periaatteellisen humanitaarisen avun toimittamista.

Monenkeskisessä yhteistyössä Suomen asemaa vahvistettiin kestäväen kehityksen ja ilmastokysymysten edelläkävijänä. Kunnianhimoinen ilmastotavoittemme – Suomesta hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä – sai paljon huomiota kansainvälisesti. Suomi etsi ennakkoluulottomasti uusia yhteistyömuotoja esimerkkinä Suomen ja Chilen perustama valtionvarainministereiden ilmastokoalitiio ja osallistui Vihreän ilmastorahaston (GCF) lisärahoituskierrokseen korottaen tukeaan 25 prosenttia.

Kestäväen kehityksen rahoitus vaatii julkisen panostuksen lisäksi yhä enemmän yksityisen sektorin investointeja. Suomen laina- ja sijoitusmuotoista kehitysyhteistyötä koskeva investointisuunnitelma hyväksyttiin syksyllä 2019. Suunnitelmaan kohdistetaan yli 500 miljoonaa euroa finanssisijoitusmäärärahaa vuosille 2020 - 2023, josta vähintään 75 prosenttia ohjataan ilmastorahoitukseen ja vähintään 60 prosenttia Afrikan rahoituskohteisiin.

Suomi jatkoi myös profiloitumista innovaatioiden, innovatiivisen rahoituksen ja digitaalisen yhteistyön tukijana ratkaisuna kestäväen kehityksen haasteisiin. YK:n teknologiainnovaatioiden laboratorion toiminta käynnistyi menestyksellisesti vuoden aikana. YK:n projektipalveluiden toimisto avasi sosiaalisen vaikuttavuusjoittamisen toimistonsa Helsinkiin. Sen innovaatio- ja teknologiatoimisto siirtyy myöhemmin Helsinkiin.

Ulkoministeriö jatkoi tukeaan monenkeskisen kauppaa tukevan kehitysyhteistyön keinoin kehitysmaiden, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden (LDC) kapasiteettia käydä kansainvälisiä kauppaneuvotteluja sekä hyötyä kansainvälisen kaupan mahdollisuuksista. Kauppaa ja kehitystä sekä ympäristöä koskevia teemoja nivottiin samalla entistä tiiviimmin osaksi Team Finland -toimintaa.

Ulkoministeriön toimintaedellytyksiä vahvistettiin avaamalla uudelleen Suomen Bagdadin-suurlähetystö. Lisäksi tehtiin päätös Suomen suurlähetystö avaamisesta Filippiinien pääkaupunkiin Manilaan.

1.2 VAIKUTTAVUUS JA TULOKSELLISUUS

Hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2019 asetettiin hallitusohjelman ja siitä johdettujen hallinnonalan strategisten painopistealueiden pohjalta tehtäväkohtaisesti. Tulostavoitteet vahvistettiin hallinnonalan talousarvion toimeenpanoasiakirjassa helmikuussa 2019.

Vaikuttavuus ja toiminnallinen tuloksellisuus			
Tulostavoitteet	Toimenpiteet	Tulostavoitteiden arviointi	Perustelut
Ulkoasiainhallinnon tavoitteena on yhtenäinen, vahva ja toimintakykyinen EU, joka keskittyy kasvuun ja turvallisuuteen; konkreettisia tuloksia tavoitellaan erityisesti sisämarkkinoita syventämällä, monenvälistä sääntöpohjaista kauppaa edistämällä, EU:n ulkoista toimintaa, kehityspoliittikkaa ja puolustusyhteistyötä vahvistamalla sekä muuttoliikkeen hallinnalla.	Varmistetaan johdonmukainen, oikea-aikainen ja vaikuttava kannanmuodostus EU:n yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa kautta ulkoasiainhallinnon. Vahvistetaan EU-vaikuttamisosaamista ulkoasiainhallinnossa. Etsitään yhteistyössä EU:n ulkosuhdehallinnon ja jäsenmaiden kanssa tapoja parantaa EU:n yhtenäisyyttä, arvopohjaa, toimintakykyä ja globaalia vaikuttavuutta ml. hyödyntäen SEU:n kirjauksia mm. määräenemmistöpäätöksistä. Edistetään aktiivisesti EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) vahvistamista ja puolustusyhteistyön syventämistä. Tavoitellaan tuloksia EU-Nato -yhteistyön kehittämisessä yhteisen julistuksen konkreettisen toimeenpanon kautta. Edistetään kestäväen kehityksen ja ilmastotoimien vahvistamista EU:n ulkoisessa toiminnassa.	A: YUTP-kannanmuodostus on johdonmukaista, vaikuttavaa ja oikea-aikaista. Ulkoministeriön EU-vaikuttamisosaamista on pystytty vahvistamaan. Yhteistyössä kumppaneiden kanssa on löydetty välineitä EU:n yhtenäisyyden ja toimintakyvyn parantamiseen. B: Em. kysymyksissä on toimittu aktiivisesti, mutta vaikutus ei ole täysin tyydyttävää. C: YUTP-kannanmuodostus ei ole johdonmukaista, eikä EU:n yhtenäisyyden hyväksi ole toimittu. A: Suomi on edistänyt YTPP-agendaa laajasti ja aloitteellisesti. B: Suomen panos ja vaikutus YTPP-agendaan vähäistä C: Suomen rooli passiivinen, ei vaikutusta.	Suomi toimi EU-puheenjohtajuuskauden aikana johdonmukaisesti, vaikuttavasti ja oikea-aikaisesti EU:n yhtenäisyyden, toimintakyvyn ja arvopohjan vahvistamiseksi. Suomi pystyi vaikuttamaan YUTP:aan ja sen vaikuttavuuden kehittämiseen neuvostossa sekä osana pienempiä maaryhmiä. Ulkoministeriön EU-vaikuttamisosaamista on vahvistettu säännöllisellä vaikuttamiskoulutuksella. Suomi edisti turvallisuutta ja puolustustusta koskevaa asiaalista aktiivisesti. Suomi EU-puheenjohtajanaan kykeni edistämään keskustelua digitalisaation ja tekoälyn vaikutuksista puolustuksen kehittämiseen sekä ilmastosta turvallisuuden ja puolustuksen alalla samoin kuin strategista keskustelua EU:n turvallisuus- ja puolustusyhteistyöstä. Ulkoministeriö vei aktiivisesti eteenpäin ratkaisua kolmansien maiden osallistumisesta pysyvään rakenteelliseen yhteistyöhön, mutta asiassa ei saavutettu ratkaisua. Suomi tuki siviilikriisinhallinnan kehittämistä (ml. alan kompaktin ensimmäisen

	<p>EU:n yhtenäisyyden korostaminen YK-kysymyksissä. Vaikutetaan siihen, että EU:lla on yhtenäiset tavoitteet YK:n toimintakyvyn ja tehokkuuden vahvistamiseksi.</p>	<p>A: EU toimii yhtenäisemmin ja on tukenut tuloksellisesti YK:ta. B: EU toimii kuten ennenkin, Suomi on ajoittain aktiivinen. C: EU:n yhtenäisyys on heikompa eikä Suomi ole edistänyt sitä.</p>	<p>vuositarkastelun valmistelu) ja EU:n ja Naton yhteistyötä.</p> <p>Suomi on pyrkinyt johdonmukaisesti, erityisesti EU-puheenjohtajana, ja aktiivisesti edistämään EU:n yhtenäisyyttä, mutta siitä huolimatta yhtenäisyydessä merkittäviä haasteita.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto hyödyntää täysimääräisesti Suomen EU-puheenjohtajuuskauden 2019 suomat mahdollisuudet EU:n toimintakyvyn ja globaalin painoarvon vahvistamiseksi. Puheenjohtajuuskauden onnistunut läpivienti vahvistaa Suomen asemaa EU:ssa ja kansainvälisesti. Ulkoasiainhallinto kykenee vaikuttamaan EU:n ulkosuhteiden painopisteisiin.</p>	<p>Hyödynnetään EU-puheenjohtajuus täysimääräisesti näiden tavoitteiden ajamiseen.</p> <p>Edistetään EU-tietoutta ja keskustelua Suomessa.</p>	<p>A: Suomen puheenjohtajuuskauden valmisteluita ja toteutusta on hyödynnetty täysimääräisesti em. tavoitteiden läpi viemiseen. B: Em. tavoitteilla on ollut vähäinen näkyvyys ja vaikutus puheenjohtajuuskaudella. C: Puheenjohtajuuskautta ei ole hyödynnetty Suomen tavoitteiden ajamiseen.</p> <p>Saatu palaute toiminnasta: A: pääosin myönteistä. B. neutraalia. C. pääosin kielteistä.</p>	<p>Suomen EU-puheenjohtajuuskauden valmisteluja ja toimeenpanoa on hyödynnetty täysimääräisesti EU:n toimintakyvyn ja kansainvälisen painoarvon vahvistamiseksi, mm vaikuttamalla EU:n ulkosuhteiden työskentelytapojen kehittämiseen ja vahvistamalla EU:n roolia Suomen painopistealoilla, mm. arktinen, Afrikka, ihmisoikeudet.</p> <p>Suomen johdolla käytiin mm. keskustelu neuvoston työtapojen kehittamisestä ml. ulkosuhteissa. Ulkosuhderahoitusneuvotteluissa onnistuttiin tekemään yksimielisiä kompromisseja neuvostossa mm. muuttoliikkeen ja investointien osalta. Edustustoverkko viesti aktiivisesti puheenjohtajuustavoitteista ja painotti ilmastoteemaa, mikä tuki Suomen EU-ilmastoprofiilia.</p> <p>Suomen puheenjohtajuuskaudella sovittiin EU:n Arktisen tiedonannon (2016) päivittämisestä. EU vahvisti sitoutumisensa Länsi-Balkanin maiden EU-jäsenyysspektiiviin, mm. hyväksymällä neuvoston päätelmät Bosnia-Hertsegovinan EU-jäsenyyshakemuksesta.</p> <p>EU-puheenjohtajuuskautta hyödynnettiin maakuvallisesti menestyksekkäästi niin ministeriön kuin edustustojen toimesta Suomen näkyvyyden lisäämiseksi maailmalla. Erityisesti sosiaalisessa mediassa toteutettu viestintä keräsi kiitosta.</p> <p>Ulkomministeriön Eurooppatiedotus vastasi onnistuneesti EU-kansalaisviestinnästä koko valtiohallinnon puolesta tapahtumien ja aktiivisen viestinnän avulla, joista saatiin myönteistä palautetta.</p>
<p>Vaikutetaan EU:n ja Ison-Britannian tulevaan suhdekehitykseen Suomen intressien pohjalta.</p>	<p>Käynnistetään pohdinta Suomen kahdenvälisistä strategisista intresseistä Iso-Britannian suhteen.</p> <p>Vaikutetaan tulevan EU-Iso-Britannia -suhteen kehitykseen niin, että yhteistyö YUTP:ssa ja YTPP:ssä jatkuisi EU:ta hyödyttävällä tavalla mahdollisimman tiiviinä.</p> <p>Suomen tavoitteiden ja kantojen määrittely sekä mandaatikäsittelyyn että itse neuvotteluihin Iso-Britannian EU-erossa yhteistyössä sidosryhmien ja yritysten</p>	<p>A: Suomi on pystynyt vaikuttamaan YUTP:aan tavoitteidensa edistämiseksi, ml. Brexit-prosessissa. B: Suomi on ollut aktiivinen, mutta vaikutus on jäänyt vähäiseksi. C: Suomen aktiivisuus on ollut vähäistä eikä ole pystynyt vaikuttamaan.</p> <p>A: Toiminta Suomen kantojen huomioinnissa EU:n tavoitteissa on ollut tuloksellista.</p>	<p>Suomi korosti tarvetta sille, että EU säilyttää läheisen suhteen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa Iso-Britannian kanssa myös Brexitin jälkeen. Tämä tavoite on toteutumassa. EU:n ja Ison-Britannian tulevan suhteen määrittelyssä YTPP:ssä ei ole kuitenkaan vielä edetty pitkälle. Neuvottelut tulevan suhteen määrittelystä tiivistyvät vuonna 2020 alkuvuodesta. EU-yhtenäisyys säilyi hyvin eikä brexit kaapannut Suomen EU-puheenjohtajuusagendaa. Pohdintaa kahdenvälisistä suhteista on käyty ulkomministeriön johdolla mm. avorihien muodossa, ottaen huomioon kehitys EU-neuvotteluraitteella.</p> <p>Suomi on vaikuttanut onnistuneesti Brexit-prosessin kuluessa ja sidosryhmäyhteistyö on ollut tiivistä. Tulevan suhteen neuvottelut ovat vasta alkamassa.</p>

	<p>kanssa hyödyntämällä mm. Brexit-selvitystä. Sopimuksettomassa erolanteessa tiivis yhteydenpito erityisesti sidosryhmiin ja yrityksiin.</p>	<p>B: Toiminnassa onnistuttu vain osittain. C: Toiminnassa ei ole onnistuttu.</p>	<p>EU:n kehityspolitiikan osalta Suomi on arvioinut Brexitin vaikutuksia ja tuonut esille Iso-Britannian roolin keskeisenä samanimielisenä maana.</p>
<p>Toimitaan Suomen tavoitteiden mukaisesti luotaessa EU:lle uutta ulkosuhderahoitusjärjestelmää vuosille 2021 - 2027. Pyritään varmistamaan, että uusi naapuruus-, kehitys- ja yhteistyöväline mahdollistaa nykyistä paremmin EU:n poliittisten tavoitteiden tukemisen.</p>	<p>Ulkosuhdetavoitteisiin ja -rahoitukseen liittyvä vaikuttamistyö EU-instituutioissa ja jäsenmaiden parissa sekä ulkoasiainhallinnon kantojen oikea-aikainen ja tehokas sisäinen koordinaatio.</p> <p>Varmistetaan, ml. Suomen pj-kaudella, että ulkosuhderahoituksessa siirrytään yhteen välineeseen ja mahdollistetaan äkillisiin kriiseihin ja muuttuviin poliittisiin olosuhteisiin reagointi.</p> <p>Varmistetaan, että ulkosuhderahoitusta suunnataan myös Suomen lähialueille ja naapurustoon pohjoisessa ja idässä.</p> <p>Kehitysrahoituksen osalta painopisteenä ovat vähiten kehittyneet maat ja Afrikka.</p> <p>Kiinnitetään huomiota suomalais-toimijoiden mahdollisuuksiin hyödyntä EU-rahoituksesta täytäntöönpanovaiheessa.</p>	<p>A: Ulkosuhderahoitus on koottu yhteen välineeseen ja Suomen erityistavoitteet on otettu huomioon täysin. B: Suomen tavoitteet on otettu huomioon osittain. C: Ulkosuhderahoitusta ei ole saatu yhteen välineeseen ja Suomen erityistavoitteita ei ole huomioitu.</p>	<p>Suomi onnistui kansallisten erityisintressiensä ajamisessa ja pyrki puheenjohtajuuskaudella varmistamaan yhtenäisen instrumentin säilymisen. Suomen puheenjohtajuuskaudella neuvoteltiin muuttoliikkeen ulkosuhteita koskeva kompromissi, joka hyväksyttiin yksimielisesti. Suomi edisti neuvotteluja Euroopan rauhanrahastosta puheenjohtajuuskaudella tehokkaasti.</p> <p>EU:n kehitysrahoitusarkkitehtuurin uudistamista ja neuvotteluja uudesta ulkosuhderahoitusjärjestelmästä ei ole vielä saatu päätökseen. Suomen aktiivisella panoksella pohjustettiin tärkeitä linjauksia muuttuvassa toimintaympäristössä.</p> <p>Työ suomalaistoimijoiden mahdollisuuksien parantamisesta aloitettiin ja se jatkuu aktiivisena vuonna 2020, jolloin uuden ulkosuhderahoitusvälineen hallinnosta aletaan keskustella EU:ssa.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto edistää sopimuksiin perustuvaa kansainvälistä järjestelmää, johon Suomen turvallisuus ja suomalaisen yhteiskunnan, ml. yritysten, toimintaedellytykset perustuvat. Suomi toimii kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeusnormiston puolustamiseksi ja edelleen kehittämiseksi.</p>	<p>Etsitään aktiivisesti mahdollisuuksia tukea YK:n parempaa toimintakykyä. Osallistutaan YK-reformien edistämiseen. Pidetään esillä sopimusperustaisia kansainvälistä järjestelmää ja hyvän hallinnon periaatteita.</p> <p>Edistetään Suomen kansainvälis-oikeudellisia prioriteetteja mm. YK:n yleiskokouksessa, EU-työryhmissä sekä EN:n kansainvälisen oikeuden komiteassa.</p> <p>Nostetaan ihmisoikeuskysymykset ja ihmisoikeuksien vakavat loukkaukset säännönmukaisesti esille sekä kahdenvälisessä että monenvälisessä UTP-toiminnassa.</p> <p>Vaikutetaan Euroopan ihmisoikeussopimus -järjestelmän pitkän aikavälin reformiin ja YK:n sopimusvalvontaelinten vahvistamismenettelyyn. Tuetaan EU:n liittymistä Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja Istanbulin sopimukseen.</p>	<p>Suomen vaikuttaminen YK:n kehitysjärjestelmän reformien edistämiseksi onnistunut: A: hyvin. B: kohtalaisesti. C: huonosti.</p> <p>A: Kansainvälisessä sääntöperustaisessa kontekstissa on aktiivisesti pidetty esillä Suomen prioriteetteja ja tuotu esiin sopimusperustaisen järjestelmän tärkeyttä. B: Suomen prioriteetteja on osittain pidetty esillä kansainvälisessä sopimusperustaisessa kontekstissa ja osin tuotu esiin kansainvälisen järjestelmän tärkeyttä. C: Suomen prioriteettien edistämässä kansainvälisessä järjestelmän kontekstissa ja kansainvälisen sopimusperustaisen järjestelmän kehityksessä ei ole tapahtunut muutosta.</p>	<p>Suomi vaikutti YK:n kehitysjärjestelmän reformin toimeenpanoon aktiivisesti sekä YK-pääkaupungeissa että maatasolla sekä tiedon jakamiseen reformin etenevästä eri sektoriministeriöissä. Reformin seuraava vaihe alustettiin uudistamiseksi ei edennyt suunnitellusti.</p> <p>Kansainvälisessä sääntöperustaisessa kontekstissa on aktiivisesti pidetty esillä Suomen prioriteetteja ja tuotu esiin sopimusperustaisen järjestelmän tärkeyttä, mutta järjestelmään kohdistuu huomattavia haasteita. Suomi on edistänyt YK:n uudistusten toimeenpanoa.</p> <p>Ihmisoikeuskysymykset ja ihmisoikeuksien vakavat loukkaukset on nostettu säännönmukaisesti esille sekä kahdenvälisissä tapaamisissa että monenvälisessä toiminnassa joko kansallisesti, EU:na tai osana samanimielisten maiden ryhmää.</p> <p>Suomi on edistänyt EU:n liittymistä Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja Suomen johdolla saavutettiin EU:n neuvoston päätelmät humanitaarisesta avusta ja kansainvälisestä oikeudesta.</p>

	<p>Edistetään kaikkein vakaviimpiin kansainvälisiin rikoksiin liittyvän rankaisemattomuuden vähentämistä poliittisella vaikuttamisella ja hankerahoituksen keinoin.</p> <p>Edistetään kehityksysymysten tasapainoista huomioimista muuttoliikeasioissa EU:ssa ja muissa kansainvälisissä yhteyksissä, ml. muuttoliike- ja pakolaiskompaktien toimeenpanossa sekä kotimaisessa valmistelussa.</p> <p>Jatketaan aktiivista ihmisoikeusvaikuttamista Suomen tukemissa monenvälisessä kehityspolitiikassa ja -yhteistyössä.</p>	<p>Kehityspoliittiset näkökulmat on tuotu esille Suomen muuttoliiketoiminnassa:</p> <p>A: hyvin B: kohtalaisesti C: huonosti.</p>	<p>Vaikutettu Euroopan ihmisoikeus-sopimus -järjestelmän pitkän aikavälin reformiin EN:n ihmisoikeuksien johtokomiteassa ja sen reformityöryhmissä.</p> <p>EU:n liittymistä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehtyyn yleissopimukseen (Istanbulin sopimus) edistettiin monipuolisella vuoropuhelulla samalla rohkaisten kaikkia EU-jäsenvaltioita hyväksymään yleissopimus.</p> <p>Hyödynnetty EU-puheenjohtajuuskautta sekä tuettu poliittisesti ja taloudellisesti rankaisemattomuutta vähentäviä hankkeita, erityisesti SGBV-painotuksella.</p> <p>Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella hyväksyttiin humanitaarista apua ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta koskevat neuvoston päätelmät. Suomen prioriteetteja, ml. ihmisoikeuskyvykset, ja kv. sääntöpohjaisen järjestelmän tärkeys on tuotu esille läpileikkaavana teemana yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa kaikkien osaston toimintakenttään kuuluvien maiden kanssa kahdenvälisesti ja multifoorumilla ja pyritty identifioimaan konkreettisia uusia hankkeita kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän edistämiseksi. Kehityspoliittiset näkökulmat saatiin läpi kohtalaisesti Suomen muuttoliiketoiminnassa.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto tehostaa työtä tyttöjen ja naisten aseman ja oikeuksien vahvistamiseksi. Suomen painopisteenä Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskaudella 2018 - 2019 on eurooppalaisen ihmisoikeus- ja oikeusvaltiojärjestelmän vahvistaminen.</p>	<p>Kasvatetaan tukea sukupuolten välistä tasa-arvoa edistävälle kehitysyhteistyölle.</p> <p>Vaikutetaan kansainvälisillä foorumeilla naisten ja tyttöjen aseman, erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien edistämiseksi.</p>	<p>Sukupuolten välistä tasa-arvoa ensi- tai toissijaisesti edistävän kehitysyhteistyön osuus on:</p> <p>A: vähintään 40% B: yli 37% C: alle 37%.</p>	<p>Rahoitus on kasvanut ja aktiivinen vaikuttamistyö jatkunut. Momenkeskinen vaikuttaminen keskittyi pääasiassa kumppaneihin ja priorisoituihin teemoihin, erityisesti tasa-arvo ja SRHR.</p> <p>EU:n liittymistä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehtyyn yleissopimukseen (Istanbulin sopimus) edistettiin monipuolisella vuoropuhelulla samalla rohkaisten kaikkia EU-jäsenvaltioita hyväksymään yleissopimus.</p> <p>Nairobissa järjestettiin Kairon väkivallan ehkäisemisen konferenssin ICPD+25-ko-kous. Tyttöjen ja naisten aseman ja oikeuksien vahvistaminen ovat prioriteetteina Nepal ja Afganistanin kehitysyhteistyön maaohjelmissä.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto myötävaikuttaa siihen, että Suomen ulkopoliittikka edistää kestävästä kehitystä YK:n kestävästä kehityksen tavoitteiden mukaisesti ja vahvistaa toiminnan johdonmukaisuutta ja koordinaatiota.</p>	<p>Vaikutetaan Agenda 2030:n valtavirtaistamiseksi EU:n kaikkeen toimintaan.</p> <p>Edistetään kiertotalouden periaatteita ja ratkaisuja EU:n vapaa-kauppaneuvottelujen ja nykyisten kauppasopimusten toimeenpanon yhteydessä.</p> <p>Laajapohjaisella viestinnällä ja yhteistyöllä tuetaan hallituksen kehityspolitiikkaa ja tehdään</p>	<p>A: Kiertotalouden periaatteet ja ratkaisut ovat aiempaa paremmin esillä EU:n vapaakauppaneuvottelujen ja nykyisten kauppasopimusten toimeenpanon yhteydessä. B: Kiertotalouden periaatteet ja ratkaisut ovat tyydyttävästi esillä neuvotteluissa ja sopimusten toimeenpanon yhteydessä. C: Kiertotalouden periaatteita ei ole onnistuttu sisällyttämään neuvotteluihin ja saamaan paremmin esiin sopimusten toimeenpanon yhteydessä.</p> <p>A: Viestintä saavuttaa aiotut yleisöt hyvin.</p>	<p>Määrärahaheikkauksista huolimatta kauppa ja kehitys -ohjelmat ovat olleet onnistuneita. Suomi on edistänyt kiertotalouden periaatteiden ja ratkaisujen roolia EU:n kauppaneuvotteluissa ja kahdenvälisesti.</p> <p>Kehityspolitiikan tulostiedot ja hallituksen painopisteet laajasti esiin sidosryhmien keskuudessa</p>

	<p>Agenda 2030:n globaaleja tavoitteita tunnetuiksi sekä Suomessa että kansainvälisesti.</p>	<p>B: Viestintä saavuttaa aiotut yleisöt kohtuullisesti. C: Viestintä ei tavoita aiottuja yleisöjä.</p>	<p>ja mediassa. Agenda 2030 -viestintää ulotettiin laajoille uusille kohderyhmille vaikuttajien ja Instagramin kautta.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto edistää ilmastopimuksen toimeenpanoa ja osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön, jolla rajoitetaan ilmastomuutosta ja edistetään siihen sopeutumista, painopistealueina erityisesti Afrikka ja arktiset alueet.</p>	<p>Edistetään kansainvälisten ilmastopimusten tavoitteiden saavuttamista ml. ilmasto- ja energiadiplomatian kautta, kansainvälisten rahoituslaitosten omistajajohdoksella sekä rahoittamalla kehitysmaiden ilmastotoimia.</p> <p>Nostetaan asteittain kansainvälisen ilmastorahoituksen taso vastaamaan poliittista sitoutumistamme Pariisin sopimuksen toimeenpanoon.</p> <p>Sidosryhmäkumppaneiden sitoutuminen ml. yksityisen sektorin toimijat kestävän kehityksen tavoitteisiin mm. investointikatalysointihankkein.</p>	<p>Kansainvälisen ilmastorahoituksen taso ja osuus kehitysyhteistyöstä: A. kasvaa B. pysyy samana C. laskee.</p>	<p>Ilmastorahoituksen tason ja osuuden suunta on kasvava. Suomi sitoutui korottamaan tukeaan Vihreälle ilmastorahastolle 25 prosenttia.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto tukee toimia, joilla vahvistetaan EU:n talouskasvua ja työllisyyttä solmimalla ja toimeenpanemalla kauppasopimuksia. Ulkoasiainhallinto edistää Suomen vientiä vaikuttamalla liiketoimintaympäristöihin sekä tukemalla suomalaisyritysten osallistumista kansainvälisiin arvoketjuihin ja innovatiiviseen osaamiseen perustuvia kumppanuuksia.</p>	<p>Vaikutetaan EU:n yhteiseen kauppapolitiikkaan siten, että EU:n toiminta on monenvälistä sääntöjärjestelmää vahvistavaa, ja osaltamme WTO-kumppanimaihin sääntöjärjestelmän puolistamiseksi.</p> <p>Suomen tavoitteiden ja kantojen oikea-aikainen kansallinen määrittely alueellisissa ja kahdenvälisissä kauppaneuvotteluissa ja vaikuttaminen neuvotteluihin sekä vuoropuhelu sidosryhmien, yritysten ja kansalaisjärjestöjen kanssa.</p> <p>YK:n innovaatiolaboratorio UNTILin käynnistämisvaiheen toimitasuunnitelman sekä oikeudellisen aseman viimeistely. Sidosryhmien aktivointi, yhteyksien luominen ja teemakohtaisen innovaatiotyön aloittaminen.</p>	<p>A: Suomen toiminta on ollut tuloksellista. B: Toiminnassa on onnistuttu osittain. C: Toiminnassa ei ole onnistuttu.</p> <p>A: Suomen kannat saatu hyvin sisään EU:n neuvotteluprosesseihin. B: Vain osa Suomen kannoista saatu mukaan. C: Suomen kannat eivät ole mukana EU:n prosesseissa.</p> <p>A: UNTILin toiminta on käynnistynyt onnistuneesti ja oikeudellinen asema turvattu. B: UNTILin toiminta on käynnistynyt. C: UNTILin toiminnan käynnistymisessä on ongelmia.</p>	<p>Keskusteluja monenkeskisen kauppajärjestelmän tulevaisuudesta ja sen uudistamisesta ja uusista aiheista on käyty, mutta eteneminen on ollut hidasta. Vaikutettu olennuuneesti EU:n prioriteettien ja tavoitteiden muodostamisessa, mutta EU ei ole onnistunut tehokkaasti edistämään työtä monenkeskisessä.</p> <p>Suomen kannat on saatu hyvin esiin EU:ssa ja liike-elämän eduista on onnistuttu huolehtimaan olennuuneesti nähdessä hyvin. Useat keskeiset neuvotteluprosessit ovat edelleen kesken, joten lopputulosta niiden osalta ei voida arvioida. Toisaalta usea prosessi on saatu päätökseen tai lähes päätökseen. Vaikuttamistyön ansiosta Suomen tavoitteet ovat olleet mukana neuvotteluissa.</p> <p>UNTILin toiminta käynnistyi menestyksellisesti, mutta oikeudellisen aseman osalta työ jatkuu.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto vahvistaa rauhanvälitystä ja dialogeja ulko- ja turvallisuuspolitiikan painopisteinä ja osallistuu työhön konfliktien ratkaisemiseksi ja yhteiskuntien jälleenrakentamiseksi kriisinhallinnan, rauhanrakentamisen ja kehitysyhteistyön keinoin.</p>	<p>Etsitään uusia avauksia rauhanvälityksen saralla, tehdään tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, kohdennetaan tarpeeksi resursseja.</p> <p>Käynnistetään toimenpiteet kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun jatkumon vahvistamiseksi.</p> <p>Vahvistetaan Suomen kriisinhallintaosallistumista kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Sotilaallisessa kriisinhallinnassa ylläpidetään riittävää osallistumista sellaisissa operaatioissa, joilla on selkeä vaikuttavuus ja lisäarvo.</p> <p>Suomi osallistuu merkittävällä panoksella siviilikriisinhallintaan ja siviilikriisinhallinnan kehittämistyöhön EU:n ja muiden organisaatioiden puitteissa.</p>	<p>A: Rauhanvälitysresursseja on lisätty, tuloksia on saavutettu. B: Resurssit ovat ennallaan, toiminta ei ole laajentunut. C: Resursseja on vähennetty, eikä Suomi ole aktiivinen rauhanvälityskysymyksissä.</p> <p>Yhteisymmärrys jatkumon merkityksestä ja kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta käytännössä toteutunut: A: Hyvin B: Kohtalaisesti C: Huonosti</p> <p>A: Osallistuminen on laadullisesti ja määrällisesti oikealla tasolla ja vaikuttavaa. B: Osallistumistaso ja vaikuttavuus ei ole riittävää. C: Osallistuminen ja vaikuttavuus on vähäistä.</p>	<p>Toiminta laajentui esim. vesidiplomatian alalla ja alustavia tuloksia saavutettu, tietoa pitkän aikavälin tuloksista joudutaan monilta osin odottamaan pidempään.</p> <p>Yhteisymmärrys vahvistui humanitaarisen avun, kehitysyhteistyön ja rauhanprosessien välisen yhteistyön merkityksestä, koherenssista ja toisiaan täydentävyydestä.</p> <p>Vaikka kokonaisuutena osallistumistaso on laadullisesti ja määrällisesti oikealla tasolla ja vaikuttavaa, EU:n sotilaalisiin operaatioihin osallistumistaso oli kuitenkin vähäinen. Hallitusohjelman mukaisesti osallistumista kansainväliseen kriisinhallintaan pyritään vahvistamaan.</p> <p>Suomi jatkoi profiloitumistaan siviilikriisinhallinnan tukemisessa ja kehittämisessä.</p>

<p>Ulkoasiainhallinto osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön terrorismin torjumiseksi ja ääriliikkeiden kasvualustan heikentämiseksi. Ulkoasiainhallinto työskentelee hybridi- ja kyberuhkien torjumiseksi sekä edistää vakautta, turvallisuutta ja vapaata kanssakäymistä digitaalisessa ympäristössä.</p>	<p>Korostetaan ennaltaehkäisyä, sääntöpohjaisuutta, terrorismin taustasyihin pureutumista ja yhteiskunnallista resilienssiä kansainvälisen terrorismin vastaisessa toiminnassa. Osallistutaan kansallisen terrorismintorjunnan strategian täytäntöönpanoon.</p> <p>Osallistutaan aktiivisesti hybridi-vaikuttamisen ja kyberturvallisuuden kannalta keskeisten kv. organisaatioiden (YK, EU, Nato, Etyj) ja yhteistyöfoorumien toimintaan, erityisesti luottamusta lisäävien toimien kehittämiseen.</p> <p>Tuetaan Helsingin hybridiosaamiskeskusten työtä ja pyritään varmistamaan keskukselle EU:n ja Naton mahdollisimman vahva poliittinen ja käytännön tuki.</p> <p>Osallistutaan aktiivisesti Etyjin työhön laajan turvallisuuden edistämiseksi.</p>	<p>A: Toimittu aktiivisesti ja aloitteellisesti. B: Osallistuttu työhön asianmukaisesti. C: Osallistuminen välttävää.</p> <p>A: Suomen profiili hybridivaikuttamista ja kyberturvallisuutta koskevissa asioissa kasvanut. B: Suomen profiili ennallaan. C: Suomi passivoitunut ja vaikutaminen vähäistä.</p> <p>A: Suomella on aktiivinen turvallisuuspoliittinen profiili Etyjissä. B: Vaikutukset vähäisiä. C: Suomen turvallisuuspoliittinen profiili Etyjissä on laskenut.</p>	<p>Suomi on jatkanut aktiivista osallistumistaan kansainväliseen yhteistyöhön terrorismin torjumiseksi, mm. EU:ssa, YK:ssa, Euroopan neuvostossa ja muissa kv. yhteyksissä. Suomi on korostanut erityisesti kansainvälisen oikeuden noudattamista sekä ennaltaehkäisevän ja monialaisen työn merkitystä terrorismin ja väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisyssä.</p> <p>Suomi edisti hybridi- ja kyberturvallisuutta kattavasti ulko- ja turvallisuuspoliittisesta näkökulmasta EU:ssa sekä kansainvälisissä ja alueellisissa järjestöissä. Suomen profiili on korkea. EU-puheenjohtajakaudella perustettiin mm. neuvoston horisontaalinen työryhmä hybridiuhkia käsittelemään ja järjestettiin skenaariopohjaisia keskusteluja hybridiuhkista. Pakotteiden oikeudellisia näkökohtia koskevalla asiantuntemuksella tuettiin EU:n kyberpaketijärjestelmän kehittämistä.</p> <p>Ulkoministeriö tuki aktiivisesti Helsingin hybridiosaamiskeskusten työtä mihin EU-puheenjohtajuuskausi tarjosi hyvän mahdollisuuden.</p> <p>Suomi osallistui aktiivisesti turvallisuuspoliittiseen keskusteluun ja päätöksentekoon Etyjissä profiloituen mm. asevaltonvakusymyksissä (EU:n chef de file jäsenneullessly vuoropuhelussa). Suomella oli vahva asiantuntijapanostus Etyj-sihteeristössä sekä Ukrainan monitorointimissiossa.</p>
<p>Edistetään turvallisuutta asevalvonnan keinoin ja osallistutaan aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön Suomelle tärkeillä foorumeilla.</p>	<p>Osallistutaan ydinuhkien torjuntaan ja ydinturvallisuuden vahvistamiseen sekä biologisten ja kemiallisten uhkien torjuntaan ml. hanketuen muodossa.</p> <p>Osallistutaan aktiivisesti ja tuloksellisesti ydinsulkusopimuksen (NPT) tarkasteluprosessiin 2017 - 2020.</p> <p>Osallistutaan tavanomaisten aseiden valvontaan liittyvään kansainväliseen yhteistyöhön tavoitteena mm. laittoman asekaupan estäminen.</p>	<p>A: Suomen toiminta aktiivista ja tuloksellista. B: Toiminta on ennallaan. C: Suomi on passiivinen.</p> <p>A: Valmistelu on proaktiivista ja poikkialinnollista. B: Valmistelu on aktiivista, mutta rutiininomaista. C: Valmistelu on passiivista eikä sillä ole vaikutusta.</p> <p>A: Suomen osallistuminen on aktiivista ja aloitteellista. B: Suomen rooli on rutiininomainen ja sen vaikutus on vähäinen. C: Suomella ei ole aktiivista roolia eikä sen toimilla ole vaikuttavuutta.</p>	<p>Suomi on osallistunut aktiivisesti ydin-, kemiallisten- ja biologisten uhkien torjuntaan ja ydinturvan vahvistamiseen kansainvälisillä foorumeilla ja monenkeskisissä aloitteissa. Tätä on tuettu aktiivisella hanketoiminnalla.</p> <p>Suomen osallistuminen NPT:n tarkastelukonferenssiin valmisteluun on ollut aktiivista, poikkialinnollista ja tuloksellista.</p> <p>Suomi on aktiivisesti osallistunut tavanomaisten aseiden valvontaan liittyvään kansainväliseen yhteistyöhön, mm. pienaseyhteistyö, LAWS, uudet teknologiat ja asekauppasopimus. Tätä on tuettu mittavalla hanketoiminnalla, ml. humanitaarinen miinatointinta, tuki ATT-sopimuksen vapaaehtoisrahasitolle ja YK:n pienaserasitolle.</p>
<p>Arktisen alueen vakautta ja taloudellista potentiaalia edistetään yhteistyössä alueen valtioiden kanssa; Arktisen neuvoston puheenjohtajuutta 2017 - 2019 hyödynnetään niin neuvoston aseman vakiinnuttamisessa kuin Suomen kansallisten intressien eteenpäinviemisessä.</p>	<p>Jatketaan Suomen Arktisen neuvoston puheenjohtajuusohjelman toimeenpanoa ja Suomen arktisen politiikan kansallista toimeenpanoa ja koordinaatiota. Edistetään EU:n arktisen ja pohjoisten alueiden politiikan kehittämistä EU:n kolmannen arktisen tiedonannon mukaisesti.</p>	<p>A: Suomen puheenjohtajaohjelman tavoitteet vakiinnutetaan Arktisen neuvoston ja EU:n toimintaan. B: Tavoitteet huomioidaan osittain Arktisen neuvoston jatkotyössä ja EU:n toiminnassa. C: Tavoitteita ei huomioida Arktisen neuvoston tulevassa toiminnassa, eikä EU:ssa.</p>	<p>Suomi järjesti onnistuneen Arktisen neuvoston ulkoministerikokouksen toukokuussa 2019 Rovaniemellä. Kokouksessa hyväksytty SAO-raportti sekä puheenjohtajan päätelmät loivat hyvän pohjan jatkaa työtä Arktisen neuvoston tavoitteiden edistämiseksi, keskeisinä teemoina ilmastomuutokseen, luonnon monimuotoisuuteen, kestävään kehitykseen ja alkuperäiskansoihin liittyvät aiheet. Joulukuun ulkoasiainneuvostossa sovittiin EU:n Arktisen tiedonannon (2016) päivittämisestä.</p>

	<p>Käytännön hanketyö mustan hiilen päästöjen vähentämisessä ml. Pohjoisen ulottuvuuden (PU) ja IBA-instrumentin puitteissa.</p>	<p>A: Hankkeita saadaan hyväksytyä ja niillä on vaikuttavuutta. B: Tavoitteet toteutuvat vain osittain. C: Eivät toteudu tai vaikuttavuus jää vähäiseksi.</p>	<p>Edistettiin musta hiili -ongelman ratkaisemista Arktisen neuvoston puitteissa yhteistyössä muiden toimijoiden (mm. WB, CCAC, OECD, NEFCO) ja rahoitusinstrumenttien (IBA-rahoitus, IPS-instrumentti) puitteissa. IBA-määrärahalla edistettiin onnistuneesti Suomen kansallisia tavoitteita Itämeren ja arktisen alueen hankeyhteistyössä.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto edistää Itämeren alueen vakautta, turvallisuutta ja hyvinvointia. Ulkoasiainhallinto syventää yhteistyötä erityisesti Ruotsin kanssa.</p>	<p>Hyödynnetään Pohjoismaisia yhteistyömahdollisuuksia erityisesti laajaan turvallisuuteen liittyvissä aiheissa ja kriisinhallinnassa. Sovelletaan Suomi-Ruotsi -puolustusyhteistyön tuloksia laajempaan turvallisuuspoliittiseen keskusteluun.</p>	<p>A: Uusia konkreettisia yhteistyöaloja on syntynyt. B: Yhteistyö on ennallaan. C: Yhteistyö on vähentynyt.</p>	<p>Turvallisuuspoliittista yhteistyötä Itämeren alueella on syvennetty, samalla kun puolustusyhteistyötä Pohjoismaiden kesken on tiivistetty. Pohjoismaiden ulkoministerit päättivät syksyllä 2019 laadittua uuden, yhteispohjoismaisen ulko- ja turvallisuuspoliittisen raportin. Suomen ja Ruotsin ulkoministeriöiden välinen virkamiesvaihto jatkuu ja on käytännön esimerkki yhteistyön tiivistymisestä. Turvallisuuspoliittinen yhteydenpito on lisääntynyt virkamiestasolla myös Suomen ja Norjan välillä.</p> <p>Suomi toimi EU:n Itämeri-strategian kansallisten koordinaattorien puheenjohtajana johtaen työtä toimintaohjelman päivittämiseksi, sekä käynnisti valmistelut kesään 2020 Itämeri-foorummin järjestämiseksi yhdessä Euroopan komission, Turun kaupungin ja CBSS:n kanssa. Osallistuttiin aktiivisesti CBSS:n reformityöhön puheenjohtajia tukien.</p> <p>Pohjoismaisessa, pohjoismais-balttilaisessa ja Itämeren alueen yhteistyössä painotettiin monenvälistä käytännön yhteistyötä jännityksen lieventämisessä (kestävän kehityksen teemat) ja toisaalta uusiin uhkien varautumisessa (informaatiovaikuttaminen).</p>
<p>Tiivistetään yhteistyötä Naton kanssa, vahvistetaan kumppanuutta ja kehitetään dialogia turvallisuuspoliittisista kysymyksistä.</p>	<p>Suomi seuraa Naton huippukousten päätösten toimeenpanoa ja hyödyntää siihen liittyvää yhteistyötä Naton, Suomen ja Ruotsin välillä.</p> <p>Suomi ylläpitää ja edistää asemaansa Naton kumppanina ja hyödyntää kumppanuuden tuomat mahdollisuudet, erityisesti Itämeren alueen turvallisuuden parantamiseksi.</p>	<p>A: Yhteistyö Naton kanssa on tiivistä ja Suomi toteuttaa aktiivista kumppanuuspolitiikkaa. B: Yhteistyöllä ei selkeitä tuloksia. C: Yhteistyö on heikentynyt.</p>	<p>Suomi on jatkanut laaja-alaisen yhteistyön edistämistä Naton kanssa. Itämeren alueen turvallisuuspoliittisen yhteistyön lisäksi yhteistyötä on edistetty siviilivalmiuden ja asevalvonnan sektoreilla.</p> <p>Suomi on jatkanut poliittista dialogia Naton kanssa, ml. puolustusministerikokouksissa. Suomen Nato-kumppanuutta on kehitetty tiiviissä yhteistyössä Ruotsin kanssa.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto edistää poliittista, kauppapoliittista ja taloudellista yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa ja panostaa erityisesti vaikuttamistyöhön.</p>	<p>Tiivis vuoropuhelu ja yhteistyö Yhdysvaltain kanssa mm. turvallisuuteen, puolustukseen, muuttoliikkeeseen ja ihmisoikeuksiin liittyvissä kysymyksissä, ml. uudet yhteistyöaloitteet.</p> <p>Tuodaan esiin Suomen YUTP-kannanmuodostuksessa keskeisissä kysymyksissä EU-USA -yhteistyön merkitystä ja tarvetta viestiä YUTP:n ja YTPP:n kehittämisestä USA:n suuntaan yhtenäisesti ja johdonmukaisesti EU:n</p>	<p>A: Uusia konkreettisia yhteistyöaloja on syntynyt. B: Yhteistyö on ennallaan. C: Yhteistyö on heikentynyt.</p> <p>A: Suomi on EU-keskusteluissa saanut näkyviin EU-USA -suhteen merkitystä relevanteilta osin ja edesauttanut EU:n yhteisiä viestejä USA:n suuntaan.</p>	<p>Vierailuvaihto Yhdysvaltoihin on ollut vilkasta eri sektoreilla ja kaikilla tasoilla. Presidentti Niinistö tapasi presidentti Trumpin ja ulkoministeri Soini ulkoministeri Pompeon. Lisäksi lukuisia muita ministeri- ja korkean virkamiestason vierailuita tehtiin Yhdysvaltoihin.</p> <p>Laaja-alaista transatlanttista turvallisuuspoliittista yhteistyötä on vahvistettu ja ylläpidetty sekä tiiviin kahdenvälisen dialogin että EU:n ja Naton kautta. Pakotteisiin liittyvää yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa on jatkettu.</p> <p>Suomi on vaikuttanut aktiivisesti EU-keskusteluihin transatlanttisista suhteista ja edistänyt EU:n yhtenäisyyttä ja yhteisiä viestejä USA:n suuntaan.</p>

	<p>kansainvälistä vastuunkantoa korostaen.</p> <p>Tuetaan komission työtä EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteen kehittämiseksi niin EU:n sisällä kuin kahdenvälisissä kontakteissa Yhdysvaltojen kanssa, tavoitteena aloittaa teollisuustuotteiden tulleja koskevat neuvottelut, syventää sääntely-yhteistyötä ja sitouttaa Yhdysvallat monenväliseen kauppajärjestelmään tekeillä yhteistyötä WTO-reformissa.</p>	<p>B: Suomi on toiminut tavoitteen saavuttamiseksi johdonmukaisesti, mutta näkyvyyttä ym. kysymyksille ei ole saatu. C: Suomi ei ole tuonut näitä näkökulmia esiin johdonmukaisesti.</p> <p>A: Suomi on EU:n sisällä onnistunut edistämään EU:n yhtenäisyyttä transatlanttisissa kauppakysymyksissä ja omalta osaltaan varmistanut, että EU on toiminut rakentavasti ja monenvälisen kauppajärjestelmän sääntöjen mukaisesti suhteessaan Yhdysvaltoihin. B: Suomi on toiminut johdonmukaisesti, mutta ei ole pystynyt edistämään EU:n yhtenäisyyttä tai vaikuttamaan tavoitteiden saavuttamiseen. C: Suomi ei ole toiminut johdonmukaisesti tavoitteen saavuttamiseksi.</p>	<p>Suomen kannat on saatu hyvin esiin EU:ssa ja liike-elämän eduista on onnistuttu huolehtimaan olosuhteisiin nähden hyvin. Kitkatekijät EU:n ja Yhdysvaltain suhteissa näkyvät kuitenkin myös kauppakysymyksissä ja kahdenvälisellä työllä on tästäkin johtuen vain rajalliset mahdollisuudet. Sinänsä EU on pysynyt varsin yhtenäisenä suhteessa Yhdysvaltoihin.</p>
<p>Ulkoasiainhallinto jatkaa aktiivista vaikuttamista EU:n yhteiseen Venäjä-politiikkaan EU:n yhtenäisyyttä vahvistaen. Venäjään kohdistuvista rajoittavista toiminnoista pidetään kiinni, kunnes edellytykset niiden poistamiseen täyttyvät. Samaan aikaan ulkoasiainhallinto pitää yllä vuoropuhelua Venäjän kanssa yhteisten etujen pohjalta, Suomen ja EU:n turvallisuutta vahvistaen. Ulkoasiainhallinto edistää Venäjän sitouttamista kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän kunnioittamiseen sekä alueelliseen yhteistyön erityisesti ympäristön alalla.</p>	<p>Vaikutetaan EU-politiikkaan ja rahoitukseen ja tuodaan Suomelle keskeiset idänpolitiikkakysymykset EU-agenssille hyvin valmisteluina ja tarvittavalla vaikuttamistyöllä pohjustettuna.</p> <p>Ratkaisuedellytysten rakentaminen mm. Euroopan neuvostossa ja Venäjän kannustaminen Pariisin ilmastopöytäkirjan ratifiointiin. Yhteistyö mm. ympäristön alalla PU ja alueellisen yhteistyön puitteissa</p> <p>Itäpolitiikan johdonmukaisuuden varmistaminen mm. kansallisten yhteistyörakenteiden kautta ja ajantasaisista tilannekuva ylläpitäen.</p>	<p>A: Toteutunut täysin. B: Toteutunut osittain. C: Ei ole toteutunut.</p>	<p>EU pysyi edelleen yhtenäisenä Venäjään kohdistuvassa pakotepolitiikassa. Suomi tuki unionin vuoropuhelua Venäjän kanssa myös korkealla tasolla unionin yhteisten Venäjä-linjausten puitteissa.</p> <p>Suomi ylläpiti kahdenvälisiä vuoropuhelua Venäjän kanssa. Pohjoisen ulottuvuuden kumppanuuskien ja Suomen ja Venäjän raja-alueyhteistyöohjelmien kautta toteutettiin käytännönläheistä asiantuntija- ja hankeyhteistyötä.</p> <p>Suomen hallinnon sisäinen itäasioiden koordinaatio on tehostunut.</p>
<p>Kehitetään yhteistyötä ja tiivistetään suhteita Kiinan kanssa sekä sen osallistaminen toimintaan alueellisten ja kansainvälisten ongelmien ratkaisemiseksi.</p>	<p>Suomen ja Kiinan välisen uuden kumppanuuden toimeenpanosuunnitelman valmistelu.</p> <p>Säännölliset poliittiset ja kaupallistaloudelliset konsultaatiot.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen EU-Kiina -yhteistyöhön mm. EU-Kiina -turismivuoden puitteissa ja EU:n kantoihin vaikuttamalla.</p>	<p>A: Vierailuvaihto ja yhteydet ovat vilkkaat ja Suomen tavoitteet toteutuvat kiitettävästi. B: Vierailuvaihdon sekä yhteyksien määrä ja Suomen tavoitteiden toteutuminen on tyydyttävää. C: Vierailuvaihto ja yhteydet ovat laimeat eikä Suomi saa ääntään kuuluviin.</p> <p>A: Suomi vaikuttaa ja osallistuu aktiivisesti EU-Kiina -yhteistyöhön intressinsä mukaisesti. B: Suomen näkyvyys EU-Kiina -yhteistyössä on keskiarvotasolla eivätkä Suomen intressit tule esille. C: Suomella ei ole sanottavaa profiilia EU- Kiina -yhteistyössä eikä EU:n kantoihin kyetä vaikuttamaan.</p>	<p>Vierailuvaihto on vilkasta. Presidentti Niinistö teki valtiovierailun Kiinaan tammikuussa 2019 ja Kiinan varapääministeri vieraili Suomessa.</p> <p>Kaupallistaloudelliset konsultaatiot järjestettiin syksyllä 2019. Talviurheilun teemavuoden toteutus oli onnistunutta ja avasi uusia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille.</p> <p>Suomi osallistui aktiivisesti EU-Kiina -yhteistyöhön, mm. EU-puheenjohtajuuskaudella 2019 käytyyn EU-keskusteluun kaupallistaloudellisista suhteista Kiinan kanssa.</p>
<p>Kehityspolitiikassa ja -yhteistyössä Agenda 2030:n sekä kehityspolitiittisen selonteon toimeenpanon sisällöt ja painopisteet ovat kirkkaita ja ohjaavat toimintaa, erityisesti määrärahasuunnittelua.</p>	<p>Vaikutetaan yli hallituskausien ulottuvan 0,7 %-polun syntymiseen ja että tukea vähiten kehittyneille maille kasvatetaan kohti 0,2 % BKTL-osuutta.</p>	<p>Suomen kehitysyhteistyön yhteistyömuotojen tuloksellisuus on: A: Erinomaista (yli 60% raportoitu vihreänä). B: Kohtuullista (40-60% vihreänä). C: Heikkoa (alle 40% vihreänä).</p> <p>Suomen kehityspolitiikan painopisteiden osuus kehitysyhteistyön uusista rahoituspäätöksistä (ml. finanssisiioitukset) ja vaikuttamissuunnitelmien tavoitteista on: A: yli 90%. B: yli 80%. C: alle 80%.</p>	<p>Kehityspolitiikan tulosraportti 2018 kertoo tuloksista. Koko vaa-likauden resurssien suunnittelua ohjasivat entistä vahvemmin tiedot tuloksista sekä kehityspolitiittiset tulostavoitteet.</p> <p>Yhteen tai useampaan painopisteeseen kohdistuva rahoitus yli 90%</p>

	Laaditaan vuonna 2018 toteutetun selvityksen pohjalta yhdessä muiden suomalaistoimijoiden kanssa budjetoitu toimintaohjelma Suomen vastaukseksi kehitysmaiden oppimisen kriisiin ja käynnistetään sen toteutus.	Vähiten kehittyneisiin maihin kohdennettujen maksatusten osuus BKT:sta on: A: yli 0,15%. B: yli 0,14%. C: alle 0,14%. A: Toimintaohjelma laadittu ja toteutus käynnistynyt. B: Toimintaohjelma laadittu, mutta toteutus ei käynnissä. C: Toimintaohjelma ei valmis.	LDC-osuus BKT:sta on jäänyt tavoitteesta edellisen hallituskauden rahoitusleikkausten takia. Toimintaohjelma laadittu ja toimeenpano käynnistetty ulkoministeriön osalta talousarvion rajoissa. Sidosryhmäyhteistyö vaikiinutetaan 2020.
Tuetaan kehitysmaiden kykyä hyödyntää kansainvälistä kauppa- ja investointijärjestelmää tukemalla pyrkimyksiä kaupan vapauttamiseksi sekä parantamalla kehitysyhteistyön keinoin kehitysmaiden mahdollisuuksia neuvotella kauppasopimuksia ja kehittää sekä toimeenpanna kauppaan liittyvää säännöstöä ja kansainvälisiä sitoumuksiaan. Edistetään ja toteutetaan naisten ja nuorten yritystoimintaa kehitysmaissa, yritysvastuuta sekä elinkeinoelämän ja kansalaisjärjestöjen osallistumista kauppaa tukevaan kehitysyhteistyöhön.	Yhteistyöohjelmat monenkeskisten kauppa ja kehitys -järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa painopisteenä Afrikka ja vähiten kehittyneet maat. Uusien elinkeinoelämälle ja järjestöille suunnattujen yhteistyömuotojen toimeenpano. Tiivistetään yhteistyötä kauppa ja kehitys -sektorilla sekä muissa yhteyksissä. Pyritään keskusteluissa yhteistyökumppanien kanssa siihen, että kauppapolitiiset kysymykset huomioidaan läpileikkaavasti kehitysasioissa aiempaa paremmin. Jatketaan yksityissektorin kehitysyhteistyöinstrumenttien vaikutavuuden ja laadun kehittämistä ja tehokasta toimeenpanoa.	A: Suomen toiminta on tukenut hyvin asetettuja tavoitteita. Kauppa ja kehitys -yhteistyökumppanijärjestöjen agenda vastaa Suomen tavoitteita. Suomen tuki kohdistuu tavoitteiden saavuttamisen kannalta oikeisiin järjestöihin ja hankkeisiin. B: Suomen toiminta on tukenut osittain asetettuja tavoitteita. C: Suomen toiminta ei ole tukenut asetettuja tavoitteita. A: Yksityisen sektorin kehitysrahoitusinstrumentteja on vahvistettu ja yritysvastuun vahvistamiseen on panostettu. B: osin. C: ei lainkaan.	Määrärahaikkauksista huolimatta kauppa ja kehitys -ohjelmat ovat olleet onnistuneita. Yritysvastuutematikkaa on pidetty esillä. Tuki on luonteeltaan globaalia kuitenkin vahvalla Afrikka-painotuksella. Naisten asema ja sukupuolten välinen tasa-arvo on tärkein läpileikkaava tavoite monenkeskisessä kauppa ja kehitys -työssä. Relevanteissa ohjelmissa on luotu kumppanuuksia suomalaisten toimijoiden kanssa. Suomi on vahvistanut yksityisen sektorin kehitysrahoitusinstrumenttejaan rahoituksellisesti sekä kehittänyt niitä vastaamaan paremmin sidosryhmien tarpeisiin. Suomi laati laina- ja sijoitusmuotoista kehitysyhteistyötä koskevan investointisuunnitelman. Yritysvastuutematikkaa on viety eteenpäin sekä kansallisesti että kansainvälisesti, erityisesti EU-puheenjohtajuuskauden aikana, ja vahvistettu sitä yksityissektorin kehitysyhteistyöinstrumenteissa. Finnfund uudistaa vastuullisuuspolitiikkaansa.

Suomen EU-puheenjohtajuus 2019

Suomi vaikutti Euroopan unionin ulkoisen toimintakyvyn ja yhtenäisyyden vahvistamiseksi hyödyntäen EU-puheenjohtajakautensa tarjoamat mahdollisuudet täysimääräisesti. Ulko- ja turvallisuuspoliittinen yhteistyö muiden EU-jäsenmaiden sekä EU-instituutioiden kanssa oli tiivistä ja tuloksellista. Suomen tavoite EU:n vahvistamisesta turvallisuuden tuottajana ja turvallisuusyhteisönä edistyi hyvin EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisen globaalistrategian toimeenpanossa.

Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) perustaminen muutti merkittävästi EU-puheenjohtajakauden hoitoa ulkoasiainhallinnossa. EU:ssa korkea edustaja vastaa ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, eikä puheenjohtajuusmaalla ole puheenjohtajaroolia ulkosuhteissa lukuunottamatta kauppapolitiikkaa. Samalla Suomessa EU-politiikan kokonaisuudesta vastaa valtioneuvoston kanslia, jolla oli kokonaisvastuu myös puheenjohtajuuskauden valmisteluista ja budjetista. Nämä piirteet tarkoittivat, että EU-puheenjohtajuus työllisti ulkoasiainhallintoa epätasaisesti, useita paljon, mutta toisia vähemmän. Pääpaino työssä oli Brysselin EU-edustustolla, jonka henkilömäärä kaksinkertaistui puheenjohtajuuskaudeksi.

Ulkoministeriön lähtökohtana oli ajaa arvopohjaista ulkopoliittikkaa, jossa otetaan huomioon ympäristö-, ihmisoikeus- ja tasa-arvokysymykset. Alueista nostettiin esiin erityisesti arktinen alue sekä Afrikka. Suomen EU-puheenjohtajakauden kansallisen ohjelman teemoista esille nousivat erityisesti turvallisuus ml. hybridiuhat, sääntöihin perustuva avoin kauppapolitiikka, kestävä kehitys ja ilmasto sekä oikeusvaltio- ja ihmisoikeuskysymykset. Ulkoministeriön vastuulla oli reilun 30 neuvoston työryhmän puheenjohtaminen Brysselissä sekä 18 Helsingissä järjestettävää kokousta, ml. epävirallinen ulkoministerikokous Gymnich sekä alueelliseen pohjoiseen yhteistyöhön keskittyvä A Clean and Global North -korkean tason tapahtuma.

Suomen edustustot maailmalla olivat kiitettävästi mukana puheenjohtajakauden toteutuksessa. Edustustot tekivät monin tavoin tunnetuksi EU-puheenjohtajakautemme ohjelmaa ja toimintaa. Kiinnostus eri maissa oli suurta ja sillä pyrittiin vahvistamaan Suomen asemaa EU:ssa. Edustustot myös edistivät aktiivisesti kestävä kehitystä ja ilmastokysymyksiä poliittisesta vaikuttamisesta aina arjen ympäristöystävällisempiin valintoihin.

Ulkoministeriöllä oli merkittävä rooli Suomen EU-puheenjohtajakauden viestinnän toteuttamisessa niin Suomessa kuin maailmalla. Ulkoministeriön Eurooppatiedotus vastasi EU-puheenjohtajakauden kansalaisviestinnästä koko valtiovallinnon puolesta. Ulkoministeriö myös toteutti toimittajavierailut Helsingissä järjestettävien epävirallisten ministerikokousten yhteydessä sekä vierailut itäisistä kumppanimaista ja Venäjältä yhteistyössä Euroopan komission kanssa. Ulko- ja turvallisuuspoliittisessa viestinnässä keskityttiin kauden prioriteetteihin.

Suomen puheenjohtajuus Arktisessa neuvostossa 2017 - 2019

Suomi edisti Arktisen neuvoston puheenjohtajuuskaudellaan (2017 - 2019) neljää prioriteettia: ympäristönsuojelu, koulutus, meteorologinen yhteistyö ja viestintäyhteydet (connectivity), joista meteorologia on uusi aihe arktisessa yhteistyössä. Teemoissa näkyi suomalainen osaaminen, ilmastonmuutoksen hidastaminen ja muutoksiin sopeutuminen sekä kestävä kehityksen edistäminen Agenda 2030:n tavoitteiden mukaisesti. Aiheiden käsittelyyn osallistuivat aktiivisesti myös neuvoston tarkkailijat.

Kaikkien kahdeksan Arktisen neuvoston jäsenmaan ulkoministerit ja kuuden alkuperäiskansojen järjestön edustajat osallistuivat ulkoministerikokoukseen Rovaniemellä 6. - 7.5.2019. Puheenjohtajan julkilausuma ja kokouksessa hyväksytty arktisten virkamiesten raportti viitoittavat järjestön työtä eteenpäin ja loivat seuraavalle puheenjohtajalle Islannille hyvän pohjan edistää arktista yhteistyötä omalla kaudellaan.

Suomen puheenjohtajuuskautta Arktisessa neuvostossa hyödynnettiin myös maakuvaatyössä Suomen, sekä suomalaisen, erityisesti arktisiin olosuhteisiin soveltuvan osaamisen edistämiseksi kansainvälisesti. Puheenjohtajuuskauden kymmenestä virkamiestason kokouksesta kahdeksan järjestettiin Pohjois-Suomessa. Ulkoministeriö kehitti Arktisen neuvoston puheenjohtajuuskaudella yhteistyössä WWF Suomen kanssa ympäristövastuullisten kokousjärjestelyiden mallin, joka on omaksuttu myös muualle.

Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella joulukuussa 2019 hyväksyttiin ulkoasiainneuvostossa arktista yhteistyötä koskevat päätelmät, joissa sovittiin EU:n arktisen tiedonannon (2016) uudistamisesta.

Suomen puheenjohtajuus Euroopan Neuvostossa 2018 - 2019

Euroopan neuvoston (EN) ministerikomitean puheenjohtajana Suomi onnistui luotsaamaan järjestöä eteenpäin sen historian syvimmässä poliittisessa, taloudellisessa ja institutionaalisessa kriisissä. Myös eurooppalaisen ihmisoikeus- ja oikeusvaltiojärjestelmän vahvistamiselle sekä tulevaisuuden ihmisoikeushaasteille, erityisesti tekoäly, saatiin näkyvyyttä.

Suomen Euroopan neuvoston puheenjohtajakauden 2018 - 2019 keskeisimmät tulokset ovat järjestön poliittisen ja taloudellisen kriisin (ml. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen toimintakyky) ratkaisun edistäminen siten, että Venäjä säilyi Euroopan neuvoston jäsenenä, ulkoministerikokouksen ensimmäinen päätös kansalaisyhteiskunnan toimintatilan suojelemisesta ja vahvistamisesta sekä tekoälyn kehittämisen, suunnittelun ja soveltamisen sääntelyn tarpeen selvittäminen ihmisoikeusnäkökulmasta.

Ihmisoikeuksien edistämiseksi Suomi vaikutti Euroopan ihmisoikeussopimus -järjestelmän pitkän aikavälin reformiin Euroopan neuvoston työryhmissä ja vahvisti oikeusvaltioperiaatetta johtamalla neuvotteluja oikeusasiamiesinstituutiota koskevasta EN:n ministerikomitean uudesta suosituksesta.

Transatlanttiset suhteet

Yhdysvaltojen poliittisten muutosten myötä myös transatlanttisten suhteiden hoitoon panostettiin vahvasti. Kahdenvälisen suhteiden vahvistamisessa keskeisessä roolissa on korkean tason vierailuvaihto, joka oli

vuonna 2019 aktiivista. Presidentti Niinistö tapasi presidentti Trumpin Washingtonissa syyskuussa ja ulkoministeri Soini tapasi ulkoministeri Pompeon Arktisen neuvoston ulkoministerikokouksessa.

Suomi vaikutti aktiivisesti EU-keskusteluihin transatlanttisista suhteista ja edisti EU:n yhtenäisyyttä ja yhteisiä viestejä Yhdysvaltojen suuntaan. Suomi tuki komission työtä EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteen kehittämiseksi niin EU:n sisällä kuin kahdenvälisissä kontakteissa Yhdysvaltojen kanssa ja Suomen kannat saatiin hyvin esiin EU:ssa. Liike-elämän eduista on onnistuttu huolehtimaan olosuhteisiin nähden hyvin. Kitkatekijät EU:n ja Yhdysvaltain suhteissa näkyvät kuitenkin myös kauppakysymyksissä. EU on pysynyt varsin yhtenäisenä suhteessa Yhdysvaltoihin.

Yhteistyössä Business Finlandin ja muiden TF-toimijoiden kanssa järjestettiin vienninedistämismatkoja. Suomen ja Yhdysvaltojen diplomaattisuhteiden 100-juhlavuotta juhlistettiin laajamittaisella yrityksille suunnatulla Yhdysvaltojen markkinoita esittelevällä USA Roadshow'lla. Suomen arktista osaamista tuotiin esille aktiivisesti; arktinen yhteistyö on keskeinen ala Suomen suhteissa niin Yhdysvaltoihin kuin Kanadaan.

Venäjä ja Ukraina

Suomi piti johdonmukaisesti kiinni EU:n Venäjää vastaan asettamista pakotteista, koska edellytyksiä niiden uudelleen arvioimiselle ei ollut. Samaan aikaan Suomi edisti EU:n yhteisten politiikkalinjausten puitteissa dialogia ja yhteistyötä aloilla, jotka ovat Suomen ja EU:n intressissä. Näihin lukeutuvat mm. rajakysymykset, matkailu ja yhteistyö kaupan ja ympäristön alalla. Suomi panosti erityisesti alueelliseen yhteistyöhön ja pohjoisen ulottuvuuden politiikkaan Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen vakautta ja kestävää kehitystä tukien. Korkean tason vuoropuhelu jatkui ja konkreettisia hankkeita edistettiin mm. mustan hiilen päästöjen vähentämiseksi ja kiertotalouden alalla. Ulkoministeriö tuki suomalaisen liike-elämän toimintamahdollisuuksia pakotepolitiikan puitteissa. Kauden aikana panostettiin edelleen yhtenäisen Venäjä-tilannekuvan ylläpitämiseen ja kansalliseen koordinaatioon laajasti suomalaisessa yhteiskunnassa.

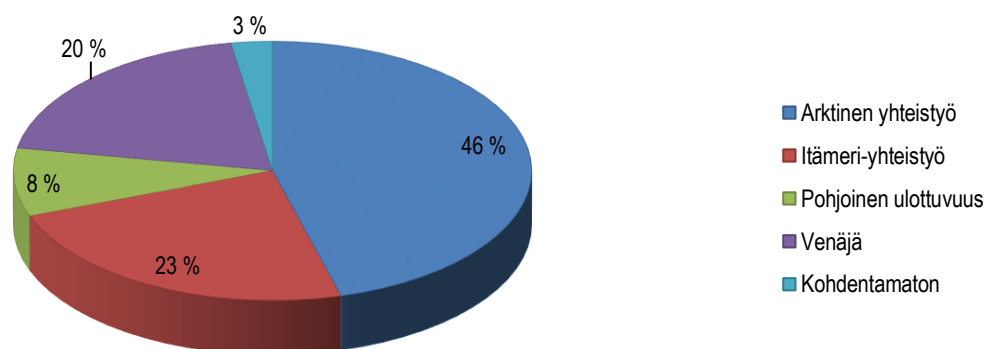
Dialogi Venäjän ja Ukrainan välillä parantui hieman ja Itä-Ukrainan konfliktin ratkaisussa otettiin joitakin myönteisiä askeleita. Minskin sopimusten toimeenpanossa ei kuitenkaan edetty merkittävästi. Suomi jatkoi Krimin osalta EU:n tunnustamattomuus-politiikan toimeenpanoa sekä tukeaan Itä-Ukrainan konfliktin ratkaisupyrkimyksille. Samanaikaisesti Suomi vahvisti kansallista tukeaan Ukrainan uudistusprosessille. Ulkoministeriö tuki Ukrainan kehitystä ja uudistuksia noin 6,3 milj. eurolla vuonna 2019. Painopisteenä olivat erityisesti opetusjärjestelmän uudistaminen, energiatehokkuus sekä siviilikriisinhallintaan osallistuminen.

Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö

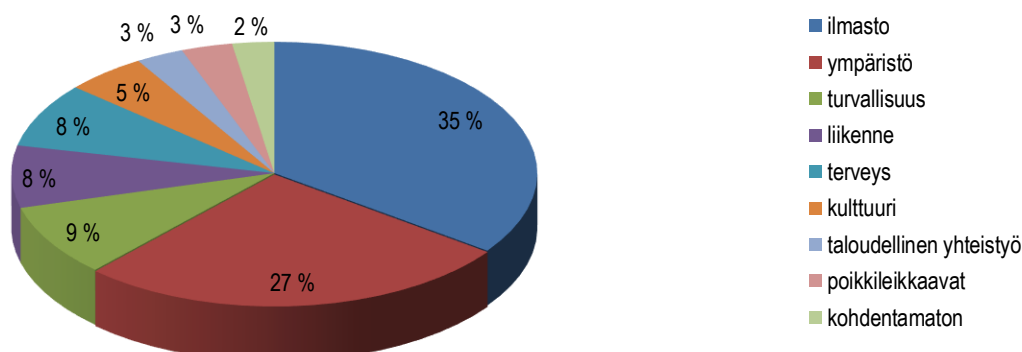
Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen määrärahoilla momentilla 24.90.68 edistettiin kansallisten tavoitteiden toteutumista alueellisen yhteistyön ja Venäjän suhteen sekä Suomen Arktisen neuvoston puheenjohtajuuden 2017 - 2019 hanketoimintaa. Vuoden 2019 määrärahaa käytettiin pääasiallisesti arktisiin ja Itämeri-hankkeisiin. Sektoreista painoittuivat ilmasto ja ympäristö, erityisesti mustan hiilen päästöjen vähentäminen.

Eniten rahoitusta saivat liikenne- ja viestintäministeriön sekä Ilmatieteen laitoksen koordinoima arktisen yhteistyön hanke "Metsäpalot Fennoskandian alueella ilmaston ja metsien rakenteen muuttuessa" (300 000 euroa), maa- ja metsätalousministeriön koordinoima Itämeren alueen yhteistyön hanke "Itämeri-yhteistyöllä ilmastokestävyyttä – tulva- ja kuivuusriskien hallinta" (300 000 euroa) ja liikenne- ja viestintäministeriön ja Traficommin Venäjä-yhteistyön hanke "Älykäs logistiikka pohjoisella kuljetuskäytävällä" (260 000 euroa).

**ITÄMEREN, BARENTSIN JA ARKTISEN ALUEEN YHTEISTYÖN RAHOITUS
ULKOMINISTERIÖN PÄÄLUOKASSA VUONNA 2019**
Määrärahat yhteistyöaloittain, yht. 3,4 milj. euroa

**ITÄMEREN, BARENTSIN JA ARKTISEN ALUEEN YHTEISTYÖN RAHOITUS
ULKOMINISTERIÖN PÄÄLUOKASSA VUONNA 2019**
Määrärahat sektoreittain, yht. 3,4 milj. euroa

Aasia ja Latinalainen Amerikka

Kahdenvälisiä suhteita Suomelle keskeisimpien maiden, kuten Kiinan, Japanin, Intian, Etelä-Korean ja Brasilian, kanssa vahvistettiin mm. lukuisin korkean tason vierailuin ja useiden kahdenvälisin poliittisten ja taloudellisten konsultaatioiden kautta. Presidentti Niinistö teki valtiovierailun Kiinaan ja Etelä-Korean presidentti ja Japanin kruununprinssipari vierailivat Suomessa. Suomen ja Intian suhteiden aktivointia jatkettiin kolmen ministerivierailun voimin, jotka pohjustavat strategisemmän suhteen kehittämistä maan kanssa. Suomi toimi myös aktiivisesti puheenjohtajan roolissa menestyksellisen ASEM-ulkoministerikokouksen järjestämiseksi Madridissa. Useassa Latinalaisen Amerikan maassa tapahtunut voimakas yhteiskunnallinen liikehdintä ja Venezuelan ja Hongkongin kriisit työllistivät ministeriötä merkittävästi.

Team Finland -toiminta alueella oli vilkasta. Yhteistyössä Business Finlandin ja muiden TF-toimijoiden kanssa järjestettiin vienninedistämismatkoja alueen maihin. Lisäksi järjestettiin Latinalaisen Amerikan ja Karibian sekä Aasian kaupallisia mahdollisuuksia esittelevät Roadshow't Suomessa. Uusille markkinoille tehtiin avauksia mm. järjestämällä Doing business with Finland -seminaareja, jotka herättivät laajaa kiinnostusta liiketoimintamahdollisuuksista kehittyvillä markkinoilla, mm. Bangladeshissa. Suomen arktista osaaamista tuotiin esille aktiivisesti. Suomen ja Kiinan välisen talviurheilun teemavuoden toteutus oli onnistunutta ja avasi uusia mahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Kunniakonsuleiden roolia TF-työssä vahvistettiin järjestämällä Latinalaisen Amerikan maiden kunniakonsulikokous.

Kehitysyhteistyössä keskityttiin lisääntyvässä määrin kolmeen hauraaseen LDC-kumppanimaahan Afganistaniin, Myanmariin ja Nepaliin. Ulkoministeriö osallistui aktiivisesti kansainväliseen Afganistan-yhteistyöhön, ml. Istanbulin prosessi ja kansainvälinen kontaktiryhmä (ICG). Afganistanin kehitysyhteistyön kanavoinnissa huomioitiin myös rauhanponnistelut, yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa. Myanmarin rauhanprosessin tukea syvennettiin laajalla keinovalikoimalla, puuttuen konfliktin juurisyihin ja toimien ihmisoikeuksien kannalta yhä vaikeammassa ympäristössä. Vietnamia koskevan transitiostategian täytäntöönpano jatkui painottuen yksityissektorin rahoitusinstrumenttien kautta tehtävään yhteistyöhön tavoitteena edistää kaupallistaloudellisia suhteita sekä viranomaisyhteistyöhön ilmastonmuutoksen torjumiseksi.

Afrikka ja Lähi-itä

Ulkoministeriö jatkoi kahdenvälisen suhteiden vahvistamista Afrikan ja Lähi-idän maihin sekä tiedon tuottamista valtiojohdon ja laajemmin suomalaisen yhteiskunnan tarpeisiin, mm. yhä epävakaammaksi ja ennustamattomammaksi muuttuneessa Lähi-idän tilanteessa. Verkostoitumista Suomen sisällä on lisätty tukemaan suhteiden monipuolistamisen tavoitetta. Resursseja on kohdistettu Suomen kannalta strategisesti keskeisiin kysymyksiin ja alueille, myös uusia yhteistyömahdollisuuksia kartoittaen.

Suhteita on rakennettu myös edustustoverkon ulkopuolisiin maihin, esim. Sudan, Senegal, Angola. Ministeritason vierailuvaihto on lisääntynyt ja kahdenvälisiä tapaamisia kansainvälisten kokousten liepeillä on toteutunut aiempaa enemmän. EU-puheenjohtajana Suomi profiloitui EU:n kokonaisvaltaisen Afrikka-politiikan tukijana. Kansallisen Afrikka-strategian laadinta on käynnistynyt.

Kahdenvälisillä, EU- ja multifoorumeilla ministeriö on tuonut esiin Suomen intresseihin ja politiikkalinjauksiin perustuvia kantoja ja pyrkinyt vaikuttamaan siihen, että päätökset ovat Suomen etujen mukaisia. Toimialueen muuttuva geopoliittinen tilanne sekä kansainvälisen monenkeskisen järjestelmän murros säilyivät huomion keskipisteessä.

TF-toimintaan on panostettu koko alueella yhteistyössä muiden TF-toimijoiden kanssa. Kunniakonsuliverkostoa alueella on laajennettu. Suomeen akkreditoituille alueen lähettiläille järjestettiin perehdytyspäivä Suomen talouteen ja kaupalliseen tarjontaan keväällä 2019. Israelin kunniakonsulikokous järjestettiin syksyllä 2019. Yhteistyötä Afrikan kehityspankin kanssa lisättiin vuoden aikana.

Ministeriö on vaikuttanut muuttoliikkeiden taustasyihin EU- ja globaaliprosesseissa sekä kehitysyhteistyön keinoin. Kehitysyhteistyövaroja lisäkohdennettiin Etiopiaan ja Somaliaan. Suomen suurlähetystö Bagdadissa Irakissa avattiin syksyllä 2019 ja sinne on varattu tilat myös sisäministeriön virkamiehelle. Paluu- ja palautusjärjestelyjä on pyritty edistämään keskeisten lähtömaiden kanssa, erityisesti Irak ja Somalia, tiiviissä yhteistyössä sisäministeriön kanssa.

Rauhanvälitys

Rauhanvälitys säilyi yhtenä ulkopoliittikan painopistealueena. Suomi toimi EU-puheenjohtajuuskaudellaan aktiivisesti EU:n rauhanvälitystoiminnan uudistamisen käynnistämiseksi. Suomi edisti tavoitteellisesti rauhanvälitystoimintaa ja sen tukea eri foorumeilla (kuten YK, EU, Etyj, AU). Ulkoministeriö kehitti suomalaista rauhanvälitysosaamista ja rauhanvälityksen ammattimaistumista oman ja muiden tahojen tarjoaman koulutuksen kautta. Ulkoministeriöllä on ollut myös aktiivinen rooli naisrauhanvälittäjäverkostojen vahvistumisessa Suomessa ja globaalisti. Syksyllä julkistettu Suomen ja Espanjan yhteinen Commitment2025 -aloite sisältää konkreettisia toimia naisten osallistumisen lisäämiseksi rauhanprosesseissa. Keväällä lanseerattu vesidiplomatian konsepti antaa hyvän perustan vahvistaa luonnonvara-, ympäristö- ja ilmastokysymysten sisällyttämistä entistä paremmin Suomen rauhanvälitystoimintaan. Suomen rauhanvälitys- ja dialogihankkeet ovat pääosin Afrikan ja Lähi-idän alueilla.

Neljäs kansainvälinen kansallisia dialogeja käsittelevä konferenssi kesäkuussa toi Helsinkiin ulkoministeriön ja suomalaisten järjestöjen rauhanvälityskumppaneita. Maaliskuussa Suomi järjesti Helsingissä ensimmäisen kansainvälisen symposiumin nuorten myönteisestä roolista rauhanprosesseissa. Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden osallistumisen tukeminen rauhanprosesseissa on muodostunut selkeäksi osaksi Suomen profiilia ja Suomen asiantuntemukselle on kysyntää. Kansanedustaja Jutta Urpilainen toimi ulkomi-

nisteri Soinin kaudella rauhanvälityksen erityisedustajana pääteemoinaan naiset, nuoret ja Afrikka. Presidentti Tarja Halonen jatkaa YK:n pääsihteerin nimittämässä rauhanvälityksen korkean tason neuvoa-antavassa ryhmässä.

Kriisinhallinta

Suomi jatkoi hallitusohjelman mukaisesti aktiivista osallistumistaan kansainväliseen kriisinhallintaan. Loppuvuonna 2019 Suomi osallistui 10 sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon yhteensä noin 400 sotilaalla ja 20 siviilikriisinhallintaoperaatioon tai -toimintoon noin 120 asiantuntijalla. Eniten suomalaisia sotilaita oli Libanonissa (UNIFIL) ja Irakissa (OIR). Siviilikriisinhallinnassa suurin yksittäinen osallistuminen oli Ukrainassa.

Osallistumista YK:n UNIFIL-operaatiossa jatkettiin osana ranskalaista reservipataljoonaa noin 200 sotilaalla. Osallistumista jatkettiin kansainvälisen Isisin vastaisen koalition operaatiossa (Operation Inherent Resolve, OIR) turvallisuussektorin koulutusyhteistyössä Irakissa noin 80 sotilaalla. Suomen antama koulutus ja neuvonanto koski peshmerga-joukkojen lisäksi myös muita Irakin turvallisuusjoukkoja Pohjois-Irakin ohella myös muualla Irakissa. Koalition Isisin vastainen toiminta on kokonaisvaltaista ja kattaa sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan lisäksi vakauttamistoimet, vierastaistelijoihin liittyvät kysymykset, Isisin rahoituskanavien tyrehdyttämisen sekä yhteistyön terroristisen propagandan ja viestinnän estämiseksi.

EU:n kuudesta sotilaallisesta kriisinhallintaoperaatiosta Suomi osallistui kolmeen yhteensä noin 13 - 20 sotilaalla vuoden kuluessa. Suomi jatkoi osallistumista EU:n ihmissalakuljetuksen vastaisessa Välimeren EU-NAVFOR MED Sophia -operaatiossa vuonna 2019. Suomi osallistui operaatioon noin kuudella esikuntaupseerilla. Vuoden aikana tehtiin päätös jatkaa osallistumista enintään kymmenellä esikuntaupseerilla vuoden 2020 loppuun asti. EU:ssa operaatiota koskevia keskusteluja leimasi erimielisyys siitä, mihin operaation mereltä pelastamat ihmiset sijoitetaan. Lisäksi osallistuttiin noin 7 - 14 sotilaalla EU:n kahteen sotilaalliseen koulutusoperaatioon EUTM Somaliassa (10 sotilasta) ja EUTM Malissa (3 sotilasta).

Osallistumista jatkettiin myös YK:n MINUSMA-operaatiossa Malissa kolmella esikuntaupseerilla sekä Lähi-idän UNTSO-operaatiossa enintään 20 tarkkailijalla. Osallistumista Afganistanin turvallisuusrakenteiden ja -joukkojen strategisen tason koulutukseen, tukeen ja neuvonantoon keskittyvässä Naton Resolute Support -operaatiossa jatkettiin. Osallistumisvahvuus oli enintään 60 sotilasta. Lisäksi jatkettiin osallistumista 20 sotilaalla Naton KFOR-operaatioon Kosovossa osana Nato-kumppanuutta ja transatlanttisia suhteita. KFOR-operaatio oli edelleen välttämätön alueen vakauden varmistajana.

Suomen suurin yksittäinen siviilikriisinhallintaosallistuminen keskittyi Ukrainaan, jossa suurin osa asiantuntijoista (hieman yli 20) toimi Etyjin monitorointimissiossa (SMM). EU:n kymmenestä siviilikriisinhallintaoperaatiosta Suomi osallistui vuoden aikana yhdeksään osallistumistason näihin ollessa noin 50 asiantuntijan suuruinen. EU-operaatioista merkittäviä osallistumisia Suomella oli mm. Irakissa, Georgiassa, Somaliassa, Palestiinalaisalueella ja Ukrainassa toimivassa EUAM Ukrainassa. Palestiinalaisalueella toimivassa EU-POL COPPS:issa ja EUAM Ukrainassa oli suomalainen päällikkö. Suomen osallistuminen Isisin vastaisen koalition poliisikoulutuskomponenttiin Irakissa päätettiin. Suomi osallistui koulutusyhteistyöhön viidellä poliisilla kahden vuoden ajan.

Suomalaispoliisien osallistuminen YK-operaatioihin jatkui noin 20 poliisin tasolla. Poliisiasiantuntijat osallistuivat kolmeen YK-operaatioon (UNSOM, MINUSMA, UNMISS). Lisäksi Suomi osallistui yhdellä poliisiasiantuntijalla YK:n poliittiseen missioon Jemenissä (UNMHA).

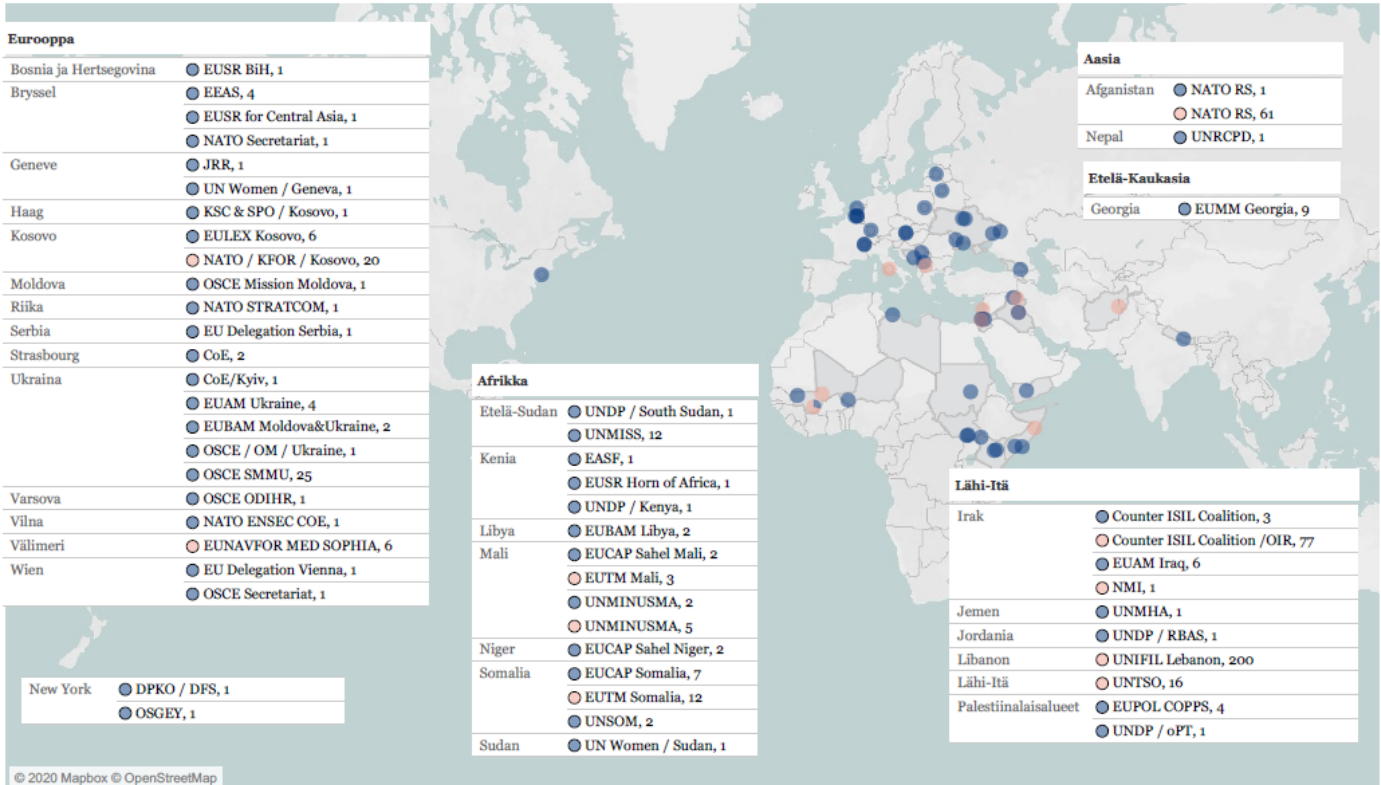
Sotilaallinen kriisinhallinta					
Operaatiot			Htv		
2017	2018	2019	2017	2018	2019
11	9	10	523	508	388

Siviilikriisinhallinta					
Operaatiot			Htv		
2017	2018	2019	2017	2018	2019
20	20	20	123	108	115

Suomen osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan

Siviilikriisinhallinta:
121 henkilöä, 53 naisia

Sotilaallinen kriisinhallinta:
401 henkilöä

Tiedot voivat vaihdella päivittäin johtuen rotaatiosta.

joulukuu 2019

Hybridivaikuttaminen ja kyberturvallisuus

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa varauduttiin hybridi- ja kybervaikuttamiseen. Suomen profiili hybridi-vaikuttamisen torjumiseksi ja kyberturvallisuuden edistämiseksi kansainvälisen yhteistyön kautta vahvistui. Hybridiuhkien torjunta oli yksi Suomen EU-puheenjohtajakauden prioriteeteista, ja työssä edistyi.

Suomi edisti kyberturvallisuutta kattavasti ja aktiivisesti ulko- ja turvallisuuspoliittisesta näkökulmasta EU:ssa sekä kansainvälisissä ja alueellisissa järjestöissä.

Ulkoministeriössä toimivat hybridiuhkien torjuntaan ja kyberuhkiin keskittyvät suurlähettiläät, joiden tehtävinä on edistää kansainvälistä yhteistyötä ja yhtenäisyyttä.

Kansainvälinen oikeus

Merkittävä saavutus Suomen EU-puheenjohtajakaudella oli EU:n neuvoston päätös EU:n paluusta neuvottelupöytään EU:n liittymiseksi Euroopan ihmisoikeussopimukseen. Vuoden aikana edistettiin myös EU:n liittymistä naisiin kohdistuvan ja perheväkivallan vastaiseen ns. Istanbulin sopimukseen. Suomen aloitteesta EU hyväksyi humanitaarisesta avusta ja kansainvälisestä humanitaarisesta oikeudesta neuvoston päätelmät, joissa vahvistetaan tuki kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamiselle sekä sääntöihin perustuvalla kansainvälisellä järjestyksellä. EU-kannat YK:n merkittäviin sopimusneuvotteluihin aavan meren biodiversiteetin suojelusta ja kestävästä käytöstä (ns. BBNJ-sopimus) koordinoitiin EU-puheenjohtajakaudella Suomen johdolla.

Suurlähettiläs Marja Lehto on toiminut näkyvässä roolissa YK:n kansainvälisen oikeuden toimikunnassa ja tähän liittyen erityisraportojana koskien ympäristönsuojelua aseellisissa konflikteissa. Terrorismintorjuntaan liittyen Suomi on korostanut kansainvälisen oikeuden noudattamista, väkivaltaisen radikalisoitumisen ennaltaehkäisyä, terrorismin syntyyn vaikuttaviin syihin puuttumista sekä terroristisen toiminnan ehkäisyä

myös kriisinhallinnan keinoin. Eduskunnalle annettiin hallituksen esitys merenkulun terrorisminsopimukseen vuonna 2005 tehtyjen muutosten hyväksymiseksi.

Ulkoministeriö jatkoit tukea kansainväliselle rikosoikeudelliselle järjestelmälle ml. Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) uudistaminen. Rankaisemattomuuden vastaisessa työssä on korostettu uhrien aseman ja oikeuksien parantamista. Suomi on painottanut oikeusturvakysymyksiä YK:n ja EU:n pakotejärjestelmissä. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisen toimintaryhmän FATF:n Suomea koskeva maa-arvio vuodelta 2019 edellyttää pakotteiden osalta muun muassa lainsäädäntötoimia, ja näiden osalta työ on aloitettu.

Vuonna 2019 saatettiin Suomessa voimaan kaikkiaan 35 valtiosopimusta, joista 16 monenvälisiä, 16 kahdenvälisiä ja yksi Pohjoismaiden välillä sekä kaksi järjestön (UPU) kanssa tehtyä kansainvälistä sopimusta tai sopimuksen muutosta. Vuonna 2019 päätettiin sitoutumisesta 39 valtiosopimukseen tai sopimusmuutokseen ja irtisanottiin yksi valtiosopimus.

EU-tuomioistuinasiat ja EU-rikkomusmenettelyt sekä ihmisoikeustuomioistuinasiat

Suomi osallistui yli 30:een EU:n tuomioistuimessa vireillä olevan unionin oikeuden tulkintaa koskevan asian käsittelyyn kirjallisessa ja/tai suullisessa vaiheessa. Lisäksi annettiin vastaus noin 20 komission Suomea vastaan käynnistämässä unionin oikeuden noudattamista koskevassa rikkomusmenettelyssä.

Suomi antoi 35 vastinetta ja muuta kirjelmää Suomea vastaan vireillä olevissa ihmisoikeusvalitusasioissa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelle, YK:n sopimusvalvontaelimille ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitealle sekä neljä määräaikaisraporttia YK:n ja EN:n ihmisoikeussopimusten täytäntöönpanosta.

Taloudelliset ulkosuhteet ja Team Finland

Kansainvälisen talouden kehitykseen kohdistuvat odotukset ovat muuttuneet synkemmiksi. Protektionismi ja kauppapoliittinen vastakkainasettelu ovat näkyneet vuoden 2019 kuluessa selvästi. Kansainvälinen kauppajärjestelmä on suuren haasteen edessä; Maailman kauppajärjestö WTO:n riitojenratkaisujärjestelmän tulevaisuus on epävarma, kuten myös järjestön yleisempi mahdollinen uudistaminen. Vaikka keskusteluja on käyty, erimielisyydet WTO:n tulevaisuudesta ovat hidastaneet kehitystä.

Ulkoministeriö on vaikeassa tilanteessa onnistunut tukemaan sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää ja Suomen kasvua tukevia taloussuhteita sekä yritysten osallistumista kansainväliseen kauppaan. Ulkoministeriö on vaikuttanut mm. EU:n kahdenvälisiin neuvotteluihin: Suomen tavoitteet ovat olleet pääosin hyvin mukana kesken olevissa neuvotteluprosesseissa, vaikkakaan näiden lopputulosta tosin ei voida vielä arvioida. Moni neuvotteluprosessi on saatu päätökseen tai lähes päätökseen, Japanin ja Singaporen kanssa tehdyt sopimukset ovat tulleet voimaan ja sopimus Vietnamin kanssa allekirjoitettiin kesällä 2019. Myös investintisuojasopimuksissa Vietnamin ja Singaporen kanssa edetään ja latalaisessa Amerikassa Mercosur -yhteisön kanssa saavutettiin sopimuksesta poliittinen yhteisymmärrys. Lisäksi Suomi edisti osana EU-puheenjohtajuuskauden prioriteettejaan EU-keskustelua jo solmittujen kauppasopimusten toimeenpanon tehostamisesta.

Suomen kannat on saatu hyvin esiin EU:ssa ja liike-elämän eduista on onnistuttu huolehtimaan olosuhteisiin nähden hyvin Yhdysvaltain kanssa käydyissä keskusteluissa. EU:n ja Yhdysvaltain näkemykset kuitenkin eroavat toisistaan, mitä tulee kahdenvälisen neuvottelujen katteeseen, mistä syystä tulokset ovat toisistaan jääneet vähäisiksi. Kitkatekijät näkyvät myös kauppakysymyksissä ja kahdenvälisellä työllä on tästäkin johtuen vain rajalliset mahdollisuudet.

Suomi vaikutti EU-puheenjohtajuuskaudella 2019 käytyyn EU-keskusteluun kaupallis-taloudellisista suhteista Kiinan kanssa sekä ylläpiti maiden kahdenvälisiä suhteita. Ulkoministeriö on jatkanut vaikuttamista suomalaisyritysten toimintaedellytysten parantamiseksi Venäjällä sekä kahdenvälisesti että yhteistyössä EU:n komission kanssa. Ministeriö vaikutti onnistuneesti Iso-Britannian EU-ero- eli brexit-prosessissa EU:n kantoihin ja sidosryhmäyhteistyö on ollut tiivistä. Tulevan suhteen neuvottelut ovat vasta alkamassa.

Vuonna 2019 hyväksytyn Team Finland -verkoston uuden strategian myötä ulkoministeriön rooli verkostossa vahvistui. Ulkoministeriö ohjaa työ- ja elinkeinoministeriön rinnalla koko verkostoa ja vastaa yhdessä Business Finlandin kanssa TF-ulkomaanverkoston ohjaamisesta. Ministeriön ja Business Finlandin yhteistoimintaa kehitettiin edelleen toimintaympäristön ja asiakasyritysten tarpeiden muutosten perusteella. Yritysten ja elinkeinoelämän järjestöjen antaman palaute edustustojen tarjoamiin palveluista oli myönteistä.

Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö

Kehityspolitiikka on keskeinen osa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja yksi Suomen tärkeimmistä globaalin vastuunkannon välineistä. Uusi hallitusohjelma vahvisti kehityspolitiikan pitkäjänteisen linjan ja arvoperustan. Suomi toteuttaa ihmisoikeusperustaista kehityspolitiikkaa, joka poistaa köyhyyttä ja vähentää eriarvoisuutta. Hallituksen tulostavoitteet kestävän kehityksen painopisteille linjattiin vaalikaudelle: 1) naisten ja tyttöjen oikeudet ja asema, 2) kehitysmaiden talouden perustan vahvistaminen ja työpaikat, 3) laadukas koulutus, demokratia ja toimivat yhteiskunnat ja 4) ilmastonmuutos ja luonnonvarojen kestävä käyttö. Kaikessa toiminnassa huomioidaan läpileikkaavina tavoitteina sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus sekä ilmasto-kestävyys ja vähähiilisyys. Maantieteellisenä painopisteenä on Afrikka.

Kestävän kehityksen rahoitukseen tarvitaan kehitysyhteistyön lisäksi myös muuta julkista ja erityisesti yksityisen sektorin investointeja. Ulkoministeriö on vahvistanut yksityisen sektorin kehitysrahoitusinstrumentteja ja laatinut laina- ja sijoitusmuotoista kehitysyhteistyötä koskevan investointisuunnitelman. Lisäksi Suomella oli näkyvä ja tuloksellinen rooli kehityspankeissa.

Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella edistettiin kestävästä kehityksestä, ilmastopolitiikkaa, EU:n kehitysrahoitusarkkitehtuurin uudistamista, kansainvälistä humanitaarista oikeutta sekä vammaisten oikeuksia ja asemaa humanitaarisissa kriiseissä. Monenkeskisessä yhteistyössä Suomen asema vahvistui kestävän kehityksen ja ilmastokysymysten edelläkävijänä sekä EU:ssa että globaalisti, mistä osoituksena oli mm. Suomen näkyvä rooli YK:n pääsihteerin ilmastohuippukokouksessa ja YK:n kestävän kehityksen huippukokouksessa. Kunnianhimoinen kansallinen ilmastotavoite – Suomesta hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä – kiritti globaalia ilmastomuutoksen vastaista taistelua. Suomi ajoi EU:n ilmastodiplomatian tehostamista ja etsi uusia ennakkoluulottomasti yhteistyömuotoja esimerkkinä Suomen ja Chilen perustama valtionvarainministeriöiden ilmastokoalitio. Suomi sitoutui ilmastorahoituksen määrän kasvattamiseen ja korotti tukeaan Vihreälle ilmastorahastolle 25 prosenttia. Ulkoministeriön sisäiseen toimintaan laadittiin ensimmäinen ilmastoulkopolitiikan toiminta-ohjelma.

YK:n teknologiainnovaatioiden laboratorion UNTILin toiminta käynnistyi menestyksellisesti vuoden aikana. YK:n projektipalveluiden toimisto UNOPS avasi sosiaalisen vaikuttavuussijoittamisen toimistonsa Helsinkiin. Lisäksi sen innovaatio- ja teknologiatoimisto siirtyy myöhemmin Helsinkiin. Vuoden lopussa Suomessa oli jo viisi YK-toimijaa: UNU-Wider, IOM, UNTIL, UNOPS ja UNDP.

Kansalaisjärjestöjen työn painoarvo niin kotimaassa kuin maailmalla sai tunnustusta hallitusohjelmassa. Samoin kansalaisyhteiskunnan tilaan ja toimintaedellytyksiin Suomessa ja maailmalla kiinnitettiin huomiota systemaattisesti. Kansalaisjärjestöjen rahoitus kasvaa.

Kehityspolitiikan ja -yhteistyön strategista suunnittelua ja operatiivista tehokkuutta kehitettiin kunnianhimoisessa uudistushankkeessa (KeTTu). Vuonna 2019 koko vaalikauden resurssien suunnittelua ohjasivat entistä vahvemmin tieto tuloksista sekä kehityspoliittiset tulostavoitteet. Tavoitteena on yhä ammattimaisempi ja tehokkaampi toiminta. Ulkoministeriö osallistui aktiivisesti kansalliseen keskusteluun viestimällä, erityisesti kehitysyhteistyön tuloksista.

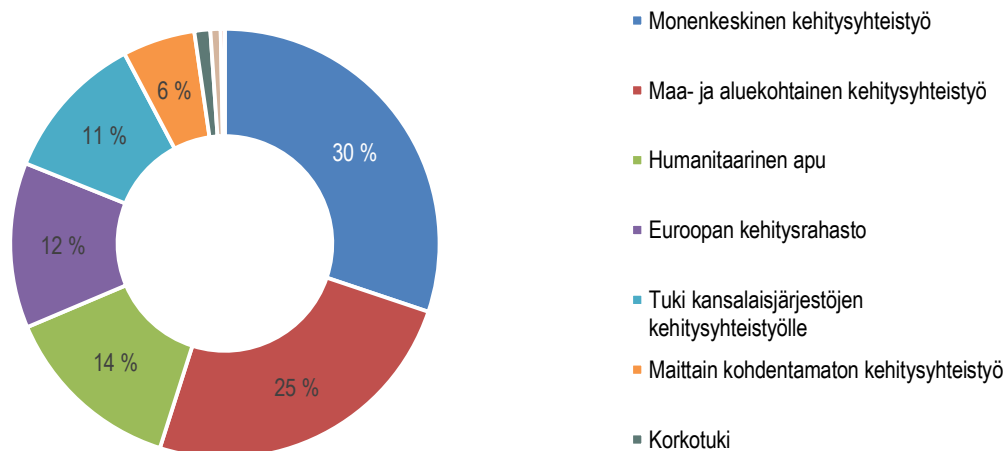
Kehitysrahoitus

Kehitysyhteistyön määrärahat käyttösuunnitelmakohdittain 2017 - 2019 pl. yhteistoimintahankkeet, milj. euroa

	TA 2017	TA 2018	TA 2019
1. Varsinainen kehitysyhteistyö			
24.30.66.1 Monenkeskinen kehitysyhteistyö	153,4	170,8	172,0
24.30.66.2.1 Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	139,0	139,3	142,3
24.30.66.3 Euroopan kehitysrahasto	53,7	56,5	73,9
24.30.66.4 Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	33,5	33,0	32,5
24.30.66.5 Humanitaarinen apu	70,5	72,5	72,5
24.30.66.6 Kehitysyhteistyön suunnittelu, tukitoiminnot ja tiedotus	4,8	4,2	4,0
24.30.66.7 Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2,1	1,9	2,1
24.30.66.8 Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö	65,0	65,0	65,0
24.30.66.9 Korkotuki	6,2	13,6	12,8
24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö yhteensä	528,2	556,7	577,1
2. Muu kehitysyhteistyö			
<i>Muu kansainvälinen kehitysyhteistyö luvussa 24.30</i>			
Ulkoministeriön hallinnonalan muilla momenteilla	198,0	193,2	149,1
Sisäministeriön hallinnonala	11,8	12,4	40,0
Valtiovarainministeriön hallinnonala	109,4	106,4	156,8
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	1,8	1,8	11,9
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	0,2	0,2	0,2
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	1,3	1,3	1,3
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	2,9	3,4	3,1
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	27,0	22,9	48,7
Ympäristöministeriön hallinnonala	0,7	0,5	0,5
<i>Muu kehitysyhteistyö yhteensä</i>	<i>353,0</i>	<i>342,0</i>	<i>411,6</i>
Kehitysyhteistyö yhteensä	881,2	898,8	988,7
<i>24.30.88 Finnfundin osakepääoman korottaminen</i>	<i>10,0</i>	<i>10,0</i>	<i>10,0</i>
<i>24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset</i>	<i>130,0</i>	<i>130,0</i>	<i>130,0</i>

Varsinaisen kehitysyhteistyön momentin 24.30.66 maksatukset olivat vuonna 2019 yhteensä 569 milj. euroa. Tästä humanitaarista apua oli 78,1 milj. euroa, monenkeskisen kehitysyhteistyön käyttösuunnitelma- kohdalta maksettiin 140,7 milj. euroa ja kansalaisjärjestöyhteistyön käyttösuunnitelmakohdalta 63,5 milj. euroa. Lisäksi finanssisijoitusten momentilta 24.30.89 maksettiin kehitysavuksi laskettuna 96,2 milj. euroa.

Varsinaisen kehitysyhteistyön maksatusten osuudet käyttösunnitelmakohdittain vuonna 2019 (yhteensä 568,5 milj. euroa)

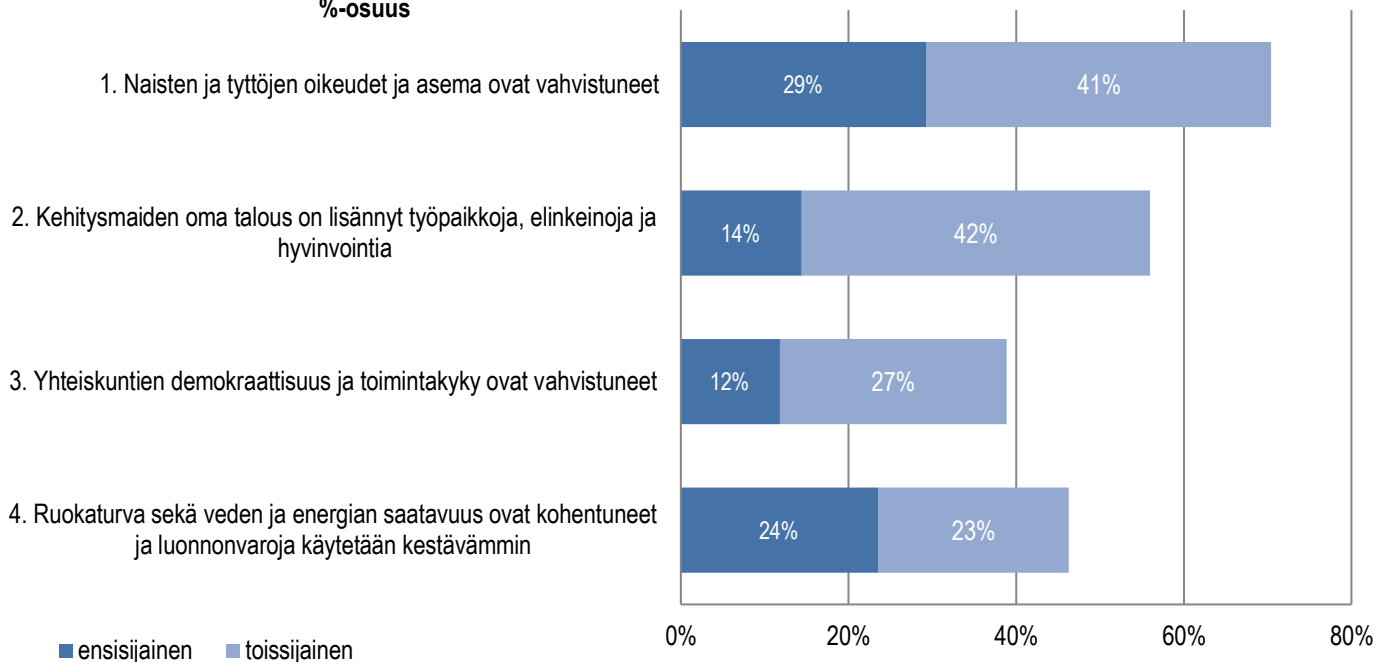

Varsinaisen kehitysyhteistyön momentin maa- ja aluekohtaiset (24.30.66.2) maksatukset, MEUR

	2017		2018		2019 ^{ennakotieto}	
1.	Afganistan	14,48	Afganistan	16,74	Afganistan	20,72
2.	Nepal	13,75	Etiopia	11,44	Etiopia	14,86
3.	Mosambik	13,18	Mosambik	10,05	Mosambik	13,41
4.	Etiopia	12,60	Tansania	9,35	Myanmar	9,66
5.	Turkki	12,49	Nepal	8,31	Tansania	8,91
6.	Tansania	11,26	Myanmar	6,40	Somalia	7,51
7.	Myanmar	8,01	Turkey	6,27	Nepal	6,59
8.	Sambia	7,92	Palestiinalaisalueet	5,15	Syyria	6,37
9.	Kenya	5,36	Somalia	5,08	Palestiinalaisalueet	4,96
10.	Vietnam	5,32	Irak	5,00	Turkki	4,47
11.	Somalia	4,58	Sambia	4,33	Kenia	4,06
12.	Palestiinalaisalueet	3,14	Libanon	4,14	Ukraina	2,97
13.	Syyria	2,72	Kenia	2,60	Jordania	2,00
14.	Laos	0,77	Syyria	2,20	Sambia	1,29
15.	Kirgisia	0,73	Vietnam	2,08	Kirgisia	0,99

Vuonna 2019 varsinaisen kehitysyhteistyön ja finanssisijoitusten momenteilta tehtyjen rahoituspäätösten summa oli 893 milj. euroa. Rahoituspäätösten euromäärästä 87 % tuki yhtä tai useampaa kehityspolitiikan painopistettä. Naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman vahvistamista tuki ensi- tai toissijaisesti 70 % päätöksistä. Työpaikkojen lisäämistä kehitysmaissa tuki vastaavasti 56 %, ruokaturvaa ja luonnonvarojen kestävää käyttöä 46 % ja demokratiakehitystä 39 % rahoituspäätösten euromäärästä.

**Kehityspolitiikan painopistealueita tukevat rahoituspäätökset 2019,
%-osuus**

Suomen kehitysyhteistyömaksatukset olivat alustavien arvioiden mukaan 1 013 milj. euroa vuonna 2019, mikä vastaa arviolta 0,42 % bruttokansantulosta. Tämä tarkoittaisi noin 20 % kasvua maksatuksissa edellisvuoteen verrattuna johtuen lähinnä toteutuneista finanssisijoituksista sekä pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton kulujen voimakkaasta kasvusta (OECD:n tasolla sovitut muutokset raportoinnissa). Toteutuneet maksatukset voivat kuitenkin muuttua vielä huomattavasti, kun tarkemmat laskelmat mm. pakolaiskuluista ja EU-budjettiosuuksista saadaan valmiiksi.

1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Sisäiset ja ulkoiset palvelut

Ulkoiset palvelut			
Team Finland -toimijoiden yhteistä viestintää ja käytännön vienninedistämisen osaamista ulkoasiainhallinnossa kehitetään yhteistoiminnassa Business Finland -organisaation kanssa, ml. edustustojen päälliköiden rooli Team Finland -toiminnan maajohdajina.	Eri tasoilla tapahtuva UM-BF -yhteistyön vakiintuminen ja tehostuminen.	BF:ltä, yrityksiltä ja omasta organisaatiosta saatu palaute: A: Palaute on positiivista ja seuranta osoittaa hyvät tulokset. B: Palaute on keskimääräistä. C: Palaute on negatiivista ja /tai seuranta osoittaa toiminnassa selkeitä puutteita.	Team Finland -palveluissa yhteistyön tiivistämistä on jatkettu. Yrityksiltä saatu palaute on ollut positiivista.
	Jatketaan kansainvälisten järjestöjen hankintojen Team Finland -palvelumallin pilotointia kolmessa maassa.	A: Kansainvälisten järjestöjen hankintojen TF-palvelumallin pilotti on toimeenpantu onnistuneesta ja sen pohjalta saadaan aikaan toimiva palvelumalli. B: Kansainvälisten järjestöjen hankintojen TF-palvelumallin pilointi onnistui osittain ja sen pohjalta saadaan aikaan palvelumalli. C: Kansainvälisten järjestöjen hankintojen TF-palvelumallin pilointi epäonnistui eikä palvelumallia saatu viimeistelyä.	Kansainvälisten hankintojen parempaan hyödyntämiseen on edelleen panostettu ja malli luotu.
	Palvelujen suunnitelmallinen ja koordinoitu tuottaminen ja yrityspalautteen kerääminen.	Yrityspalaute ja muu palvelujen tehokkuuden ja tuloksellisuuden arviointi. Tuotettujen palvelujen määrän kehittyminen.	Yrityksiltä saatu palaute on ollut positiivista ja annettujen palvelujen määrä on ollut suuri. Raportoinnin määrä on kasvanut, mutta esimerkiksi asiakkuudenhallintajärjestelmä CRM:n käyttöönotto

	<p>Kohderyhmäyrittäjille tuodaan enemmän ja sopivampaa informaatiota edustustojen palveluista, markkinamahdollisuuksista ja liiketoimintaympäristön muutoksista käytettävissä olevia viestintäkanavia terävöittämällä ja niiden levikkiä laajentamalla sekä mahdollisuuksien mukaan erillisillä kampanjoilla.</p>	<p>A: Palvelujen määrä on ollut suuri ja asiakaspalaute on positiivista. B: Palvelujen määrä on ollut kohdallinen ja/tai asiakaspalaute on keskimääräistä. C: Palvelujen määrä on ollut vähäinen ja/tai palaute negatiivista.</p> <p>A: Julkisten raporttien sisältö on erittäin relevanttia pk-yrityksille. B: Raporttien sisältö on osittain relevanttia yrityksille. C: Raporttien sisältö ei juuri ole yrityksille relevanttia.</p> <p>A: Viestintä saavuttaa aiotut yleisöt hyvin. B: Viestintä saavuttaa aiotut yleisöt kohtuullisesti. C: Viestintä ei tavoita aiotuja yleisöjä.</p>	<p>ulkoasiainhallinnossa on ollut edelleen kesken.</p> <p>Ks. yllä.</p> <p>Kauppapolitiikka-media uudistettiin ja lukija/seuraajamäärät kasvaneet erityisesti verkossa ja some-kanavissa. Kampanjat tuoneet uusia yleisöjä, mm. TF-maajohtajien videohaastattelusarja.</p>
<p>Ulkoasiainhallinnon tarjoamia konsulipalveluita kehitetään ottamalla huomioon uudistettava konsulipalvelulaki ja edustustojen tarpeet samalla varmistetaan että ulkoasiainhallinnon tehtäviin kuuluvat palvelut ovat myönteinen tekijä kilpailtaessa kansainvälisistä osaajista.</p>	<p>Konsuliasiakkaiden avustaminen nopeasti ja tehokkaasti. Ympäri- vuorokautinen konsulipäivystys tuotetaan yhteistyössä Hätäkeskuslaitoksen kanssa syksyyn 2020 saakka.</p> <p>Tasokkaiden, kohdennettujen matkustusturvallisuuspalveluiden tarjoaminen ja kehittäminen.</p> <p>Toimintavalmiuksien ylläpito kriisitilanteita varten.</p> <p>Liitytään mukaan uusiin lupakeskuksiin. Viestitään aktiivisesti mobiilipalveluiden saatavuudesta maahantulolupahakemusten jättöä varten.</p>	<p>Hädänalaisten avustaminen ml. sairas- ja kuolemantapausten hoitaminen sekä perheoikeudelliset asiat; tapausten hoitaminen aloitettu 24 h kuluessa sen tiedoksi saamisesta: A: toteutunut täysin. B: toteutunut osittain. C: ei ole toteutunut.</p> <p>A: Matkustustiedotteiden sisältö on päivitetty joka toinen kuukausi ja tarvittaessa, jos toimialueen turvallisuustilanteessa tapahtuu merkittävä muutos. Matkustusilmoituspalvelu on toiminut odotetun tehokkaasti. B: Matkustustiedotteiden päivittäminen on toteutunut osittain ajallaan. Matkustus-ilmoituspalvelu on toiminut suhteellisen hyvin. C: Matkustustiedotteiden päivittäminen on ollut puutteellista eikä matkustusilmoituspalvelu ole toiminut odotetusti.</p> <p>A: Ulkoasiainhallinnon toimintavalmiudet on saatu pidettyä yllä - kriisipäivystys toiminnassa koko ajan. Tilanteen edellyttäessä tilannekuvatoiminta pystytään käynnistämään 1 h kuluessa päätöksestä. Konsulikomennuskunnan lähtövalmiutta ylläpidetty. B: Toimintavalmiuksia pidetään yllä, mutta reagoit nopeus ja -tehoisuus ovat kärsineet. C: Toimintavalmiudet ovat selkeästi laskeneet.</p> <p>A. Maahantulolupahakemusten jättöä varten on avattu uusia keskuksia ja on otettu käyttöön MBS (Mobile Biometrics Service) lisäpalvelumahdollisuus uusilla alueilla. B. Maahantulolupahakemusten jättöä varten on avattu uusia keskuksia tai on otettu käyttöön MBS (Mobile Biometrics Service) lisäpalvelumahdollisuus uusilla alueilla. C. Suomi ei ole liittynyt uusiin lupakeskuksiin, eikä MBS-palvelua ole otettu käyttöön uusilla alueilla.</p>	<p>Toteutunut täysin.</p> <p>Toteutunut täysin.</p> <p>Toteutunut täysin.</p> <p>Toteutunut täysin.</p>
<p>Suomen kantoja viestitään tehokkaasti ja suunnitelmallisesti, myös ulkomaisille kohderyhmille maakuva-työtä hyödyntäen.</p>	<p>Kasvatetaan ulkoasiainhallinnon asiantuntijoiden joukkoa, jolla on hyvät valmiudet ja halu osallistua julkiseen keskusteluun tarjoamalla koulutusta, työvälineitä ja tukea viestinnän suunnitteluun.</p>	<p>Julkiseen keskusteluun osallistuvien ulkoasiainhallinnon asiantuntijoiden joukko on: A: kasvanut. B: säilynyt ennallaan. C: muut kommentoivat.</p>	<p>Uusia asiantuntijoita on lähtenyt mukaan kommentoimaan ulkoasiainhallinnon aiheita mediassa ja somessa. Esimerkiksi maakuva-työn TwitterChat on innostanut mukaan uusia asiantuntijoita myös talon ulkopuolella sidosryhmistä.</p>

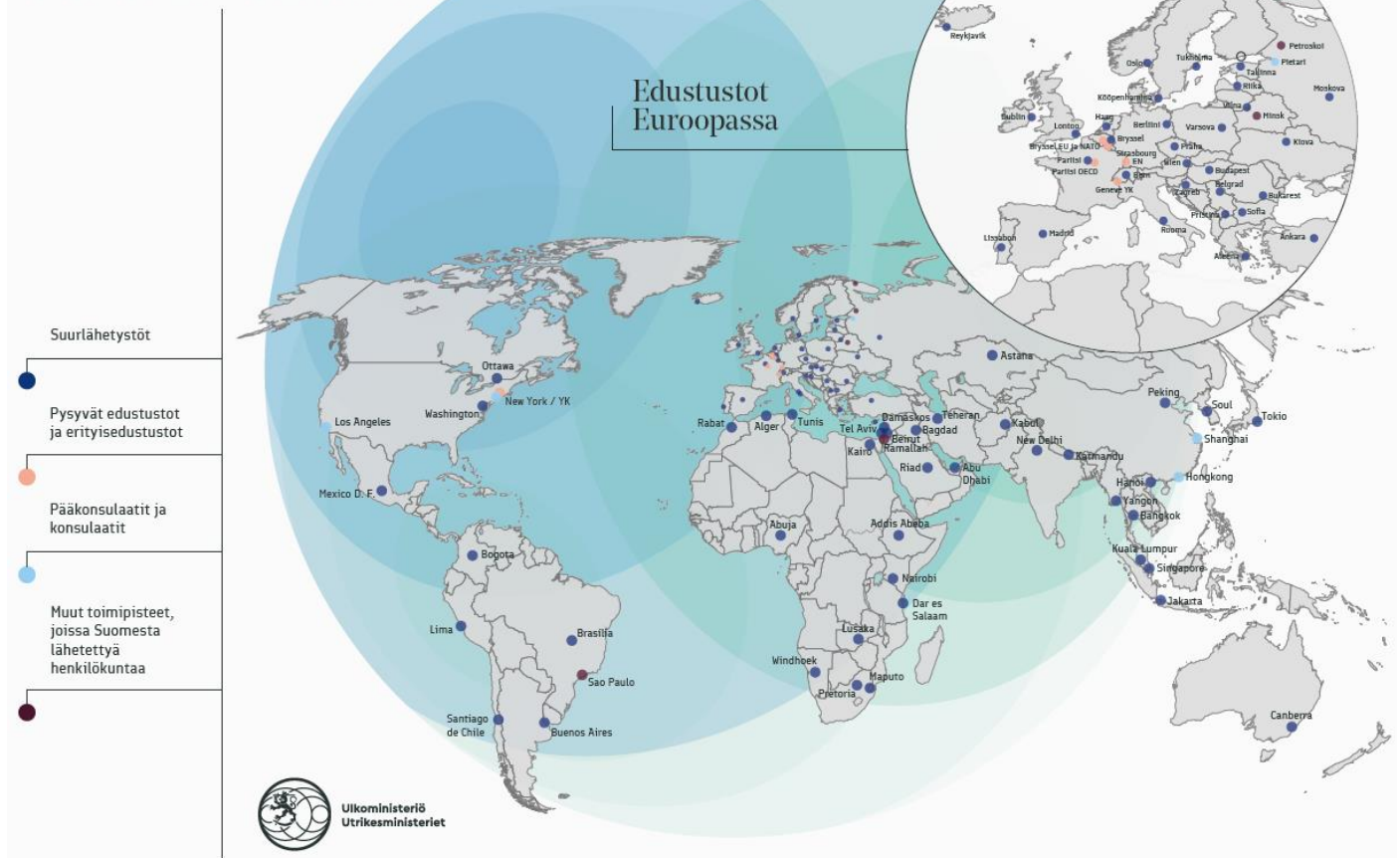
	Verkkoviestintää ja etenkin sosiaalista mediaa hyödynnetään maakuvatyössä nykyisiä kanavia (ThisisFinland, edustustojen kanavat) ja välineitä (Smarp, digilähettely) kehittäen.	Verkkoviestintää ja sosiaalista mediaa hyödynnetty: A: monipuolisesti ja tuloksellisesti. B: samalla tasolla. C: aiempaa heikommin.	
Sisäiset palvelut			
Edustustoverkon kattavuuden turvaaminen.	Edustustoverkon muutosten toimeenpano. Edustustoverkon uudistaminen TAMA-hankkeen esitysten avulla.	A: Muutokset on pantu toimeen suunnitellun aikataulun mukaisesti. B: Aikataulussa on myöhästetty. C: Esityksiä ei ole pantu toimeen.	Vuoden 2019 aikana avattiin uudelleen suurlähetystö Bagdadiin ja tehtiin poliittinen päätös suurlähetystön avaamisesta Manilaan vuoden 2020 aikana.
Hallinnonalan digitalisaation edistäminen, ml. tieto- ja kyberturvallisuuden edistäminen ja ulkoasiainhallinnon tietotekniikkapalveluiden varmistaminen.	Valittujen hankkeiden edistämisen aikataulussaan. Valittujen toimintojen ja prosessien auditointi korotetulle tietoturvatasolle. Hallinnonalan kyberosaamisen ja -turvallisuuden kehittäminen. Panostaminen arkkitehtuuriin ja palvelujen toteuttamiseen suhteessa edellytettyihin toimenpiteisiin palveluväylään ja tietovarantokehitykseen liittyen.	Toteuma	Valittuja hankkeita on edistetty aikataulussaan. Tieto- ja kyberturvallisuusstrategia on uusittu. Henkilöstön pakollisen tietoturvakoulutuksen kehittämiseen ja seurantaan on panostettu VNHY:n ja Valtorin rajapinnat osittain toimimattomia. Arkkitehtuuriin ja palvelujen toteuttamiseen suhteessa edellytettyihin toimenpiteisiin palveluväylään ja tietovarantokehitykseen liittyen on panostettu. Prosessi on kuitenkin kesken.
Yhteistyön kehittäminen VNHY:n kanssa ulkoasiainhallinnon toimintaedellytysten ja palvelujen turvaamiseksi.	Tiivis vuoropuhelu VNHY:n kanssa sekä vahva vaikuttaminen yhteistyöryhmissä ja suoraan VNHY:öön.	A: Yhteistyö VNHY:n kanssa toimii. B: Yhteistyö ei toimi kaikilta osin. C: Yhteistyö ei toimi.	Tietohallinnon osalta yhteistyö vaatii kehittämistä
Kiinteistöhallinnon kehittäminen.	Kiinteistöstrategian toimeenpanon käynnistäminen. Projektien teettämisen mallin käyttöönotto kaikissa rakennushankkeissa. Omistajaohjauksen kehittäminen mm. vuokrasopimusten yhdenmukaistamisella parempien ehtojen saamiseksi.	A: Em. toimenpiteet toteutuneet. B: Vähintään yksi toimenpiteistä on toteutunut. C: Ei toteutunut.	Kiinteistöstrategian toimeenpano on käynnistetty, projektien teettämistä kehitetty. Omistajaohjauksen kehittämistä ollaan käynnistämässä osana kiinteistöstrategian toimeenpanoa.
Ympäristöasioiden edistäminen.	Edustustojen kiinteistöjen ja tilojen energiansäästämiseen tähtäävien toimenpiteiden tehostetua tukemista ja toteuttamista jatketaan. Edustustokentän aktivoimista ympäristö-ohjelman toteuttamiseksi sekä kestävän kehityksen sitoumusprosessiin osallistumiseksi jatketaan. Henkilöstö osallistetaan ympäristöohjelman toteuttamiseen. Edistetään kestävää kehitystä tukevia innovatiivisia ratkaisuja rakennushankkeissa ja hankinnoissa.	A: Em. toimenpiteet toteutuneet. B: Vähintään kaksi em. toimenpiteistä on toteutunut. C: Ei toteutunut.	Ulkoministeriön sisäiseen toimintaan laadittiin ensimmäinen ilmastotoukopolitiikan toimintaohjelma, millä ilmastomuutos valtavirtaistetaan toimintaan. Arkkitehti- ja taloteknisessä suunnittelussa huomioidaan ympäristöasiat. Taloteknisiä järjestelmiä on vaihdettu energiatehokkaampiin vaihtoehtoihin, mm. Washingtonin ja Riadin edustustot. Edustustoja on aktivoitu ympäristökyselyillä, osallistamalla energiansäästöviikkoon sekä kannustamalla antamaan oma kestävä kehityksen sitoumus. Henkilöstöä on osallistettu ympäristökyselyn muodossa, intrassa tehdyin kampanjoin sekä osallistamalla energiansäästöviikkoon. Rakennushankkeissa ja hankinnoissa on edistetty kestävää kehitystä tukevia ratkaisuja.
Kehitysyhteistyön toimintapahankkeessa päätettyjen uudistukset hallinnollisten menettelyjen keventämiseksi käynnistetty ja kehityspolitiikan tulostehokkuuden ja -raportoinnin kehittämistyö etenee.	Yksinkertaistetaan ja yhdenmukaistetaan kehitysyhteistyön kanava- ja instrumenttirakennetta. Laajennetaan laadunvalvontaa ja riskienhallintaa kattavaksi uuden rakenteen pohjalta. Toimitaan kehitysyhteistyön pirstaloituneisuuden vähentämiseksi	Kehitysyhteistyöhallinnon käytännöt selkeät ja tehokkaat: A: tilanne parantunut. B: tilanne ennallaan. C: tilanne huonontunut. Sähköiset järjestelmät tukevat kehitysyhteistyön hallintoa aiempaa: A: paremmin. B: ennallaan. C: huonommin.	Osana toimintatapahanketta kehitysyhteistyön hallintoa on selkeytetty ja toimintaa tehostettu toimintasuunnitelman mukaisesti. Sähköisten järjestelmien kehittäminen etenee hitaasti.

	<p>ja temaattisen priorisoinnin edistämiseksi.</p> <p>Kehitetään temaattista tulosohejausta.</p> <p>Parannetaan kehitysyhteistyön avoimuutta.</p>	<p>Suomen kehitysyhteistyön yhteistyömuotojen tuloksellisuus on: A: Erinomaista (yli 60% raportoitu vihreänä). B: Kohtuullista (40-60% vihreänä). C: Heikkoa (alle 40% vihreänä).</p> <p>A: Tulostietoja voidaan seurata digitaalisesti. B: Tietojärjestelmät tuottavat tulostietoa vajavaisesti. C: Tulostietoja ei saada tietojärjestelmästä automaattisesti.</p> <p>A: Aid Transparency Index vähintään hyvä taso (60-100 %). B: Aid Transparency Index välttävä taso (40-59 %). C: Aid Transparency Index ennaltaan/laskenut (0-39 %).</p>	<p>Kehityspolitiikan tulosraportti 2018 kertoo tuloksista.</p> <p>Tulostietoja ei saada vielä tietojärjestelmästä automaattisesti. Merkittävä kehittämispanos 2019 luo valmiuden sähköiselle tulosraportoinnille jatkossa.</p> <p>ATI-indeksin tämänhetkisellä pisteilyksellä Suomi on valtionhallinnon vertailussa sijalla 8. (57 viirastosta).</p>
<p>Säädösvalmistelun laadun kehittäminen.</p>	<p>Hallituksen esitysten vaikutusarviointien parantaminen sekä säädöshankkeista tiedottamisen ja hankeikkunan käytön tehostaminen.</p> <p>Ulkoasiainhallinnon lainsäädäntösuunnitelman kokoaminen ja ylläpito.</p> <p>Osallistutaan aktiivisesti valtioneuvoston yhteisiin säädösvalmistelun kehittämishankkeisiin ja säädösten sujuvoittamiseen.</p>	<p>A: Toimittu aktiivisesti ja aloitteellisesti. B: Osallistuttu työhön asianmukaisesti. C: Osallistuminen työhön välttävää.</p>	<p>Hallinnonalan sisäistä tietoisuutta lisätty aktiivisesti ja aloitteellisesti säädösvalmistelun laadun parantamiseksi. Säädösvalmisteluprosessien ja tietämyksen kehittämisessä vielä parannettavaa.</p> <p>Lainsäädäntösuunnitelma on koottu ja ylläpidetty ja osallistuttu valtioneuvoston säädösvalmistelun kehittämishankkeisiin.</p>

Edustustoverkko

Suomen edustustoverkko on suhteellisen kattava mutta miehitykseltään ohut. Lähetettyä henkilökuntaa on yhteensä 88 edustustossa. Näistä 55 edustustossa työskentelee enintään kaksi lähetettyä diplomaattia. Vuonna 2019 avattiin uudelleen Suomen edustusto Bagdadiin, Irakiin, ja tehtiin päätös suurlähetystön uudelleen avaamisesta Manilaan, Filippiineille, vuoden 2020 aikana. Edustustoverkon ylläpito maksoi ulkoasiainhallinnolle noin 152,8 milj. euroa (netto), mikä vastasi noin 0,27 prosenttia valtion vuoden 2019 kokonaisbudjetista.

Suomen edustustoverkko

Turvallisuusriskit ovat merkittävä trendi ulkoasiainhallinnon toimintaympäristössä. Euroopassa ja globaalitalossa tapahtuvat muutokset vaikuttavat myös ulkoasiainhallinnon turvallisuusympäristöön. Edustustoverkostamme noin 20 toimipistettä sijaitsee alueilla, joilla on jatkuva mm. ympäristöstä johtuva turvallisuusvaje. Ulkoasiainhallinnon työntekijöistä huomattava osa työskentelee tai matkustaa alueilla, joissa turvallisuusympäristö on merkittävästi toisenlainen kuin Suomessa. Maahanmuutossa tapahtuvan vaihtelun seuraavassa vaiheessa tulee varautua edustustoverkon lisääntyvään kuormitukseen esim. perheenyhdistämismenettelyissä. Konsulipalvelussa tulee huomioida myös turvallisuustekijät. Tapahtuneet terrori-iskut Euroopassa osoittavat, että turvallisuusriskit ovat konkreettisia myös EU-maissa. Matkustusturvallisuus ja sen parantaminen on noussut tärkeään asemaan.

Tieto- ja kyberturvallisuuden merkitys on korostunut hallinnonalan toiminnassa. Kohdennettujen haittaohjelmien, kehittyneiden verkkohyökkäysten, valeutisoinnin sekä muiden erilaisten tiedonkeruu- ja vaikuttamisyritysten rooli on säilynyt merkittävänä tai kasvanut. Valtionhallinnon tiedon hallinnan ja järjestelmien vakiointi ja keskittäminen aikaansaavat kustannus- ja tehokkuushyötyjen ohessa myös riskejä erityisesti ulkoasiainhallinnon kaltaiselle globaalisti toimivalle ja laajat sidosryhmäyhteydet omaavalle toimijalle. Hallinnonalan toiminnan ominaispiirteet tuleekin huomioida ja hyväksyä tekijöinä edistettäessä valtionhallinnon digitalisaatiota.

Konsulipalvelut

Suomalaisten tasaisesti lisääntyvä matkailu heijastuu ministeriön antamiin palveluihin. Matkustustiedotteita julkaistiin 157 maata koskien ja ne ovat luetuimpia sisältöjä ulkomministeriön nettisivuilla. Suomalaisten matkaavat myös maihin ja alueille, joihin ulkomministeriö suosittelee välttämään matkustamista. Vuonna 2019 matkustusilmoituksen teki ulkomministeriölle lähes 251 000 suomalaista. Ilmoitusten määrä on pysynyt viime vuodet samalla tasolla.

Ulkoministeriön ja Suomen ulkomaan edustustojen toimenpiteitä aiheuttavia kriisitilanteita tilastoitiin 142 tapausta, ja lähes aina tilanteiden yhteydessä lähetettiin matkustusilmoituksen tehneille tietoja ja neuvoja. Tilannetietoa jaettiin usein myös sosiaalista mediaa hyödyntäen. Aikaisempien vuosien tapaan suurin osa palveluista on asiakkaiden neuvontaa. Haasteita vuoden 2019 aikana toivat mm. avustustapakukset vaikeissa toimintaympäristöissä sekä kaksoiskansalaisuuteen liittyvät tilanteet. Valmiutta avustus- ja kriisitilanteiden hoitoon ylläpidettiin viranomaisyhteistyö ja sidosryhmät huomioiden.

Edustustot; konsultitapakukset, kpl	2017	2018	2019
Kuolemantapakukset	519	573	593
Pidätetyt ja vangitut	213	273	220
Rikoksen uhrit	175	147	121
Muut rikosasiat	46	40	29
Rikoksentehtävän luovuttaminen	22	32	26
Tuomittujen siirtäminen	7	3	0
Suomessa pidätetty ulkomaan kansalainen	4	2	5
Sairaustapakukset	432	427	395
Olosuhdetiedustelut	104	108	115
Muu avustaminen	598	542	494
Elatusapuasiat (vapaaeht.)	33	10	9
Isyyden selvittäminen/tunnustaminen	180	141	138
Lastensuojeluasiat	56	33	40
Lapsikaappaukset	23	25	21
Kansalaisuusasiat	117	114	164
Muu virka-apu	58	99	156
Tiedoksiannot ja oikeusapuasiat	233	227	213
Sukuselvitykset, virkatodistukset, osoitetiedustelut	1 189	899	466
Jäämistöasiat	5	4	-
Notaariasiat	14 408	13 100	12 897
Väestörekisteri-ilmoitukset	4 704	3 995	6 137
Takaisinmaksusitoumukset	65	56	54
Varojen välitys talletusta vastaan	106	74	93
Taloudellinen pikkuapu	82	79	102
Suomalaisen yhteisön konsulaarinen avustaminen	3	-	-
Asevelvollisuusasiat	18	10	7
Muu konsulipalvelulain mukainen neuvonta	61 535	71 287	87 458
Kaikki yhteensä	84 935	92 300	109 953

Maahantuloasiat

Viisumihakemuksia jätettiin edustustoissa kaiken kaikkiaan 895 679 kappaletta vuonna 2019. Myös viisumihakemusten määrä on kasvanut vuodesta 2018 noin 16,5 %. Esimerkiksi Venäjän viisumihakemusten määrässä on ollut kasvua; Pietarin pääkonsulaatissa hakemusten määrä kasvoi noin 100 000 kappaletta (19 %) vuoteen 2018 verrattuna.

Vuoden 2019 aikana koko Manner-Kiina sekä Hong Kong liittyivät mukaan sähköiseen paikkariippumattomaan viisumihakemusprosessiin (ELVIS), ja pääosa niissä jätetyistä viisumihakemuksista ryhdyttiin käsittelemään Kouvolassa sijaitsevassa Maahantulolupa-asioiden palvelukeskuksessa. Manner-Kiinassa hakemuksen voi jättää jo 15 keskuksen. Venäjällä Suomi avasi 17 uutta viisumikeskusta, joka kasvatti Suomen viisumikeskusten määrän Venäjällä jo 40:en.

Marokossa Rabatissa pilotoitiin ns. EmergELVIS-konseptia, jolla minkä tahansa edustuston avuksi saadaan noin kahden viikon varoitusajalla käynnistettyä väliaikainen sähköinen paikkariippumaton viisumikäsitelyprosessi, jolloin osa hakemuksista saadaan käsiteltyä Maahantulolupa-asioiden palvelukeskuksessa. Konsepti voidaan ottaa käyttöön esim. äkillisen kysyntäpiikin tai yllättävän resurssivajeen aikana, jolloin edustustoon ei tarvitse lähettää Helsingistä virkamatalaista tai rajoittaa vastaanotettavien viisumihakemusten määrää. Pilotti onnistui sekä teknisesti että toiminnallisesti ja ratkaisu on käytettävissä jatkossa edustustojen avuksi em. hätätilanteissa.

Viestintä ja maakuva

Ulkoministeriön Eurooppatiedotus vastasi EU-kansalaisviestinnästä Suomen EU-puheenjohtajakaudella koko valtionhallinnon puolesta. Eurooppapäivä 9.5.2019 ja avajaistapahtuma 8.7.2019 Helsingissä, Suomi Areena Porissa heinäkuussa ja Turun Eurooppafoorumi elokuun lopulla sekä kolme EU-puheenjohtajuusaiheista keskustelutilaisuutta Helsingin yliopiston Tiedekulmassa onnistuivat erinomaisesti. Kiitosta keräsi myös Brexit-viestintä: Eurooppatiedotuksen #Brexitniksit kampanja on tavoittanut yli 300 000 ihmistä Twitterissä. Täysin uudistettu EU-perusteos julkistettiin Helsingin kirjamessuilla lokakuussa. Suomen Arktisen neuvoston puheenjohtajuutta tukenut arktinen maakuva- ja viestintä toteutettiin onnistuneesti. Suomen Arktisen neuvoston ja Euroopan neuvoston puheenjohtajakaudet huipentuivat keväällä 2019 ministerikokouksiin, jotka mittakaavaltaan ja medianäkyvyydeltään olivat poikkeuksellisen suuria.

Ulkoasiainhallinnon verkkosivujen ja julkaisujärjestelmän uudistus toteutui toukokuussa 2019. Kaikki edustustomme ulkomailla siirtyivät suomiulkomailla.fi-katon alle. Sieltä löytyy nyt yhteensä 200 maa- ja edustustojen sivustoa, jotka palvelevat suomalaisia ja Suomesta kiinnostuneita maailmalla yhteensä yli 30 kielellä.

Ulkoministeriön Agenda2030 -viestinnässä painottuivat ilmasto ja eriarvoisuus; uusina kanavina hyödynnettiin Instagramia ja some-vaikuttajia. Koulujen globaalikasvatusta tukevan Maailma2030-verkkosivuston käyttö lähes kaksinkertaistui. Median perehdytysohjelma Kehitysakatemia vankisti ministeriön mediasuhteita. Suomalaisista vajaa 50 % on mielipidetiedustelun mukaan kuullut Agenda 2030:sta ja kestävän kehityksen tavoitteista.

Maakuva- ja viestintästrategisuutta vahvistettiin järjestelmällä uudelleen maakuva- ja viestintätoimintamalli. Käytännön yhteistyötä tehostettiin perustamalla Finnish Promotion Boardin (FPB) task force-työryhmä. FPB lanseerasi HÄN-yhdenvertaisuuskampanjan kesäkuussa. Suomen vahvaa maakuva- ja viestintää hyödynnettiin entistä tehokkaammin myös Team Finland -yhteistyössä.

Ulkoministeriön media- ja vaikuttajavierailumatkoille osallistui noin 350 ulkomaista vierasta. Vierailujen teemat noudattelivat EU-puheenjohtajakauden ja epävirallisten ministerikokousten painopisteitä. Toimittajavierailuinstrumentin arvioinnin tulokset olivat rohkaisevia: vuositasolla viestintäosaston mediavierailujen kautta tavoitetaan noin 370 milj. mediankuluttajaa yli 50 maassa.

Ulkoministeriö jatkoi tuloksellisesti Eurooppaan suuntaavan muuttoliikkeen lähtöalueille kohdistettua ja siellä toteutettavaa kansainvälistä viestintää. Viestinnän keskeisenä tavoitteena oli muuttoliikkeen perimmäisiin syihin vaikuttaminen. Vuoden aikana Irakissa ja Afganistanissa perustettiin nuorten rauhanlähettiläiden ryhmä. Ohjelmaan valittiin noin 20 nuorta afganistanilaista ja irakiläistä nuorta. Irakissa ohjelmaan haki jopa 1 100 henkilöä. Sosiaalisessa mediassa projekti tavoitti yhteensä yli 1,3 milj. käyttäjää.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Vuoden 2019 laskelmassa on hyödynnetty Kiekun työajankohdennustietoja. Siltä osin kun työaika on jäänyt kohdentamatta, on pohjatietoja täydennetty samassa suhteessa kuin toiminnoille on kohdennettu työaika. Vuoden 2017 laskelmassa pohjatietoja täydennettiin tehtävän oletustoiminnoilla. Vuoden 2018 laskelman laatimisen yhteydessä ilmeni edustustojen valuuttapalkkalaisia koskeva raportointijärjestelmävirhe, joka vaikuttaa ko. vuoden laskelman henkilötyövuosimäärään ja sitä kautta painotuksiin eri toiminnoille. Em. joh-tuen vuoden 2018 ja 2019 laskelmat eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

Henkilötyövuositiedot ovat Kiekusta saadun raportoinnin mukaisia pl. ne Kiekun ulkopuoliset edustustojen paikallisesti palkatut työntekijät (570 htv), joiden tiedot on laskettu osaksi manuaalisesti.

Työajankohdennuksen kattavuudessa on parantamisen varaa, vaikka henkilötyövuosien ja kustannusten jakautumisen toiminnoille voidaankin katsoa perustuvan työajan seurannasta saatuun pohjatietoon.

Toiminnot	Muutos 2019/2018		2019		2018		2017	
	HTV	kust.	HTV 2019	Kustannukset yht (1000 €)	HTV 2018	Kustannukset yht (1000 €)	HTV 2017	Kustannukset yht (1000 €)
	1301 Ulko- ja turvallisuuspolitiikka	6 %	18 %	307	51 741	291	43 850	296
1303 Taloudelliset ulkosuhteet (kauppapol)	3 %	2 %	166	21 727	162	21 257	122	17 889
1304 Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö	- 8 %	7 %	132	14 859	144	13 903	179	19 549
1305 Kansalaispalvelut (suomal. etujen ja..)	- 31 %	16 %	351	31 647	268	27 375	355	34 840
1306 EU-oikeudelliset ja kv.oikeudelliset asiat (kv.lainkäyttö- ja tutkintaelimet)	- 8 %	7 %	37	4 481	40	4 187	29	3 448
1308 Ulkoasiainhallinnon muut kv.tehtävät (Suomen ulkomaanedustus)	4 %	3 %	140	19 886	135	19 351	119	17 451
1309 Valtioiden ja kv.järjestöjen edustautuminen Suomessa	- 17 %	7 %	10	1 709	12	1 599	13	2 335
Ydintoiminnot yhteensä	9 %	11 %	1 143	146 050	1 052	131 522	1 113	139 028
Ohjaustoiminnot	43 %	34 %	10	1 606	7	1 202	11	1 703
Tukitoiminnot (ml.johtaminen)	2 %	5 %	1 245	173 232	1 216	165 666	1 255	162 148
Yhteensä	5 %	8 %	2 398	320 888	2 275	298 390	2 379	302 879

HTV-määrät on laskettu toimintamenojen pohjalta. Toimintojen jaottelussa on noudatettu Valtiokonttorin toimintotilikartan hierarkiaa. Vuoden 2018 laskelmassa on ensimmäisen kerran hyödynnetty täysimääräisesti Kiekun työajankohdennustietoja. Siltä osin kun työaikaa on jäänyt kohdentamatta, on pohjatietoja täydennetty samassa suhteessa kuin toiminnoille on kohdennettu työaikaa. Vuoden 2017 laskelmassa on pohjatietoja täydennetty tehtävän oletustoiminnolla siltä osin kun työaikaa on jäänyt kohdentamatta.

Vuoden 2019 osalta laadittujen kustannuslaskelmien mukaan ulkoasiainhallinnossa ydintoimintoihin käytettiin yhteensä 1 143 htv:n (47,7 %) työpanos, ohjaustoimintoihin 10 htv:n (0,4 %) työpanos sekä johtamiseen, hallintoon ja muihin tukitehtäviin 1 245 htv:n (51,9 %) työpanos. Kustannuksista ydintoimintojen osuus oli 146,0 milj. euroa (45,5 %), ohjaustoimintojen osuus 1,6 milj. euroa (0,5 %) sekä johtamisen, hallinnon ja muiden tukitehtävien osuus 173,2,5 milj. euroa (54,0 %).

Laskelmien mukaan ulkoasiainhallinnossa henkilötövuosien määrä on kasvanut edellisvuodesta viisi prosenttia. Vuoden 2017 henkilötövuosimäärään, joka on luotettavampi vertailuluku aikaisemmin mainitusta vuoden 2018 raportointijärjestelmävirheestä johtuen, verrattuna kasvua on ollut 0,8 prosenttia.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Julkisoikeudelliset suoritteet

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotanto ulkoasiainhallinnossa perustuu ulkomaalais- ja passilainsäädäntöön sekä konsulipalvelulakiin. Pääasialliset suoritteet ovat viisumit, passit ja oleskeluluvat.

Julkisoikeudelliset suoritteet	Muutos -% 2019/2018	Toteutuma 2019 (kpl)	Toteutuma 2018 (kpl)	Toteutuma 2017 (kpl)
Viisumihakemukset	+ 16 %	895 679	768 978	827 475
Passihakemukset	+ 5 %	21 110	20 019	20 769
Edustustoissa vireille tulleet oleskelulupahakemukset	+ 15 %	22 206	19 289	17 945

Julkisoikeudellisten suoritteiden maksujen perusteet on määritelty valtion maksuperustelaisissa säädetyllä tavalla ulkoministeriön maksuasetuksella. Viisumihakemusten käsittelymaksun suuruudesta päättää Euroopan unionin neuvosto. Oleskelulupien käsittelystä perittävät maksut sisältyvät sisäministeriön maahanmuuttoviraston maksullisista suoritteista annettuun asetukseen. Ulkoministeriölle kohdistettava oleskelulupien maksuosuus on sovittu sisäministeriön hallinnonalan, työ- ja elinkeinoministeriön ja ulkoministeriön välisellä sopimuksella.

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot kääntyivät kasvuun vuonna 2019. Tulokertymä oli 38,7 milj. euroa, mikä on 5 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Tuotoissa viisumeiden osuus oli 83 % (32 milj. euroa).

Tuottojen kertyminen suoritelajeittain:

Julkisoikeudelliset suoritteet	Muutos-% 2019/2018	Toteutuma 2019 (€)	Toteutuma 2018 (€)	Toteutuma 2017 (€)
Viisumit	+17%	32 114 234	27 473 022	28 814 423
Passit	+8 %	3 182 455	2 949 210	3 113 587
Oleskeluluvat	+5 %	2 835 046	2 699 450	2 669 218
Muut julkisoikeudelliset suoritteet	+1 %	552 219	545 658	354 095
Yhteensä	+15 %	38 683 954	33 667 340	34 951 323

Oheinen kustannusvastaavuuslaskelma perustuu 21 tuloja tuottavan edustuston tuottojen ja kustannusten seurantaan. Seuranta kattoi 90 prosenttia julkisoikeudellisten suoritteiden tuloista. Kustannusvastaavuuslaskelma on laadittu ko. seurannan pohjalta täysimääräisesti. Laskelma perustuu seuraavien edustustojen kustannusseurantaan: Abu Dhabi, Abuja, Ankara, Bangkok, Hanoi, Kiova, Lima, Lontoo, Los Angeles, Madrid, Moskova, Murmansk, New Delhi, New York, Peking, Petroskoi, Pietari, Shanghai, Teheran, Tukholma ja Tunis.

Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 11 040 784 euroa ylijäämäinen. Kustannusvastaavuusprosentti, joka kertoo tuottojen osuuden kokonaiskustannuksista, oli 140. Suoritekohtaisesti kustannusvastaavuusprosentti oli viisumeilla 160, passeilla 77 ja oleskeluluvilla 60. Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoilla katetaan suoritteisiin kohdistuvat kustannukset.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma julkisoikeudellisten suoritteiden osalta:

	2019 toteuma	2018 toteutuma	2017 toteutuma
Tuotot			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	38 683 954	33 667 340	34 951 324
Maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	38 683 954	33 667 340	34 951 324
Kustannukset			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	430 966	659 901	547 340
Henkilöstökustannukset	8 905 395	8 005 613	7 561 476
Vuokrat	249	322	330
Palvelujen ostot	403 551	238 576	315 940
Muut erilliskustannukset	1 672 596	2 765 144	1 705 296
Erilliskustannukset yhteensä	11 412 787	11 669 556	10 130 381
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	9 561 967	7 458 475	7 388 249
Poistot	951 913	935 550	842 660
Korot	0	87 936	0
Muut yhteiskustannukset	5 716 503	6 636 505	6 679 643
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	16 230 383	15 118 466	14 910 552
Kokonaiskustannukset yhteensä	27 643 170	26 788 021	25 040 935
Kustannusvastaavuus			
(Tuotot – Kustannukset)	11 040 784	6 879 318	9 910 389
Käytetty MPL 7.1. §:n mukainen hintatuki			
Kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen	11 040 784	6 879 318	9 910 389
Kustannusvastaavuus-%	140	126	140

Liiketaloudelliset suoritteet

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusseuranta vuodelta 2019 kattaa 24 edustustoa sekä 6 kulttuuri- ja tiedeinstituuttikiinteistöä. Mukana ovat Nur-Sultan, Brasilia (Rio de Janeiro), Bryssel EUE, Budapest, Buenos Aires, Bukarest, Canberra, Hongkong, Kuala Lumpur, Kööpenhamina, Lima, Madrid, Meksiko, Moskova, New Delhi, New York (Suomen pysyvä edustusto YK), Nikosia, Oslo, Pietari, Riad, Santiago de Chile, Tokio, Tukholma, Varsova, Washington ja Wien. Lisäksi mukana on Ateenan kulttuuri- ja tiedeinstituutti ja asuntola, Pariisin kulttuuri- ja tiedeinstituutti, Rooman Villa Lante ja asuntola Via Falda sekä Venetsia paviljonkeihin kuuluva Suomen Aalto-paviljonki.

Kirjanpidon mukaan vuokra- ja käyttökorvaustuloja kertyi vuonna 2019 yhteensä 1 997 633 euroa. Kustannusseurannassa mukana olevien edustustojen ja kulttuuri- ja tiedeinstituuttien em. tuottojen määrä on vastaavilla tuotoilla ja erilliskustannuksilla 1 903 686 euroa. Laskelman ulkopuolelle jääviä eriä ovat valtion omistamista asuinhuoneistoista saadut vuokratulot sekä tulot tunti/päiväveloituksella vuokratuista edustustojen monitoimitiloista. Pääosa tuotoista kertyy Business Finlandilta, Suomen Japanin Instituutin säätiöltä ja Ruotsin ulkoasiainhallinnolta (alivuokralaisena Nur-Sultanissa ja Nikosiassa).

Kustannusvastaavuuslaskelman alijäämä on 1 658 501 euroa ja kustannusvastaavuusprosentti on 53,44 %. Kiinteistöjen mittavista peruskorjaushankkeista aiheutuvat kustannukset vetävät koko laskelmaa alijäämäiseksi. Kustannuksia on mm. seuraavissa seurantakohteissa: Bryssel, Kööpenhamina, Moskova, New Delhi, Oslo, Tokio, Washington, Wien, Pariisin kulttuuri- ja tiedeinstituutti ja Rooman Villa Lante.

Sekä omistus- että vuokratilojen edelleen vuokrauksen osalta peruslähtökohtana on kustannukset kattava toiminta. Vuokrasuhteissa ei ole tavoiteltu liiketaloudellisesti kannattavaa toimintaa, vaan lähtökohtana ovat olleet toiminnalliset ja hallinnolliset olosuhteet sekä etu, joka saavutetaan toimittaessa samoissa tiloissa vuokralaisten kanssa Team Finland -toimintakonseptin mukaisesti.

Edustustoille vuokrattavat uudet kansliatilat pyritään mitoittamaan oman henkilökunnan tilatarpeen mukaan, mutta myös Team Finland -toimijoille heidän ollessaan valmiita sitoutumaan tiloihin pidemmäksi ajaksi. Vuoden 2019 aikana Business Finlandin kanssa on pyritty yksinkertaistamaan uusissa vuokrasopimuksissa maksuosuuslaskelmaa, ja perustaa vuokralaskelmat neliöperusteiseen veloitukseen, jossa henkilömäärät eivät enää vaikuttaisi. Näin haetaan yhtenäisempää ja hallinnollisesti yksinkertaisempaa mallia.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma liiketaloudellisten suoritteiden osalta:

	2019	2018	2017
Tuotot			
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 762 478	1 601 962	657 516
Maksullisen toiminnan muut tuotot	141 199	142 422	159 512
Tuotot yhteensä	1 903 686	1 744 384	817 028
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	818 910	627 806	663 510
Henkilöstökustannukset	1 745 870	1 352 379	1 267 320
Vuokrat	4 025 832	2 973 570	2 675 819
Palvelujen ostot	8 057 642	1 278 925	902 635
Muut erilliskustannukset	70 133	74 688	0
Erilliskustannukset yhteensä	14 178 388	6 307 368	5 509 284
Vuokralaisten %-osuus kustannuksista	3 035 275	813 606	398 125
Käyttöjäämä	-1 131 589	930 777	418 903

Osuus yhteiskustannuksista

Tukitoimintojen kustannukset			
Poistot	508 706	214 962	61 710
Korot	0	14 724	0
Muut yhteiskustannukset	18 205	16 176	12 986
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	508 706	245 863	74 696
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 562 187	1 059 469	472 821
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)	-1 658 501	684 915	344 207
Kustannusvastaavuus-%	53,44	164,65	172,80
Käyttöjäämä-%	-59	53	51
Ylijäämä-% (+)/Alijäämä-% (-)	-87	39	42

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Ministeriössä yhteisrahoitteisen toiminnan piiriin sisältyvät EU:n sisäisen turvallisuuden rahastosta osa-rahoitusta saavat hankkeet. Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu erillisiä tulostavoitteita.

Vuonna 2019 yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 1 216 883 euroa. Tuotot kertyivät viidestä EU:n sisäisen turvallisuuden rahastosta rahoitusta saaneesta viisumihankkeesta (SMDno-2017-1773, SMDno-2017-1740, SMDno-2019-716, SMDno-2018-1991 ja SMDno-2018-1992). Näistä hankkeista SMDno-2017-1740 Viisumikaava FI on päättynyt kesäkuussa 2019.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma:

	2019 toteuma	2019 tavoite	2018 toteutuma
Tuotot			
Muilta valtion virasoilta saatu rahoitus	0	0	0
EU:lta saatu rahoitus	1 216 883	1 029 516	1 144 749
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	0	0	0
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä	1 216 883	1 029 516	1 144 749
Kustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	20 569	0	42
Henkilöstökustannukset	0	0	0
Vuokrat	0	0	0
Palveluiden ostot	1 703 352	1 231 516	1 685 319
Muut erilliskustannukset	0	0	0
Kustannukset yhteensä	1 723 921	1 231 516	1 685 361
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	223 717	223 717	129 367
Poistot	0	0	0
Korot	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	91 730	91 730	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	315 447	315 447	129 367
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 039 368	1 546 963	1 814 728

Omarahoitusosuus

(Tuotot - Kustannukset)	-822 485	-517 447	-669 979
Omarahoitusosuus, %	40	33	37

1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Ulkoasiainhallinnon julkisoikeudelliset suoritteet perustuvat ulkomaalais- ja passilainsäädäntöön sekä konsulipalvelulakiin. Pääasialliset suoritteet ovat viisumit, passit ja oleskeluluvat.

Julkisoikeudelliset suoritteet	Muutos -% 2019/2018	Toteutuma 2019 (kpl)	Toteutuma 2018 (kpl)	Toteutuma 2017 (kpl)
Viisumihakemukset	+ 16 %	895 679	768 978	827 475
Passihakemukset	+ 5 %	21 110	20 019	20 769
Edustustoissa vireille tulleet oleskelulupahakemukset	+ 15 %	22 206	19 289	17 945

Tuottojen kertyminen suoritelajeittain:

Julkisoikeudelliset suoritteet	Muutos-% 2019/2018	Toteutuma 2019 (€)	Toteutuma 2018 (€)	Toteutuma 2017 (€)
Viisumit	+17 %	32 114 234	27 473 022	28 814 423
Passit	+8 %	3 182 455	2 949 210	3 113 587
Oleskeluluvat	+5 %	2 835 046	2 699 450	2 669 218
Muut julkisoikeudelliset suoritteet	+1 %	552 219	545 658	354 095
Yhteensä	+15 %	38 683 954	33 667 340	34 951 323

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Ulkoasiainhallinnon palvelukykyä ja -laatua koskevat tulostavoitteet sisältyvät pääasiassa lukuun 1.3.1 Toiminnan tuottavuus.

Suoritteet, toteuma/kpl	2017	2018	2019
Ministeriön esittelemät/antamat hallituksen esitykset (PTJ)	9	9	4
Pakotteisiin liittyvät varainsiirtoluvat			
• Varainsiirtoluvat	5	6	4
Vientiluvat			
• Käsitellyt vientilupahakemukset ja vientivalvontaan liittyvät tiedustelut	766	760	872
Tiedotteet			
• Lehdistötiedotteet (formin.finland.fi)	226	207	
Verkkosivujen kävijämäärät yhteensä	10 016 147	9 358 562	9 767 720

^{*)} Vuonna 2016 otettiin käyttöön lupajärjestelmä Pohjois-Koreaan kohdistuvassa ja sieltä tulevassa rahaliikenteessä. Pohjois-Koreaa koskevassa lupajärjestelmässä ei ole käytössä ennakoilmoitusmenettelyä.

Ulkoministeriö saavutti hyvin tavoitteensa vientivalvonnassa, joskin mm. EU:n lainsäädäntötyö, kasvanut kauppa sekä teknologinen kehitys ja pakotteet ovat lisänneet työmäärää aiemmasta. Vuonna 2019 myönnettiin kaksikäyttötuotteiden vienneille 748 yksittäislupaa ja 5 koontilupaa. Lisäksi vastattiin myös yhteensä 49 ennako- tai valvonnalaistiedusteluun, sekä huomattavasti suurempaan määrään epävirallisia tiedusteluja. Ulkoministeriön vientivalvontatyöryhmässä käsiteltiin vuoden aikana 289 lausuntopyyntöä.

Suomalaisten tasaisesti lisääntyvä matkailu heijastuu ministeriön antamiin palveluihin. Matkustustiedotteita julkaistiin 157 maata koskien ja ne ovat luetuimpia sisältöjä ulkoministeriön nettisivuilla. Suomalaisten matkaavat myös maihin ja alueille, joihin ulkoministeriö suosittelee välttämään matkustamista. Vuonna 2019 matkustusilmoituksen teki ulkoministeriölle lähes 251 000 suomalaista. Ilmoitusten määrä on pysynyt viime

vuodet samalla tasolla. Ulkoministeriön ja Suomen ulkomaan edustustojen toimenpiteitä aiheuttavia kriisitilanteita tilastoitiin 142 tapausta, ja lähes aina tilanteiden yhteydessä lähetettiin matkustusilmoituksen tehneille tietoja ja neuvoja. Tilannetietoa jaettiin usein myös sosiaalista mediaa hyödyntäen.

Toimenpiteitä aiheuttaneet konsulikriisit (kpl)	2017	2018	2019
Kuljetusvälineonnettomuus	11	22	23
Luonnononnettomuus	104	66	68
Terrori-iskut	12	18	10
Muut *	57	30	41
Yhteensä	184	136	142

*) Mm. pommiuhkat, puukotukset, ampumiset, räjähdykset ja tulipalot, joissa syynä ei tietojen mukaan ollut kyse suoranaisesta terrori-iskusta.

Viisumihakemuksia jätettiin edustustoissa kaiken kaikkiaan 895 679 kappaletta vuonna 2019. Myös viisumihakemusten määrä on kasvanut vuodesta 2018 noin 16,5 %. Esimerkiksi Venäjän viisumihakemusten määrässä on ollut kasvua; Pietarin pääkonsulaatissa hakemusten määrä kasvoi noin 100 000 kappaletta (19 %) vuoteen 2018 verrattuna. Vuonna 2019 edustustoissa laitettiin vireille yhteensä 22 206 oleskelulupahakemusta. Edustustoissa vireille laitetuissa oleskelulupahakemuksien määrä on kasvanut verrattuna vuoteen 2018, jolloin hakemuksia laitettiin vireille 19 289 kappaletta. Kasvua vuodesta 2018 vuoteen 2019 on ollut noin 15 %. Eniten oleskelulupahakemuksia laitettiin vireille Intiassa, Venäjällä, Ukrainassa, Kiinassa ja Vietnaminassa.

Ulkoministeriön protokollapalveluiden vastuulla oli vuonna 2019 yhteensä kahdeksan valtiopäämiesvierailua ja kymmenen pääministerivierailua. Suomessa vieraili mm. heinäkuussa Japanin kruununprinssipari osana Suomen ja Japanin diplomaattisuhteiden satavuotisjuhlaa ja joulukuussa Kiinan varapääministeri talviurheiluvuoden päättäjaisissä. Lisäksi protokollapalvelut oli mukana 20 ulkoministeritason vierailussa sekä mm. Arktisen neuvoston ja Euroopan neuvoston puheenjohtajuukisen ulkoministerikokousten järjestelyissä.

Ulkoasiainhallinnon verkkosivujen ja julkaisujärjestelmän uudistus toteutui toukokuussa 2019. Kaikki edustustomme ulkomailla siirtyivät suomiulkomailla.fi-katon alle. Sieltä löytyy nyt yhteensä 200 maa- ja edustustojen sivustoa, jotka palvelevat suomalaisia ja Suomesta kiinnostuneita maailmalla yhteensä yli 30 kielellä. Kaikkien sivustojen kokonaiskävijämäärä pysyttelee 10 milj. käynnissä. Kauppapolitiikka- ja blogiportaalien käynnit ovat nousseet eniten, mutta myös Finland Toolbox ja thisisFINLAND -sivustojen käyntimäärät ovat nousseet. EU-puheenjohtajuuskauden myötä myös Eurooppatiedotuksen sivustojen kävijämäärä on noussut. Kehitysviestinnän kävijämäärät ovat lisääntyneet maailma2030-sivustolle ja um.fi-kävijämäärät palautuneet ovat palautuneet n. 2,4 milj. käyntiin.

Verkkosivusto	Käynnit 2017	Käynnit 2018	Käynnit 2019
Blogiportaali	61 464	89 039	117 166
Eurooppatiedotus	147 278	162 480	290 875
Finland Toolbox	39 255	41 353	62 423
Formin / um.fi	2 419 950	2 032 651	2 407 447
Global	69 580	74 659	42 826
Kauppapolitiikka	5 135	4 989	17 808
Kehityislehti	40 004	33 644	38 468
matkustus.um.fi	5 618	7 230	17 891
Maailma 2030	10 114	18 808	24 176
Matkustusilmoitus	311 634	278 273	297 805
Matkustusturvallisuus.fi	16 685	25 916	19 248
Perhe	2 778	1 449	174
PX-Web	127	161	94
thisisFINLAND	2 275 468	2 331 778	2 719 501

1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Ulkoministeriön työhyvinvointiin kiinnitettiin vuoden aikana erityistä huomiota. Riippumaton selvitys epäasialliseen käytökseen ja häirintään liittyvien tapausten ennaltaehkäisystä ja selvittämisestä valmistui vuonna 2019, ja eritasoisia kehittämistoimenpiteitä on käynnistetty.

Henkiset voimavarat			
Ulkoasiainhallinnossa on osaava, kustannustehokas ja hyvinvoiva henkilöstö.	Osastot, yksiköt ja edustustot suunnittelevat toimintaansa henkilöstövoimavarojensa pohjalta. Priorisointi – depriorisointi – poistovalintamenettelyt tunnetaan ja niitä käytetään kaikilla tasoilla.	A: Toteutunut täysin. B: Toteutunut osittain. C: Ei ole toteutunut.	Henkilöstövoimavarojen kohdentaminen priorisoituun toimintaan on ollut ajoittain haasteellista joutuen mm. kansainvälisen toimintaympäristön nopeasta muutoksesta ja tehtäväkokonaisuuksien monitahoisuudesta.
Työhyvinvointi laajassa merkityksessä ja henkilöstön kehittäminen muodostavat kokonaisuuden, joka on osa normaalia toimintaa.	Otetaan huomioon fyysisen, digitaalisen ja sosiaalisen työympäristön muutos osaamisen kehittämisessä sekä varhaisessa välittämisessä. Kehitetään TTB-tulosta ja Varhaisen tuen mallin käyttöä työhyvinvoinnin johtamisessa. Kokeillaan uusia menetelmiä osaamisen johtamisessa ilmiölähteisesti, kuten eOppiva, Osaava ja HAUS-yhteistyö. Uudistetaan työhöntulokoulutusta ja perehdytyskäytäntöjä, ja kehitetään keskiuravaiheen koulutusta.	Työtyytyväisyysindeksi ministeriöiden keskitasoa parempi Sairauspoissaolot, pv/htv	Ulkoministeriön työtyytyväisyysindeksi on ministeriövertilussa hyvää keskitasoa. Ulkoministeriössä on sekä pitkät että lyhyet sairauspoissaolot ovat vähentyneet. Sairauspoissaoloja on vähiten valtionhallinnossa. Ulkoministeriössä keskimääräinen eläköitymisikä on hyvin korkea, keskimäärin 68 v Ulkoministeriö rohkaisee kokeilukulttuuriin. HAUS:in kanssa on luotu kehittäjäkumppanuus ml. eOppivan laaja käyttö.
Hyvän johtajuuden periaatteet toteutuvat koko organisaatiossa.	TTB ja 360-mittausten toteutus ja tulosten analysointi organisaatiota ja henkilöstöjohtamista tukevalla tavalla. Esimiespotentiaalimittauksen toteuttaminen.	Työtyytyväisyysbarometrin tulokset 360-mittausten tulokset	Vuotuisen TTB-mittauksen ajankohta on siirretty kevääseen. 360-kartoitus on laajasti käytössä tukemassa virkamiehen omaa oppimispolkua sekä esimiesvalintojen tukena. Johtamis- ja esimieskoulutusta on uudistettu. Esimiespotentiaalikartoitus tehdään vuosittain.
Tehtäväkiertoon sopiva palkkausjärjestelmä.	Ulkoasiainhallinto tukee valtionhallinnon palkkausjärjestelmän kehittämistä, ja pyrkii samanaikaisesti kehittämään omaa järjestelmäänsä.	Työtyytyväisyysbarometrin tulokset Järjestelmän soveltuvuus ulkoasiainhallinnolle	Ulkoministeriö pyrkii kehittämään palkkausjärjestelmää VES-järjestelmän puitteissa.
UE-korvauskokonaisuuden kehittäminen vastaamaan 2020 -luvun haasteita.	UE-korvausjärjestelmän tarkastelu ja kehittäminen. Perhe- ja puolisoasioiden kehittäminen johtoryhmän linjausten mukaisesti.	A: Järjestelmä uusittu. B: Järjestelmää kehitetty soveltuvin osin. C: Järjestelmää ei kehitetty. A: Päivähoitokorvaus uudistettu ja puolisoisten asemaa viety eteenpäin. B: Päivähoitokorvaus uudistettu osittain, puolisoisten asemaa parantanut osittain. C: Uudistuksia ei ole tehty.	UE-korvausjärjestelmää on kehitetty mm. päivähoitoudistus. Perhe- ja puolisoasioita on kehitetty johtoryhmän linjausten mukaisesti mm. erityiskorvauksen nostaminen, työluvut.
Edustustojen työnantajaosaaminen vahvistuu ja paikallisesti palkattujen tehtäväkenttä ja palvelussuhteiden ehdot kehittyvät linjakkaasti, keskenään hyvin erilaisten asemamaiden lainsäädännön ja olosuhteiden asettamissa puitteissa.	Kehitetään edustustojen työnantajaohjeistusta palvelemaan paremmin edustustojen tarpeita.	A: Ohjeistusta kehitetty ja se palvelee paremmin edustustoja. B: Ohjeistusta kehitetty osittain, edustustoilta lisäkysymyksiä. C: Ohjeistusta ei kehitetty.	Työnantajaosaamista edustustoissa on vahvistettu mm. koulutuksen keinoin sekä päivittämällä ohjeistusta.
Edistetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymysten huomioimista ulkoasiainhallinnon henkilöstöpolitiikassa ja johtamisessa.	Vahvistetaan tasa-arvokokemusta ura-alueiden välillä ja sisällä. Edistetään työn ja yksityiselämän yhteensovittamista kaikille yhdenvertaisesti.	Työtyytyväisyysbarometrin tulokset	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2019 - 2021 on laadittu ja toimenpiteet aloitettu. Epäasiallisen käytöksen ja häirintään ilmoittamisen ja selvittelyn

	<p>Ehkäistään epäasiallista kohtelua ja häirintää kaikissa työyhteisöissä.</p> <p>Edistetään työyhteisöjen moninaisuutta ja tuetaan moninaisuuden johtamista.</p>	<p>prosessit on uudistettu ja otettu käyttöön. Näiden ilmiöiden tunnistamista ja hoitamista koskeva verkkokoulutus on käynnistetty.</p>
--	---	---

Henkisten voimavarojen hallinnalle ja kehittämiselle on vuoden 2019 talousarviossa esitetty seuraavat ulkoasiainhallinnon tavoitteiden mukaiset tunnusluvut:

	2017 toteuma	2018 toteuma	2019 tavoite	2019 toteuma
Henkilötyövuodet	2 332	2 331	2 406	2 399
— Ulkoministeriö	849	877	869	853
— Ulkomaanedustus	546	537	603	598
— Paikallisesti palkatut	937	917	934	948
Eläköitymisikä	65,4	65,7	66	65,8
Työtyytyväisyysindeksi	3,6	3,6	3,7	n/a
Sairauspoissaolot, pv/htv	5,8	5,6	5	4,9

Ulkoministeriön hallinnonalan henkilötyövuositoteumassa on mukana mm. EU-puheenjohtajuuskauden vahvistukset.

Henkilöstömäärä ja -rakenne	2017	2018	2019
Vakinaiset	1 194	1 158	1 133
naisia %	68	68	67
miehiä %	32	32	33
Määräaikaiset	208	248	325
naisia %	62	63	63
miehiä %	39	38	37
Kokoaikaiset	1 369	1 374	1 425
naisia %	67	67	67
miehiä %	33	33	33
Osa-aikaiset	33	32	33
naisia %	85	91	88
miehiä %	15	9	12
Henkilöstökulut	2017	2018	2019
Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta	83,2	83,0	84,7
Kokonaistyövoimakustannukset meuroa/vuosi	93,7	94,5	104,2
Tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	80,3	80,7	82,7
Väillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista	48,2	46,4	45,6
Osaaminen	2017	2018	2019
Koulutus ja kehittäminen, euroa/htv	906	828	712
Koulutus ja kehittäminen, työpäivät/htv	1,9	1,1	0,8
Henkilöstön arvo/meuroa	1 071	1 097	1 220

Tarkemmin ministeriön henkilöstörakennetta käsitellään ministeriön henkilöstösuunnitelmassa.

1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

1.6.1 Rahoituksen rakenne

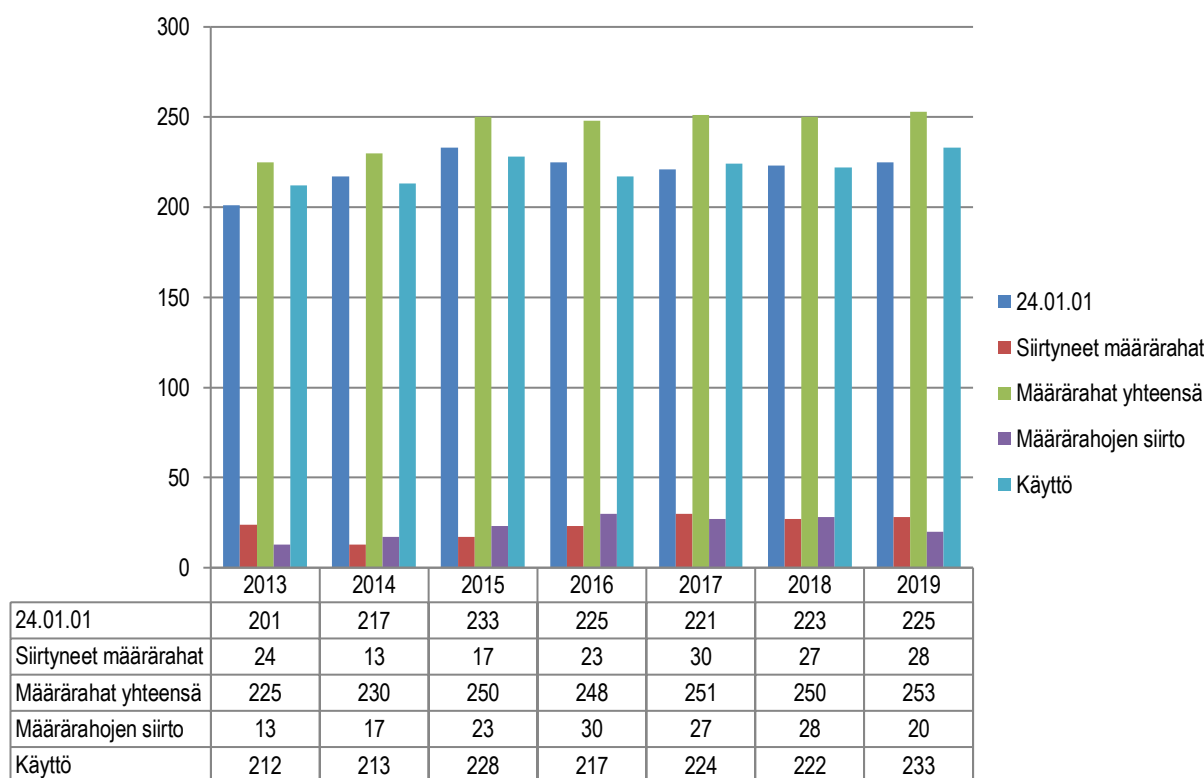
Ulkoasiainhallinnon rahoitus on lähes täysimääräisesti valtion talousarviorahoitusta. Hallinnonalan vuonna 2019 käyttämistä toimintamenoista (momentti 24.01.01) 5,5 % katettiin toiminnan tuotoilla. Hallinnonalan tuotot olivat 13,5 milj. euroa, josta maksullisen toiminnan osuus oli 6,9 milj. euroa.

Ulkoministeriö asetti muiden tilivirastojen käyttöön vastuullaan olevia jakamattomia määrärahoja siviilikriisinhallinnan momentilta 24.10.21 sisäministeriön hallinnonalan käyttöön yhteensä 14,1 milj. euroa ja Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön momentilta 24.90.68 yhdeksän eri kirjanpitoyksikön käyttöön yhteensä 3,2 milj. euroa.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Ulkoasiainhallinnon pääluokassa vuoden 2019 varsinaisessa talousarviossa oli määrärahoja yhteensä 1 135,6 milj. euroa, määrärahat eivät muuttuneet lisätalousarvioissa. Aikaisemmilta vuosilta vuodelle 2019 siirtyi 337,1 milj. euroa ja vuodelle 2020 siirtyi kaiken kaikkiaan 351,5 milj. euroa.

Ulkoasiainhallinnon toimintamenot vuonna 2019 olivat 253,5 milj. euroa. Tästä varsinaisessa talousarviossa oli 225,3 milj. euroa, määrärahat eivät muuttuneet lisätalousarvioissa. Edelliseltä vuodelta siirtyneitä eriä oli käytettävissä 28,2 milj. euroa. Toimintamenojen käyttö vuonna 2019 oli 233,1 milj. euroa, jolloin siirtyväksi toimintamenoksi vuodelle 2020 jäi 20,4 milj. euroa.

Hallinnonalan kriisinhallinnan määrärahoihin luvussa 24.10. vuoden 2019 talousarviossa osoitettiin yhteensä 66,5 milj. euroa. Sotilaalliseen kriisinhallintaan osoitetusta 51,2 milj. eurosta asetettiin puolustusvoimille 50,2 milj. euroa ja ministeriölle jääneestä osuudesta 0,4 milj. euroa siirtyi vuodelle 2020 5 000 euroa. Siviilihenkilöstön osallistumiseen kriisinhallintaan ministeriölle jääneestä osuudesta 1,3 milj. euroa jäi käytettämättä noin 0,04 milj. euroa.

Varsinaiseen kehitysyhteistyöhön osoitetut määrärahat luvussa 24.30. olivat varsinaisessa talousarviossa vuonna 2019 yhteensä 583,8 milj. euroa. Edellisiltä vuosilta määrärahaa siirtyi 78,9 milj. euroa. Momentilta 24.30.66. osoitettiin Business Finlandin käyttöön määrärahaa 5,0 milj. euroa BEAM-kehitysinnovaatio-ohjelman rahoitukseen. Kehitysyhteistyömäärärahojen käyttö oli 572,6 milj. euroa ja vuodelle 2020 määrärahoja siirtyi 84,9 milj. euroa.

Hallinnonalan muihin menoihin luvussa 24.90 osoitettiin yhteensä 82,1 milj. euroa. Muiden menojen suurin erä oli kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet 76,1 milj. euroa. Edelliseltä vuodelta siirtyi 31 milj. euroa ja momentin määrärahojen käyttö vuonna 2019 oli 87,9 milj. euroa. Kansainvälisten järjes-

töjen jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin varatusta määrärahasta siirtyi vuodelle 2020 19,1 milj. euroa. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön osoitettiin yhteensä 3,4 milj. euroa ja vuosilta 2017 ja 2018 määrärahoja siirtyi ulkoministeriön tileissä noin 0,4 milj. euroa. Muiden hallinnonalojen käyttöön osoitettiin yhteensä noin 3,2 milj. euroa. Ulkoministeriö käytti määrärahoja vuonna 2019 noin 300 000 euroa ja vuodelle 2020 siirtyi noin 296 000 euroa.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot (51 milj. euroa) kasvoivat 4,3 % verrattuna edellisvuoteen (48,9 milj. euroa). Maksullinen toiminta tuotti yhteensä 38,7 milj. euroa, joista julkisoikeudellisten suoritteiden tulokertymä oli yli 99 %. Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat 5 milj. euroa (noin 14,8 %) verrattuna vuoteen 2018. Maksullista toimintaa ja sen kehitystä on selvitetty tarkemmin luvussa 1.3.3. Toiminnan tuotoilla katettiin noin 17 % toiminnan kuluista.

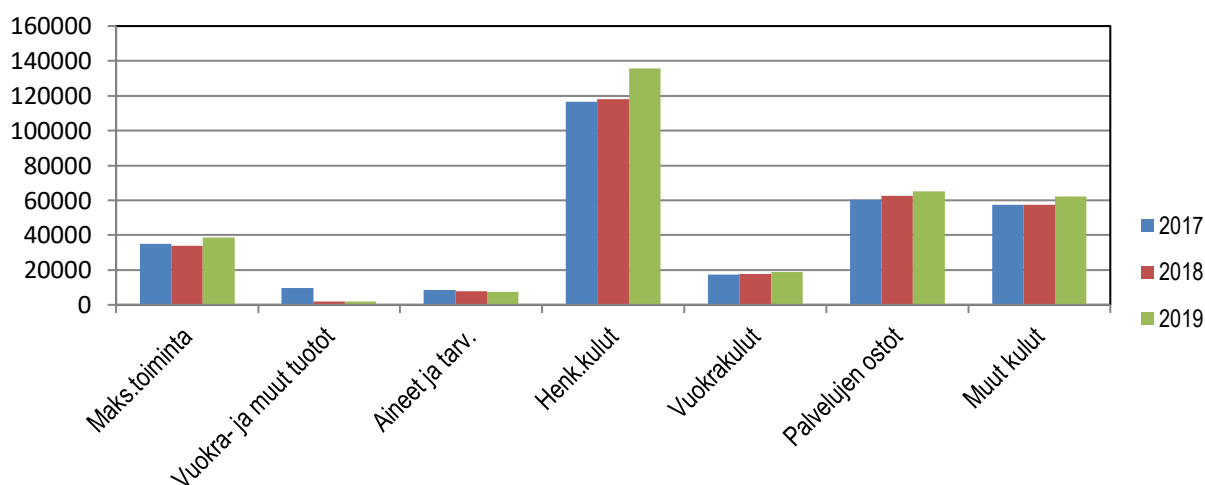
Toiminnan kulut olivat yhteensä 293,8 milj. euroa ja niissä oli lisäystä vuoteen 2018 verrattuna 28 milj. euroa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavarahankintojen arvo oli 7,5 milj. euroa pysyen lähes samalla tasolla vuoteen 2018 verrattuna (7,7 milj. euroa). Henkilöstökulujen osuus toiminnan kuluista oli 46 %. Henkilöstökulut (135,7 milj. euroa) kasvoivat 17,6 milj. euroa verrattuna edellisvuoteen. Henkilöstökuluihin kirjattiin kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi valtion virka- ja työehtosopimuksen mukainen vuodelle 2018 kuuluva kertaerä, joka maksettiin tammikuussa 2019. Kertaerä oli suuruudeltaan 9,2% yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkasta. Palvelujen ostoissa oli lisäystä 2,7 milj. euroa verrattuna vuoteen 2018. Palvelujen ostoja hankittiin 65,3 milj. eurolla.

Muut kulut, joihin suurimpina kuluerinä sisältyivät matkakorvaukset ja ulkomaanedustuksen korvauksista annetun lain mukaiset korvaukset, kasvoivat noin 8 % (4,7 milj. euroa) verrattuna vuoteen 2018. Valmistus omaan käyttöön, 9,8 milj. euroa, aktivoitiin taseeseen rakennusten ja vuokrahuoneistojen perusparannuksiin, sekä tietojärjestelmiin. Aktivoiteja tehtiin sekä keskeneräiseen että valmistuneeseen omaisuuteen.

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyivät antolainoihin, ensisijaisesti kehitysluottoihin liittyvät tuotot. Ryhmään kuuluivat myös valuuttojen kurssieroista johtuvat erät.

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kirjattiin saadut ja maksetut vahinkovakuutus- ja vahingonkorvaukset.

Tuotto- ja kululaskelma 2017 - 2019
(1 000 euroa)

Siirtotalouden kuluja on käsitelty tarkemmin yhteistyön Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen kanssa sekä kehitysyhteistyötoiminnan yhteydessä.

1.6.4 Tase

Taseen loppusumma oli 867 597 325,05 euroa tilikauden päättyessä 31.12.2019.

Tilikauden aikana kansallisomaisuuden arvoon vaikuttivat rakennusten arvosta vähennetyt suunnitelman mukaiset poistot. Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksuihin ja keskeneräisiin hankintoihin lisättiin projektien etenemisen mukaiset vastaanotetut työt ja hankinnat omaisuushyödykkeen valmistumiseen saakka. Aineettomien hyödykkeiden kokonaisarvo oli 18,9 milj. euroa (18,2 milj. euroa vuonna 2018).

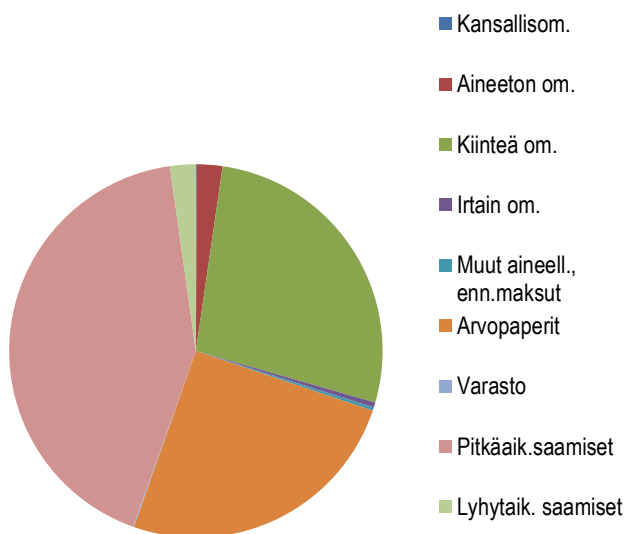
Rakennusten arvo maa-alueineen oli 232,0 milj. euroa (220,4 milj. euroa vuonna 2018).

Käyttöomaisuusarvopapereihin merkittiin lisäyksiä Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n (Finnfund) osakepääoman korotus 9 999 910 euroa. Käyttöomaisuusarvopaperien arvo 31.12.2019 oli 215,3 milj. euroa (205,3 milj. euroa vuonna 2018).

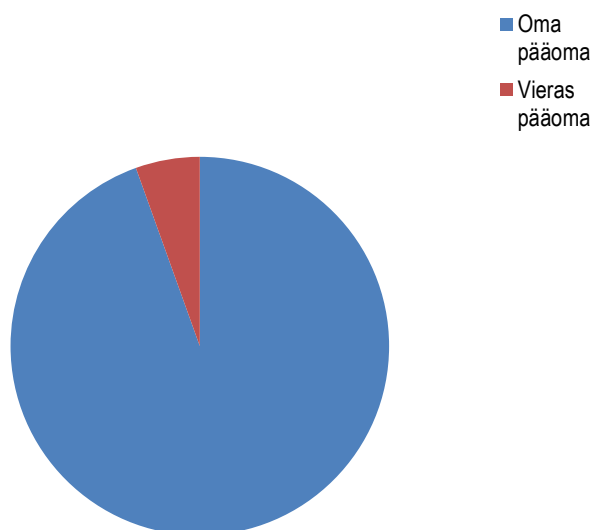
Vieraan pääoman pitkäaikaiset saamiset olivat tilikauden päättyessä 361,2 milj. euroa (249,5 milj. euroa vuonna 2018). Saldo muodostui pääosin myönnetyistä kehitysluotoista, ja saamisten lisäys johtui kansainvälisen maatalouden kehittämisrahaston (IFAD) ja Maailmanpankin kansainvälisen rahoitusyhtiön sekä Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n sopimuksen mukaisten lainaerien (50 milj. euroa, 46 milj. euroa ja 16 milj. euroa) nostoista.

Rahatilien saldot muodostuivat edustustojen ulkomaisilla pankkitileillä olleista katteista 31.12.2019, sekä käteisvaroista.

**Taseen vastaavaa vuonna 2019
yhteensä 867,6 milj. euroa**

**Taseen vastattavaa vuonna 2019
yhteensä 867,6 milj. euroa**

1.7 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Ulkoministeriö on laatinut talousarvioasetuksen 65 §:n mukaisen arviointi- ja vahvistuslausumansa osastojen ja eri palvelusektoreiden suorittaman arvioinnin pohjalta. Arviointi tehtiin käyttäen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikkoa, jota on kehitetty ulkoasiainhallinnon tehtävien ja toimialueen asettamien vaatimusten mukaisesti. Arvioinneissa on huomioitu myös ulkomaanedustuksen toimipisteet ja niiden toiminta, riskit ja valvonta. Lisäksi lausumassa on otettu huomioon sekä sisäisten että muiden tarkastusten

havainnot valvonnan ja riskienhallinnan tilasta. Arvioinneissa ei ole merkittäviä muutoksia viime vuoteen verrattuna.

Arvioinneissa keskeisimmät riskit liittyvät soveltuvan henkilöstön riittävyyteen ja tehtävien hoidon kannalta riittävään ammattitaitoon muuttuvien osaamisvaatimusten ja nopean henkilöstökierron oloissa samoin kuin tietojärjestelmien toimivuuteen, tietoturvaan, globaalin toimintaympäristön turvallisuus ja terveyshaasteisiin, kiinteistöjen kunnossapitoon sekä monitilauudistukseen yleis- ja tietoturvallisuuden osalta. Riskinä nousee esiin myös valtioneuvoston yhteisten toimintatapojen ja järjestelmien osittainen soveltumattomuus ulkoasiainhallinnon olosuhteisiin.

Tavoitteiden asettaminen ja tehtävien priorisointi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta ovat saaneet osastoilta edellisvuoden tapaan hyvän arvion. Sisäisen tarkastuksen arviot ovat näiltä osin osastoja kriittisempiä erityisesti tavoitteiden priorisoinnin ja tavoitteiden toteutumisen seurannan osalta. Lisäksi riskienhallintaan kaivataan systemaattisuutta, kokonaisvaltaisuutta, kytkemistä päivittäiseen toimintaan, vastuiden määrittämistä sekä dokumentoimista.

Varainkäyttöön ja taloushallintotehtävien hoitoon liittyvät keskeisimmät havainnot kohdistuvat osaamisen, ohjeiden ja määräysten noudattamisen puutteisiin. Nämä havainnot pätevät myös kehitysyhteistyöhön. Merkittävä osa taloushallintoon liittyvistä valvontatoimista jää edelleen sisäisen tarkastuksen toteuttamien osastojen ja edustustojen tarkastuskierroksen varaan. Edustustojen osalta riskejä pienennetään tehtävien aiempaa suuremmalla keskittämällä kotimaahan. Kokonaisuudessaan valvontaa siirtyy enemmän Palkeille, mutta muutosvaiheeseen liittyy omat riskinsä. Eri muodoissa esiintyvä korruptio on myös merkittävä riski ulkoasiainhallinnon ja edustustojen toiminnalle erityisesti Euroopan ulkopuolella.

Vaativa toimintaympäristö, suurehkot apuvolyymit ja ulkopuolisten toimijoiden suuri osuus asettavat sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle kehitysyhteistyössä erityisiä haasteita. Kehitysyhteistyöhön liittyvät keskeisimmät riskit ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistarpeet on tiedostettu, ja kokonaisvaltaisen riskienhallintajärjestelmän kehittäminen on jatkuvaa.

Ulkoministeriö arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan olevan hallinnonalallaan kokonaisuutena kohtalaisella tasolla. Kehittämistoimia on aloitettu mm. kytkemällä riskianalyysi vuotuisen toiminnan ja talouden suunnitteluprosessiin sekä jatkamalla riskienhallintapolitiikan laadintaa. Tätä kautta tietoisuus riskienhallinnasta osastoilla on lisääntynyt kiitettävästi, mutta edelleen siihen kaivataan lisää kokonaisvaltaisuutta, vastuiden määrittelyä ja kytkemistä käytännön työtehtäviin.

Seuraavassa on arviointikehikon luokitusta noudattaen esitetty ulkoasiainhallinnon keskeisimmät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet:

- keskeisissä tehtävissä olevan henkilöstön riittävyyteen, sopivuuteen ja osaamiseen liittyvä riskienhallinta ja sisäisen valvonnan kehittäminen osana työtehtäviä,
- tietoturvaan ja -suojaan liittyvän osaamisen kehittäminen ja
- taloushallintoon ja sen uusiin menettelytapoihin liittyvä riskienhallinta ja sisäinen valvonta.

1.8 HALLINNONALALLA TOTEUTETTUJEN ARVIOINTIEN TULOKSET

Evaluointi tietojohtamisesta ”Miten Suomen kehityspolitiikassa ja -yhteistyössä opimme, johdamme ja teemme päätöksiä. Tulostiedon ja -tietämyksen hallinta ulkoministeriössä.”

Evaluoinnin tarkoituksena oli tukea ulkoministeriön tietojohtamista vahvistamalla tulostietoon perustuvaa oppimista ja päätöksentekoa kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön kaikilla hallinnan tasoilla sekä eri yhteistyömuodoissa. Se tutki johtamis- ja päätöksentekoprosesseja oppimisen näkökulmasta: miten ministeriössä pystytään keräämään, hyödyntämään, oppimaan ja tiedottamaan päätöksistä dokumentoidun ja niin sanotun hiljaisen tiedon avulla. Evaluointi tukee myös tulosjohtamista sekä meneillään olevaa kehitysyhteistyön toimintatapojen uudistamista (ns. KeTTU).

Evaluointi toteutettiin teoriapohjaisena. Teoreettisena lähtökohtana käytettiin tietoon perustuvan oppimisen ja päätöksenteon muutosteoriaa. Evaluointitieto kerättiin haastattelujen, kenttämatkojen, työpajojen, verkkokyselyn ja dokumenttianalyyysien avulla.

Evaluointi osoitti tulostietojen vaikuttavan vain kohtalaisesti oppimiseen ja päätöksentekoon ulkoministeriössä. Vaikka henkilökunta hyödynsi työssään toistuvasti ainakin jotain tulostietoa, tietoon perustuvaa oppimista ei kuitenkaan tapahtunut tehokkaasti. Päätöksentekoon ulkoministeriössä vaikuttivat yleensä voimakkaammin poliittiset tavoitteet, käytettävissä oleva budjetti ja muut tekijät kuin tuloksiin perustuva tieto. Lisäksi todettiin, että nykyiset tiedonhallintajärjestelmät eivät varmista henkilökunnan pääsyä tarvittaviin asiakirjoihin ja eivätkä tue niiden sisältämien tietojen analysoimista riittävästi. Ulkoministeriön henkilöstö on kuitenkin hyvin motivoitunut käyttämään tulostietoja sekä uskoo siihen, että niitä hyödyntämällä voidaan vaikuttaa kehityspolitiikan ja -yhteistyön tuloksiin.

Evaluoinnin suositusten avulla pyritään varmistamaan sekä hiljaisen että dokumentoidun tulostiedon ja tietämyksen saatavuus. Lisäksi pyritään mahdollistamaan niiden systemaattinen käyttö oppimisessa ja päätöksenteossa.

Business with Impact (BEAM) -ohjelman kehittävä evaluointi; loppuraportti

BEAM -ohjelman kehittävä evaluointi liitettiin ohjelmaan syyskuussa 2015 ja se on jatkunut koko ajan vuoden 2019 loppuun asti. Arviointi toimi ohjelman rinnalla samanaikaisesti toteutuksen kanssa. Tarkoituksena oli tukea ohjelman johtoa, antaa välitöntä palautetta eri lähestymistavoista, toimivuudesta ja vaikuttavuudesta sekä tukea strategista oppimista ohjelmassa. Huomiota kiinnitettiin ohjelman arvioitavuuteen ja tuettiin vaikuttavuusmallin (impact framework) muodostamista. Lisäksi arvioitiin hankkeen tavoitteiden toteutumista sekä dokumentoitiin myös odottamattomat tulokset. Yrityshakemusten kehitysvaikutusten ennakoarviointia varten kehitettiin systemaattinen työkalu.

Viiden vuoden aikana kehittävä arviointi tuotti useita portfolioanalyysseja ja raportteja. Lisäksi toteutettiin useita kehittämistyöpajoja ja kolme kenttämissiota eteläiseen Afrikkaan, Intiaan ja Vietnamiin. Ohjelman väliarviointi valmistui vuonna 2017. Vuoden 2019 loppuraportti on synteesi evaluoinnin keskeisistä opeista, kehittämiskohteista sekä hyvistä käytännöistä tulevaisuuden kehittämistyötä varten.

Arvioinnin mukaan ohjelma on ajankohtainen ja tarpeellinen. Se kohdistuu merkittävään aiheeseen, kestävä kehityksen innovaatiotoimintaan, johon yksityinen sektori on ollut tärkeä saada mukaan. Ohjelma on tarjonnut suomalaisyrityksille väylän uusille, kehittyville markkinoille sekä mahdollisuuden testata kehityshaasteita ratkovia liikeideoita. BEAM on onnistunut aktivoimaan erityisesti pieniä yrityksiä sekä muita toimijoita yhteisiin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeisiin. Lisäksi on edistetty yhteistyötä yritysten, tutkimuslaitosten ja järjestöjen välillä kestävien ratkaisujen löytämiseksi.

BEAM on yhteisohjelma, jolla on poikkeuksellinen ohjelmarakenne ja toteuttamismalli. Se on laajentanut yhteistyömahdollisuuksia, palveluvalikoimaa sekä monipuolistanut hallinnon osaamista. Toisaalta hallintomallissa ja seurannassa on ollut kehitettävää vaikuttavuuslogiikan ja ylioptimististen odotusten suhteen. Hallinnointiin varatut resurssit olivat niukat suhteessa sen tavallista laajempaan koordinaatiotarpeeseen ulkoministeriön ja Business Finlandin välillä. Jatkossa ohjelman pitäisi fokusoitua maantieteellisesti nykyistä tarkemmin.

Kehitysvaikutusten aikaansaaminen on yksi BEAMin päätavoitteista, mutta niiden todentaminen on ollut haastavaa, sillä laajempien vaikutuksien syntyminen tapahtuu hitaasti. Suuri osa hankkeista on vielä kesken tai tulosten laajempi kaupallinen soveltaminen on vasta alkuvaiheessa. Onnistuneita ja menestyneitä hankkeita on, mutta konkreettiset kehitysvaikutukset ovat vasta syntyneissä.

Evaluointi maatalous-, maaseutukehitys- ja metsäsektorin kehityshankkeista Afrikassa (ARDF) Suomen maatalous-, maaseutukehitys- ja metsäsektorin (MMM) kehityshankkeista Afrikassa tehtiin strateginen evaluointi ja EMS-sopimuksen kautta hallinnoituna. Tarkoituksena oli tukea ulkoministeriötä identifioimaan taroituksenmukaisia ja tuloksellisia toimintamalleja, joiden avulla voidaan edistää nykyisten hankkeiden toteutusta ja tulevaisuuden yhteistyön suunnittelua. Analyysissä otettiin huomioon globaalit kehityssuunnat ja Suomen vahvuudet MMM-sektorilla.

Evaluointi pohjautuu kirjallisen aineiston analyysiin, kenttämatkoihin, haastatteluihin ja ryhmäkeskusteluihin. Siinä tarkasteltiin kahdeksaa esimerkkihanketta Itä- ja eteläisestä Afrikasta, sektorin ajankohtaisia trendejä sekä vertailtiin tuloksia ja kokemuksia muiden toimijoiden (mm. FAO ja IFAD) tuloksiin.

Kaikissa evaluoinnin kohteina olevissa hankkeissa oli saatu aikaiseksi köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämistä. Hyviä kokemuksia saatiin tilanteissa, joissa yhdistettiin institutionaalisen kapasiteetin vahvistamista ja ruohonjuuritason toimenpiteitä. Jatkossa hyvien viljelykäytäntöjen kapasiteetin vahvistamisen lisäksi pientilallisten tarpeet pitää ottaa huomioon kestävän maankäytön investoinneissa: tuoda heidät mukaan arvoketjuihin, vahvistaa organisaatio- ja taloushallinnon osaamista sekä huolehtia sosiaalisten ja ympäristön suojatoimien, kuten maankäyttö- ja maanomistusoikeuksien toteutumisesta. Arvoketju-lähestymistapa voi olla tuloksellinen ja lisätä investointeja, jos perusedellytykset, kuten toimiva yksityissektori, suotuisa toimintaympäristö ja riittävät tukipalvelut toteutuvat.

Ihmisoikeusperustainen lähestymistapa ja läpileikkaavat tavoitteet vaativat selkeämpää ohjeistusta, työkaluja ja kapasiteetin vahvistamista. Hankkeissa, joissa oli naisille kohdistettuja aktiviteetteja, voitiin havaita tuloksia naisten aseman paranemisessa.

Suomen hankkeet eivät pohjautu riittävästi kumppanimaiden omien maatalous-, ruokaturva-, sosiaali- ja ympäristöpolitiikkojen seurantajärjestelmiin. Ne eivät myöskään tuota riittävästi tietoa näihin järjestelmiin. Sektorin tulosalueiden ja yksityissektorin yhteistyön seuranta on puutteellista.

Suomen hankkeissa mikään yksittäinen toteutustapa ei ole toiminut kaikissa tilanteissa. Parhaimmat tulokset on saatu yhdistelemällä erilaisia lähestymistapoja, jotka edistävät samoja strategisia periaatteita ja MMM-sektorin tavoitteita. Suomalaisen lisäarvon korostaminen ei ole tuonut uusia kaupallisia mahdollisuuksia. Joissakin tapauksissa kahdenväliset hankkeet ovat toimineet katalysaattoreina suomalaisten yritysten liiketoiminnalle.

Suomi on ollut aktiivinen toimija sektorikoordinaatiossa ja uusien hankkeiden suunnittelussa on käytetty muilta kehitysyhteistyön toimijoilta saatua tietoa. Hankkeiden sisäistä kokemusta ja tietotaitoa voitaisiin hyödyntää enemmän. Jatkossa MMM-alalla otetaan ilmastomuutos, ympäristö ja kestävä kehitys huomioon kokonaisvaltaisemmin ja kehittyvät ilmatoroituskoneermit tuovat uusia mahdollisuuksia Suomen yhteistyön suunnitteluun.

Joint Nordic Organisational Assessment of the Nordic Development Fund (NDF)

Pohjoismaiden kehitysrahasto (Nordic Development Fund, NDF) on myöntänyt kehitysmaille pehmeäehtoisia luottoja jo 30 vuoden ajan. Alun perin taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseen pyrkivä rahasto sai uuden mandaatin vuonna 2009 ja on siitä lähtien keskittänyt toimintansa ilmastomuutosta hillitseviin ja siihen sopeutumista edistävien investointien rahoittamiseen.

Yhteisevaluoinnin tarkoituksena oli arvioida NDF:n toimintaa ja suoriutumista tähän mandaattiin pohjautuen. Evaluoinnissa tarkasteltiin sen instituutiota ja rahoitus pohjaa, Pohjoismaisia prioriteetteja ja NDF:n lisäarvoa kansainvälisessä kontekstissa. Lisäksi arvioitiin sen mahdollista tulevaa roolia Pohjoismaiden kehitysrahoitusinstrumenttina. Evaluoinnin hallinnosta ja johtamisesta vastasi Ruotsin EBA (Expertgruppen för biståndsanalys). Tanska, Islanti, Norja ja Suomi osallistuvat evaluoinnin ohjaamiseen referenssiryhmissä. Evaluoinnin ajoitus oli tarkoituksenmukainen, sillä se edelsi pääomittamista koskevia lisärahoitusneuvotteluja Pohjoismaisten perustajajäsenten kanssa sekä rahaston 30-vuotisjuhlallisuuksia, joiden aikana raporttiin viitattiin useissa puheenvuorossa.

NDF:llä on käytössä useita rahoitusmekanismeja, joista yksi on NDF:n rahoittama ja hallinnoima haasterahasto NCF (Nordic Climate Facility). Koska NDF oli käynnistämässä evaluointia NCF:n toiminnasta ja toimeksiannosta vastasi sama tiimi kuin NDF-arvioinnista, päätettiin näiden kahden arvioinnin tulokset esitellä samassa raportissa.

Arviointiraportin johtopäätös on, että NDF tuottaa lisäarvoa kansainväliseen ympäristörahoitukseen. Se pystyy esimerkiksi järjestämään eriasteisesti tuettua rahoitusta joustavasti ja isoja toimijoita nopeammin.

Erillisenä hallinnoitu NCF-rahoitusmekanismi tulisi arviointiryhmän mielestä integroida paremmin itse NDF-toimintaan ja oppimista näiden kahden välillä tulisi lisätä.

Vaikka arvio toteaakin, että NDF on kokoansa merkittävämpi toimija sopeutumiskykynsä ja edellä mainittujen etujensa ansiosta, löysi se parannettavaa mm. kehitysvaikutusten seurannassa ja mittaamisessa. Kehitysvaikutusten mittaamisen ja kerätyn tiedon hyödyntämisen tärkeyttä lisää ilmastonmuutosta hillitsevien toimien kiireellisyys: tarve oppia investointien vaikutuksista on akuutti.

Toinen parannuskohde liittyy pohjoismaiseen lisäarvoon ja rahoituksen alkuperän korostamiseen. Koska NDF toimii useimmiten yhteistyössä toisten rahoittajien kanssa, jää pohjoismaisuus usein huomiotta. Onnistuakseen vieläkin paremmin ja hyödyntääkseen olemassa olevan potentiaalinsa NDF tarvitsee terävöitetyn, tietoperustaisen strategian lisäksi omistajiltaan nykyistä enemmän poliittista tukea ja pääomaa. Arvioinnin johtopäätös on, että ilman pääomakorotuksia NDF tulee asteittain katoamaan.

1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Vuonna 2019 tuli ilmi 17 ulkoasiainhallintoon kohdistunutta väärinkäytöstä tai väärinkäytösepäilyä; seitsemän tapausta liittyy ulkoasiainhallinnon hoitamaan kahdenväliseen kehitysyhteistyöhön, seitsemän tapausta on havaittu kansalaisjärjestöyhteistyössä, yksi tapaus kohdistuu maittain kohdentamattomaan kehitysyhteistyöhön sekä kaksi tapausta humanitaariseen apuun.

Edellä mainittujen tapausten johdosta on tehty toimivaltaiselle tutkintaviranomaiselle ilmoituksia väärinkäytöksistä asemamaassa. Tapausten kohdalla on käytetty myös erilaisia hallinnollisia menettelyjä. Lisäksi on jatkettu joidenkin edellisen vuoden toimintakertomuksessa kirjattujen tapausten käsittelyä.

Kehitysyhteistyövaroihin kohdistuneiden väärinkäytösten seurauksena takaisinperinnässä on vuodelta 2019 yhteensä 70 687 euroa.

Lisäksi vuonna 2019 tuli ilmi seitsemän ulkoasiainhallintoon kohdistuvaa rikosta, jossa tekijänä on ollut ulkopuolinen henkilö. Rikoksena ovat olleet mm. murto ja varkaus. Näistä on aiheutunut kohtalaiset rahalliset vahingot ulkoasiainhallinnon varoihin tai omaisuuteen.

2. TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	109 503,82	231 092	231 092,21	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	109 503,82	231 092	231 092,21	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	54 773 176,40	45 577 640	45 589 876,54	12 236,55	100
12.23.99. Valtioneuvoston kanslian muut tulot		27 326	27 326,38	0,00	100
12.24.20. Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen vuokratulot	929 302,80	952 000	964 236,55	12 236,55	101
12.24.99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot	51 865 717,39	44 261 718	44 261 718,21	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 978 156,21	336 498	336 498,29	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot		97	97,11	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tulot	21 948,32	21 017	21 016,79	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	21 948,32	21 017	21 016,79	0,00	100
15. Lainat	194 517,49	193 751	193 750,99	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	194 517,49	193 751	193 750,99	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	55 099 146,03	46 023 500	46 035 736,53	12 236,55	100

Pääloukan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrarahat	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
22. Tasavallan presidentti		73 100,00	45 308	45 307,40		45 307,40	0,60	0,00	45 308,00	45 307,40	0,00
22.02.01.	Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (netto) (S2)	73 100,00	45 308	45 307,40		45 307,40	0,60		45 308,00	45 307,40	0,00
	22.02.01.3. Tehtävään määrättyjen palkkamenot		45 308	45 307,40		45 307,40	0,60		45 308,00	45 307,40	0,00
23. Valtioneuvoston kanslia		1 843 459,11	12 874 935	8 022 088,86	4 852 845,84	12 874 934,70	0,00	1 050 153,71	13 884 153,71	9 030 695,62	4 852 845,84
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)							144 958,55	144 958,55	144 958,55	
	23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot							144 958,55	144 958,55	144 958,55	
23.01.24.	Suomen EU-puheenjohtajuus (S2)	1 820 000,00	12 834 000	7 981 154,16	4 852 845,84	12 834 000,00	0,00	905 195,16	13 739 195,16	8 885 737,07	4 852 845,84
	23.01.24.1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot (EK)	1 820 000,00	12 694 000	7 846 845,94	4 847 154,06	12 694 000,00	0,00	905 195,16	13 599 195,16	8 751 428,85	4 847 154,06
	23.01.24.2. Kokouksista aiheutuvat menot (EK)		140 000	134 308,22	5 691,78	140 000,00	0,00		140 000,00	134 308,22	5 691,78
23.01.29.	Arvonlisäveromenot (A)	23 459,11	40 935	40 934,70		40 934,70	0,00				
24. Ulkoministeriön hallinnonala		1 037 883 210,36	1 057 473 342	852 134 499,72	203 737 041,76	1 055 871 541,48	1 601 800,23	337 143 425,12	1 379 685 425,12	1 027 889 648,70	351 459 800,38
24.01.01.	Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (netto) (S2)	222 562 000,00	225 276 000	204 887 383,44	20 388 616,56	225 276 000,00	0,00	28 201 268,00	253 477 268,00	233 088 651,44	20 388 616,56
	24.01.01.1. Ministeriön toimintamenot (KPY)	16 897 129,97	22 690 000	11 920 134,34	10 769 865,66	22 690 000,00	0,00	165 077,56	22 855 077,56	12 085 211,90	20 388 616,56
	24.01.01.2. Henkilöstöhallinto (KPY)	122 975 000,00	127 796 000	127 928 535,31	-132 535,31	127 796 000,00	0,00	0,00	127 796 000,00	127 928 535,31	0,00
	24.01.01.3. Taloushallinto (KPY)	25 000,00		-132 134,51	132 134,51	0,00	0,00	2 477 595,09	2 477 595,09	2 345 460,58	0,00
	24.01.01.4. Kiinteistöhallinto (KPY)	1 606 870,03	-420 000	-555 653,54	135 653,54	-420 000,00	0,00	1 515 304,52	1 095 304,52	959 650,98	0,00
	24.01.01.5. Tietohallinto (KPY)	6 893 000,00	-1 500 000	-795 187,14	-704 812,86	-1 500 000,00	0,00	12 844 836,84	11 344 836,84	12 049 649,70	0,00
	24.01.01.6. Turvallisuus (KPY)	0,00	150 000	1 446,86	148 553,14	150 000,00	0,00	1 578 465,98	1 728 465,98	1 579 912,84	0,00
	24.01.01.7. Koulutus (KPY)	0,00		-22,29	22,29	0,00	0,00	579 161,33	579 161,33	579 139,04	0,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	VertailuTalousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
	24.01.01.8. Hankinta- ja tukipalvelut (KPY)	0,00		-9 041,09	9 041,09	0,00	0,00	1 148 828,01	1 148 828,01	1 139 786,92	0,00
	24.01.01.9. Edustustojen toimintamenot (KPY)	74 165 000,00	76 560 000	66 529 305,50	10 030 694,50	76 560 000,00	0,00	7 891 998,67	84 451 998,67	74 421 304,17	0,00
24.01.20.	Tiede- ja kulttuuri-instituutinkiinteistöjen menot (S3)	982 000,00	952 000	1 612,50	950 387,50	952 000,00	0,00	1 581 939,06	2 533 939,06	842 556,56	1 691 382,50
24.01.21.	Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (S2)	1 155 000,00	3 305 000	3 132 746,22	172 253,78	3 305 000,00	0,00	85 993,69	3 390 993,69	3 218 739,91	172 253,78
24.01.29.	Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	10 749 865,63	10 955 342	10 955 341,71		10 955 341,71	0,00				
	24.01.29.1. Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	5 717 830,15	6 272 451	6 272 450,58		6 272 450,58	0,00				
	24.01.29.2. Kehitysyhteistyön arvonlisäveromenot	5 032 035,48	4 682 891	4 682 891,13		4 682 891,13	0,00				
24.01.74.	Talonrakennukset (S3)	13 520 000,00	17 570 000	2 815 128,01	14 754 871,99	17 570 000,00	0,00	4 841 167,17	22 411 167,17	7 564 263,37	14 846 903,80
24.10.20.	Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (S2)		400 000	395 000,00	5 000,00	400 000,00	0,00		400 000,00	395 000,00	5 000,00
	24.10.20.09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin (EK)		400 000	395 000,00	5 000,00	400 000,00	0,00		400 000,00	395 000,00	5 000,00
24.10.21.	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (K)	1 666 108,28	1 290 000	1 247 752,91		1 247 752,91	42 247,09				
	24.10.21.01. Siviilikriisinhallinta (EK)	787 723,47	540 000	513 627,96		513 627,96	26 372,04				
	24.10.21.02. Vaalitarkkailijat (EK)	236 178,72	250 000	234 754,75		234 754,75	15 245,25				
	24.10.21.03. Rauhankäyttäminen (EK)	642 206,09	500 000	499 370,20		499 370,20	629,80				

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24.30.66.	Varsinainen kehitys yhteistyö (S3)	558 941 227,00	578 759 000	510 542 832,87	68 216 167,13	578 759 000,00	0,00	78 881 050,98	657 640 050,98	572 546 248,63	84 854 971,55
	24.30.66.1. Monenkeskinen kehitys yhteistyö (EK)	170 758 000,00	171 956 000	168 809 464,72	3 146 535,28	171 956 000,00	0,00	3 638 593,66	175 594 593,66	171 442 514,26	4 152 079,04
	24.30.66.2. Maa- ja aluekohtainen kehitys yhteistyö (EK)	146 000 227,00	149 044 000	119 508 267,69	29 535 732,31	149 044 000,00	0,00	30 643 513,39	179 687 513,39	144 685 002,94	34 878 509,15
	24.30.66.2.1. Maa- ja aluekohtainen kehitys yhteistyö (EK)	139 304 000,00	142 344 000	118 248 161,04	24 095 838,96	142 344 000,00	0,00	27 883 947,35	170 227 947,35	140 665 330,41	29 438 615,64
	24.30.66.2.2. Iso-Britannian kehityspoliittisen osaston (DFID) yhteistoimintahankkeen menot (EK)	1 116 227,00									
	24.30.66.2.6. Euroopan komission yhteistoimintahankkeen menot (EK)	5 580 000,00	6 700 000	1 260 106,65	5 439 893,35	6 700 000,00	0,00	2 759 566,04	9 459 566,04	4 019 672,53	5 439 893,51
	24.30.66.3. Euroopan kehitysrahasto (EK)	56 517 000,00	73 900 000	70 502 673,19	3 397 326,81	73 900 000,00	0,00	325 470,68	74 225 470,68	70 828 143,19	3 397 327,49
	24.30.66.4. Maittain kohdentamaton kehitys yhteistyö (EK)	28 525 000,00	27 489 000	14 338 066,10	13 150 933,90	27 489 000,00	0,00	23 762 947,02	51 251 947,02	31 042 669,05	20 197 062,21
	24.30.66.5. Humanitaarinen apu (EK)	72 500 000,00	72 500 000	71 964 112,94	535 887,06	72 500 000,00	0,00	6 289 414,69	78 789 414,69	78 053 527,19	735 886,85
	24.30.66.6. Kehitys yhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus (EK)	4 160 000,00	4 020 000	1 296 172,99	2 723 827,01	4 020 000,00	0,00	3 496 862,92	7 516 862,92	4 392 130,97	3 027 459,32
	24.30.66.7. Kehitys yhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus (EK)	1 850 000,00	2 050 000	421 194,88	1 628 805,12	2 050 000,00	0,00	1 987 925,89	4 037 925,89	1 792 861,09	2 239 726,16
	24.30.66.8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitys yhteistyölle ja kehitys yhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitys yhteistyölle (EK)	65 000 000,00	65 000 000	61 584 398,84	3 415 601,16	65 000 000,00	0,00	2 072 666,08	67 072 666,08	63 507 742,84	3 564 923,16
	24.30.66.9. Korkotuki-instrumentti (EK)	13 631 000,00	12 800 000	2 118 481,52	10 681 518,48	12 800 000,00	0,00	6 663 656,65	19 463 656,65	6 801 657,10	12 661 998,17
24.30.88.	Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (S3)	10 000 000,00	10 000 000	9 999 910,00		9 999 910,00	90,00	180,00	10 000 180,00	9 999 910,00	90,00
24.30.89.	Kehitys yhteistyön finanssisijoitukset (S3)	130 000 000,00	130 000 000	50 000 000,00	80 000 000,00	130 000 000,00	0,00	192 000 000,00	322 000 000,00	112 000 000,00	210 000 000,00
24.90.50.	Eräät valtionavut (K)	1 339 280,00	1 541 000	1 511 000,00		1 511 000,00	30 000,00				
24.90.51.	Hädänalaiden avustaminen (A)	25 910,58	45 000	28 618,99		28 618,99	16 381,01				

Pääloukan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	VertailuTalousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrarahat	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24.90.66.	Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (S2)	83 931 000,00	76 060 000	56 955 519,45	19 104 480,55	76 060 000,00	0,00	30 967 906,50	107 027 906,50	87 891 577,70	19 104 480,55
24.90.67.	Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (K)	100 000,00	100 000				100 000,00	170 000,00	170 000,00	42 783,56	100 000,00
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)	239 300,00	220 000	74 735,75	145 264,25	220 000,00	0,00	413 919,72	633 919,72	299 917,53	296 101,64
24.90.95.	Kurssivaihtelut (netto) (A)	2 671 518,87	1 000 000	-413 082,13		-413 082,13	1 413 082,13				
25. Oikeusministeriön hallinnonala		256 574,29	438 197	335 949,05		335 949,05	102 247,84	0,00	0,00	0,00	0,00
25.01.29.	Oikeusministeriön hallinnonalan arvonnisäveromenot (A)	7 792,14	8 197	8 196,89		8 196,89	0,00				
25.50.20.	Vaalimenot (A)	248 782,15	430 000	327 752,16		327 752,16	102 247,84				
	25.50.20.1. Eduskuntavaalit (KPY)		280 000	218 933,41		218 933,41	61 066,59				
	25.50.20.2. Europarlamenttivaalit (KPY)		150 000	108 818,75		108 818,75	41 181,25				
	25.50.20.3. Presidentinvaali (KPY)	248 782,15									
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		70 672,00	130 212	128 937,66	1 274,34	130 212,00	0,00	0,00	130 212,00	128 937,66	1 274,34
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen (S2)	70 672,00	30 212	30 212,00		30 212,00	0,00		30 212,00	30 212,00	0,00
28.99.96.	Ennakoimattomat menot (S3)		100 000	98 725,66	1 274,34	100 000,00	0,00		100 000,00	98 725,66	1 274,34
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		131 111,39						0,00	0,00	0,00	0,00
32.60.43.	Kioton mekanismit (A)	131 111,39									
Määrärahatilit yhteensä		1 040 258 127,15	1 070 961 993	860 666 782,69	208 591 161,94	1 069 257 944,63	1 704 048,67	338 193 578,83	1 393 745 098,83	1 037 094 589,38	356 313 920,56

Talousarvion toteumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2019 valtuudet						Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2020 TA:ssa						
24.30.50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle	0	268 188	0	268 188	0	268 188	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet		268 188	0	268 188		268 188							
24.30.66. Varsinainen kehitysyhteistyö	6 872 373	516 353	0	516 353	465 299	51 054	0	403 036	558 662	390 268	282 874	735 613	1 967 417
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	6 872 373		0	0	0	0	0	403 036	489 438	309 655	210 027	492 998	1 502 118
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	449 856							6 057	12 509	4 539	3 480	93 346	113 874
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet, josta		516 353	0	516 353	465 299	51 054	0		69 224	80 613	72 847	242 615	465 299
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾		11 400	0	11 400	0	11 400	0		0	0	0	0	0
24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset	0	130 000	0	130 000	0	130 000	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet													
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet		130 000	0	130 000	0	130 000							
Yhteensä	6 872 373	914 541	0	914 541	465 299	449 242	0	403 036	558 662	390 268	282 874	735 613	1 967 417
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	6 872 373							403 036	489 438	309 655	210 027	492 998	1 502 118
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	449 856							6 057	12 509	4 539	3 480	93 346	113 874
- talonrakennushankevaluudet ⁵⁾	0							0	0	0	0	0	0
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet		914 541	0	914 541	465 299	449 242	0		69 224	80 613	72 847	242 615	465 299
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾		11 400	0	11 400	0	11 400	0		0	0	0	0	0

3. TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	38 745 692,89		33 748 429,98	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	1 997 693,05		1 817 956,90	
Muut toiminnan tuotot	<u>10 242 383,82</u>	50 985 769,76	<u>13 314 457,94</u>	48 880 844,82
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	7 474 855,12		7 751 298,50	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-18 602,00		4 461,00	
Henkilöstökulut	135 701 824,16		118 133 780,70	
Vuokrat	18 659 745,91		17 813 270,18	
Palvelujen ostot	65 281 096,11		62 593 255,99	
Muut kulut	62 238 815,98		57 527 328,10	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-9 793 753,26		-16 080 040,57	
Poistot	9 364 852,80		10 731 164,81	
Sisäiset kulut	<u>4 935 726,29</u>	<u>-293 844 561,11</u>	<u>7 327 042,60</u>	<u>-265 801 561,31</u>
JÄÄMÄ I		-242 858 791,35		-216 920 716,49
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 122 968,09		-2 666 727,81	
Rahoituskulut	<u>-21 089,05</u>	1 101 879,04	<u>255 853,79</u>	-2 410 874,02
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	<u>25 029,10</u>	<u>25 029,10</u>	<u>16 866,04</u>	<u>-16 866,04</u>
JÄÄMÄ II		-241 731 883,21		-219 314 724,47
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	2 754 451,17		0,00	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	66 318 402,09		60 049 194,60	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	49 302,28		43 913,85	
Siirtotalouden kulut EU:n toimielimille ja muille elimille	70 828 143,19		67 825 398,32	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	<u>496 657 979,29</u>	<u>-636 608 278,02</u>	<u>480 184 918,28</u>	<u>-608 103 425,05</u>
JÄÄMÄ III		-878 340 161,23		-827 418 149,52
TUOTOT VEROISTA JA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	231 092,21		109 503,82	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-8 670 528,84</u>	<u>-8 439 436,63</u>	<u>-6 933 813,43</u>	<u>-6 824 309,61</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-886 779 597,86</u>		<u>-834 242 459,13</u>

4. TASE

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Rakennusmaa- ja vesialueet	100 913,00		100 913,00	
Rakennukset	593 252,68	<u>694 165,68</u>	609 250,50	<u>710 163,50</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		694 165,68		710 163,50
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	52 075,00		26 000,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	4 405 370,39		7 153 173,78	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>14 435 178,27</u>	18 892 623,66	<u>11 004 684,82</u>	18 183 858,60
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennusmaa- ja vesialueet	88 225 691,74		88 225 691,74	
Rakennukset	143 783 926,49		132 173 501,24	
Koneet ja laitteet	3 706 123,60		4 256 071,01	
Kalusteet	25 030,53		34 101,28	
Muut aineelliset hyödykkeet	1 012 430,75		1 000 530,11	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 398 707,28</u>	238 151 910,39	<u>11 823 784,95</u>	237 513 680,33
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>215 290 911,13</u>	<u>215 290 911,13</u>	<u>205 291 001,13</u>	<u>205 291 001,13</u>
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		472 335 445,18		460 988 540,06
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>689 279,00</u>	689 279,00	<u>670 677,00</u>	670 677,00
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>361 203 692,97</u>	361 203 692,97	<u>249 510 397,35</u>	249 510 397,35
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	2 345 321,50		342 052,55	
Siirtosaamiset	671 676,04		9 199,89	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 110 641,61		3 044 328,25	
Ennakkomaksut	<u>14 940 218,46</u>	19 067 857,61	<u>5 101 109,68</u>	8 496 690,37
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	428 160,70		488 066,76	
Muut pankkitilit	13 078 704,65		12 457 606,71	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>100 019,26</u>	<u>13 606 884,61</u>	<u>84 999,99</u>	<u>13 030 673,46</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		394 567 714,19		271 708 438,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>867 597 325,05</u>		<u>733 407 141,74</u>

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	396 279 798,62		396 279 798,62	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	288 311 825,65		162 254 640,14	
Pääoman siirrot	1 022 209 807,28		960 299 644,64	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-886 779 597,86</u>	820 021 833,69	<u>-834 242 459,13</u>	684 591 624,27
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		0,00		0,00
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	9 933 049,06		13 932 363,83	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tililykset	2 435 876,40		1 885 421,54	
Edelleen tilittävät erät	2 373 037,15		2 983 908,81	
Siirtovelat	22 804 167,82		17 828 144,59	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>10 029 360,93</u>	<u>47 575 491,36</u>	<u>12 185 678,70</u>	<u>48 815 517,47</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		47 575 491,36		48 815 517,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>867 597 325,05</u>		<u>733 407 141,74</u>

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Liite 1	Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
Liite 2	Nettoutetut tulot ja menot
Liite 3	Arviomäärärahojen ylitykset
Liite 4	Peruutetut siirretyt määrärahat
Liite 5	Henkilöstökulujen erittely
Liite 6	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
Liite 7	Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
Liite 8	Rahoitustuotot ja -kulut
Liite 9	Talousarvionaloudesta annetut lainat
Liite 10	Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
Liite 11	Taseen rahoituserät ja velat
Liite 12	Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
Liite 13 - 14	Taseeseen sisältyvät ja sisällyttömät rahastoidut varat
Liite 15	Velan muutokset
Liite 16	Velan maturiteettijakauma ja duraatio
Liite 17	Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot
Liite 17a	Hallinnonalan nettokäyttö 2016 - 2018

Liite 1

Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) Ulkoministeriön budjetoinnissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuonna 2019.

Toiminto-seurantakohde on ollut vuodesta 2016 pakollinen myös toimintamenojen kirjauksissa. Kiekun henkilöstöhallinnon osion käyttöönoton jälkeen toimintoa on käytetty myös työajankohdennuksessa ja hyödynnetty enenevässä määrin sekä tuloksellisuuden laskentatoimessa että kustannuslaskennassa. Työnajakohdennus on yhä ulkoasiainhallinnossa puutteellista, ja sitä joudutaan täydentämään mm. tehtävien olettustoimintatiedoilla. Ulkoministeriö on vuodesta 2020 alkaen tarkistanut toimintotilikarttaansa, erityisesti kehitysyhteistyön osalta, tavoitteena työajankohdennuksen lisääminen hallinnonalalla.

2) Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) rooli on korostunut kirjanpidossa ja tilinpäätöstehtävissä sen jälkeen, kun valtion talousarviosta annettua lakia koskeva muutos astui voimaan 1.10.2017. Tehtävien ja vastuiden siirto on jatkunut ja laajentunut aiemman suunnitelman pohjalta taloushallinnon eri prosesseissa myös vuoden 2019 aikana; M2 tarkastuspalvelu, edustustojen tiliöintipalvelut ja maksuliike.

Toukokuussa 2019 ulkoministeriö otti käyttöön valtionhallinnon yhteisen Handi-palvelun. Edustustoissa Handi-palvelu otettiin käyttöön Suomesta tehtävien hankintojen ja Suomeen maksettavien laskujen osalta. Poikkeuksellisesti ulkoministeriön alaiset ulkomaan edustustot jatkoivat paikallistositteiden käsittelyä Rondo-skannauksella Rondon kierroilla. Edustustoja varten tarvittavat Handi-palvelun määrittelyistä poikkeavat käytännöt määriteltiin ja vietiin testauksiin loppuvuodesta.

Kirjanpidossa Palkeiden ja ulkoministeriön yhteistyönä jatkettiin edelleen vuonna 2019 taseessa olleiden aiempien tilikausien erien selvittelyä. Työn tuloksena kirjanpitoyksikön taseesta poistettiin päätösten perusteella kirjanpidon tileistä vanhentuneita saatavia, joihin ei ole ollut odotettavissa suorituksia.

3) Valuuttamääräiset laskut ja muut tositteet muunnetaan tietojärjestelmissä euromääräisiksi käyttäen järjestelmiin luettua, Euroopan keskuspankin edelliselle päivälle noteeraamaa kurssia. Ellei valuutta kuulu EKP:n noteeraamiin eikä ole sisään luettavissa tietojärjestelmiin, Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Palkeet) henkilöstö hakee tiedon Nordean järjestelmästä. Kalenterikuukauden kerralla voimassa olevat kurssit tallennetaan manuaalisesti tietojärjestelmiin edellisen kuukauden 15. päivän kurssien mukaisina.

Valuuttakursseja tarvitaan myös järjestelmien ulkopuolisessa laskennassa, kuten henkilöstöhallinnossa ja edustustojen suoritteiden hinnoittelussa. Tähänkin käytetään edeltävän kuukauden 15. päivän kurssia. Hallinnonalalle yhtenäinen ja kuukausikohtainen valuuttakurssiluettelo julkaistaan ministeriön intranetissä. Luettelo on jaettu kahteen taulukkoon, jossa toisessa on Euroopan keskuspankin noteeraamat valuutat ja toisessa Palkeiden välittämät tiedot muista valuutoista. Käytetyt valuuttakurssit arkistoidaan vuositasolla ministeriön sähköiseen Arkki-arkistoon.

Kiekun valuuttatileihin liittyvää arvostusajon toimimattomuutta ei ole vielä korjattu. Kurssierojen kirjaukset on yhä tehty manuaalisesti. Vuoden 2019 tilinpäätökseen kirjatut summat ovat kassakirjan mukaisten saldojen ja kirjanpidon erotus huomioiden tilinpäätöshetken valuuttakurssit.

4) Suomesta maksettavat valuuttamääräiset laskut maksetaan Valtiokonttorin hallinnoimilta valuuttatileiltä seuraavissa valuutoissa: AUD, CAD, CHF, CZK, DKK, GBP, HUF, JPY, NOK, PLN, SEK ja USD. Valtiokonttorin Rahoitus-toimiala hankkii valuutat kirjanpitoyksiköiden Rahakas-ennusteiden perusteella ja kantaa valuuttariskin.

Ministeriön Edustautumisen tavat ja mallit -hankkeen (TAMA) taloushallinnon projekteissa on keskitetty Euroopassa toimivien edustustojen maksuliikettä Suomeen ja vuonna 2019 maksettiin Bernin, Geneven, Kööpenhaminan, Lontoon, Oslon, Prahan ja Tukholman suurlähetystöjen paikallismaksut Valtiokonttorin valuuttatileiltä.

5) Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja –menetelmät ovat pääosin vertailukelpoiset edellisvuoden tietoihin. Tuotannon tekijöiden hankintamenot ja suoritteiden myyntitulot ovat olennaisuuden periaatteen mukaisesti viimeistään ennen tilinpäätöstä kirjattu liikekirjanpitoon suoriteperusteella. Omaan käyttöön valmistettujen hyödykkeiden hankintamenot on aktivoitu keskeneräisiin hankintoihin. Muut kuin edellä mainitut menot ja tulot on viimeistään ennen tilinpäätöstä kirjattu liikekirjanpitoon varainhoitovuoden talousarviokirjanpidon mukaisesti. Talousarviomenot ja –tulot on viimeistään ennen tilinpäätöstä kirjattu talousarviokirjanpitoon varainhoitovuoden talousarvion perusteita noudattaen. Aktivoituihin hankintamenoihin ei sisälly kiinteitä menoja.

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018 - 2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta.

Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

6) Tilinpäätösvuoden tiedot ovat pääosin vertailukelpoisia edellisvuoden tietoihin.

7) Kiekun käyttöomaisuustoiminnallisuus sisältää sekä käyttöomaisuuden että irtaimistohallinnan, ja kummatkin ovat ulkoministeriössä käytössä. Vuokrattujen tilojen perusparannuksilla (lkp 1149) on AdeEko-kirjanpitojärjestelmän ajalta edelleen Kiekusta poikkeavia poistoajoja (4-20v; vertaa liite 6, alaviite). Uusien kirjausten osalta sovelletaan Kiekun poistoajoja. Poikkeaviin poistoajoihin ei ole tehty muutoksia vuoden 2019 aikana.

8) Taseeseen ei sisälly suurlähettiläs Cay Sundströmin vuonna 1959 Suomen valtiolle testamenttaamaa museoesinekokoelmaa, jota säilytetään Pekingin suurlähetystö virka-asunnossa. Luettelo kokoelmasta on liitetty vuoden 1998 aloitettavaan taseeseen ja säilytetään pysyvästi. Vuoden 1998 jälkeen ei ole löytynyt muuta kansallisuusomaisuutta lisättäväksi luetteloon.

9) Tilinpäätösvuoden jälkeisistä tapahtumista kirjanpitoyksikkö raportoi seuraavaa: ulkoministeriön alaiset ulkomaan edustustot siirtyvät täysimääräisesti Handi-palvelun käyttäjiksi helmikuussa 2020 kun edustustojen paikallistositteiden käsittely aloitetaan Handissa ottamalla käyttöön Rondoscan-ohjelman korvaava WebCapture-skannausohjelma.

Liite 2

Nettoutetut menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
22.02.01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	73 100,00		45 307,40	45 307,40					45 307,40	
	Bruttotulot	0,00									
	Nettomenot	73 100,00	45 308	45 307,40	45 307,40	0,60	0,00	45 308,00	45 307,40	0,00	
24.01.01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	235 486 127,79	237 609 000	218 126 167,51	238 514 784,07					246 607 594,78	
	Bruttotulot	12 924 127,79	12 333 000	13 238 784,07	13 238 784,07					13 518 943,34	
	Nettomenot	222 562 000,00	225 276 000	204 887 383,44	20 388 616,56	225 276 000,00	0,00	28 201 268,00	253 477 268,00	233 088 651,44	20 388 616,56
24.90.95. Kurssivaihtelut (nettob) (Arviomääräraha)	Bruttomenot	-266 491,74		9 971,72	9 971,72						
	Bruttotulot	2 938 010,61		423 053,85	423 053,85						
	Nettomenot	2 671 518,87	1 000 000	-413 082,13	-413 082,13	1 413 082,13					

Liite 3

Arviomäärärahojen ylitykset

Ei esitettävää.

Liite 4

Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		335 886,04
Vuosi 2017		304 037,79
24.30.66.1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	0,36
24.30.66.2.1.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	124 001,30
24.30.66.4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	12 215,76
24.30.66.5.	Humanitaarinen apu	0,65
24.30.66.6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	97272,63
24.30.66.7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	5 338,64
24.30.66.8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitysyhteistyölle	0,08
24.30.66.9.	Korkotuki-instrumentti	1,38
24.30.88.	Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen	90,00
24.90.67.	Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot	27 216,44
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	37 900,55
Vuosi 2018		31 848,25
24.90.66.	Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	31 848,25
23. Valtioneuvoston kanslia		612,25
Vuosi 2018		612,25
23.01.24.1.	Palkkaus- ja muut kulutusmenot	612,25
Pääloukat yhteensä		336 498,29
Vuosi 2017		304 037,79
Vuosi 2018		32 460,50

Liite 5

Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	114 012 004,98	100 395 359,71
Palkat ja palkkiot	109 904 899,54	101 466 347,80
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	4 107 105,44	-1 070 988,09
Henkilösivukulut	21 689 819,18	17 738 420,99
Eläkekulut	16 796 167,60	14 181 198,45
Muut henkilösivukulut	4 893 651,58	3 557 222,54
Yhteensä	135 701 824,16	118 133 780,70
Johdon palkat ja palkkiot, josta	9 155 332,10	9 546 398,40
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	81 960,99	115 496,45
Johto	0,00	0,00
Muu henkilöstö	81 960,99	115 496,45

Liite 6

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenusta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä		Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo %
Kansallisuusomaisuus					
102 Rakennukset					
	1010 Maa-alueet	ei poistoja			
	1025 Muut kulttuurirakennukset	tasapoisto	40 vuotta	2,5	0
Aineettomat hyödykkeet					
112 Aineettomat oikeudet					
	1120 Ostetut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	tasapoisto	5 vuotta	20	0
	1129 Muut aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta	20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot					
	1140 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	tasapoisto	5 vuotta	20	0
	1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3 vuotta	33,33	0
	Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	10 vuotta	10	0
	Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5 vuotta	20	0
119 Ennakkomaksut					
	1191 Keskenkäynteiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat	ei poistoja			

Aineelliset hyödykkeet

121 Rakennusmaa- ja vesialueet

1210 Maa-alueet ei poistoja

122 Rakennukset

1220 Asuinrakennukset tasapoisto 30 vuotta 3,33 0

1221 Toimistorakennukset tasapoisto 40 vuotta 2,5 0

1229 Muut rakennukset tasapoisto 20 vuotta 5 0

125-126 Koneet ja laitteet

1250 Autot ja muut maakuljetusvälineet tasapoisto 5 vuotta 20 0

Autot ja muut maakuljetusvälineet tasapoisto 10 vuotta 10 0

1254 Kevyet työkoneet tasapoisto 7 vuotta 14,3 0

1255 ATK- ja oheislaitteet tasapoisto 3 vuotta 33,33 0

1256 Toimistokoneet ja -laitteet tasapoisto 5 vuotta 20 0

1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet tasapoisto 5 vuotta 20 0

1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet tasapoisto 5 vuotta 20 0

1269 Muut koneet ja laitteet tasapoisto 5 vuotta 20 0

127 Kalusteet

1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet tasapoisto 5 vuotta 20 0

1279 Muut kalusteet tasapoisto 5 vuotta 20 0

128 Muut aineelliset hyödykkeet

1280 Taide-esineet ei poistoja

129 Ennakkomaksut

1296 Keskenäiset asuinrakennukset ei poistoja

1297 Keskenäiset muut rakennukset ei poistoja

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

130 Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

1301 Muut osakkeet ei poistoja

1303 Muut osuudet ei poistoja

Ulkoasiainhallinnossa on taseen ulkopuolista kansallisuusomaisuutta. Siitä, kuten ei myöskään maa-alueista (lkp 1010, 1210), lkp-tilille 1280 kirjatusta taide-esineistä ja lkp-tilille 1301 kirjatusta muista osakkeista, ja lkp-tilille 1303 kirjatusta muista osuuksista, ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja. Vuokrattujen tilojen perusparannusten (lkp 1149) kom-yksiköillä, jotka on siirretty AdeEko+ -järjestelmästä Kiekuun, on eri pituisia poistoajoja. Poistoajoihin ei ole tehty muutoksia. Uusien kom-yksiköiden osalta sovelletaan Kiekun poistoajoja.

Liite 7

Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisomaisuus			Yhteensä
	101 Rakennusmaa- ja vesialueet	102 Rakennukset		
Hankintameno 1.1.2019	100 913,00	639 913,00	0,00	740 826,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2019	100 913,00	639 913,00	0,00	740 826,00
Kertyneet poistot 1.1.2019	0,00	30 662,50	0,00	30 662,50
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	15 997,82	0,00	15 997,82
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	0,00	46 660,32	0,00	46 660,32
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	100 913,00	593 252,68	0,00	694 165,68

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2019	40 000,00	16 987 770,44	11 004 684,82	28 032 455,26
Lisäykset	35 250,00	0,00	4 487 787,49	4 523 037,49
Vähennykset	0,00	0,00	1 057 294,04	1 057 294,04
Hankintameno 31.12.2019	75 250,00	16 987 770,44	14 435 178,27	31 498 198,71
Kertyneet poistot 1.1.2019	14 000,00	9 834 596,66	0,00	9 848 596,66
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	9 175,00	2 747 803,39	0,00	2 756 978,39
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	23 175,00	12 582 400,05	0,00	12 605 575,05
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	52 075,00	4 405 370,39	14 435 178,27	18 892 623,66

	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat		
Hankintameno 1.1.2019	1 000 530,12	11 610 941,44	0,00	286 773 929,12
Lisäykset	11 900,63	5 192 881,69	0,00	22 886 182,44
Vähennykset	0,00	15 405 115,85	0,00	15 443 878,33
Hankintameno 31.12.2019	1 012 430,75	1 398 707,28	0,00	294 216 233,23
Kertyneet poistot 1.1.2019	0,00	0,00	0,00	49 473 092,29
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	646,04
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	6 591 876,59
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	0,00	0,00	0,00	56 064 322,84
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 012 430,75	1 398 707,28	0,00	238 151 910,39

				Yhteensä
--	--	--	--	----------

	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	205 357 219,05	0,00	0,00	205 357 219,05
Lisäykset	9 999 910,00	0,00	0,00	9 999 910,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2019	215 357 129,05	0,00	0,00	215 357 129,05
Kertyneet poistot 1.1.2019	66 217,92	0,00	0,00	66 217,92
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	66 217,92	0,00	0,00	66 217,92
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	215 290 911,13	0,00	0,00	215 290 911,13

Liite 8

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä saamisista	663 575,86	238 521,54	425 054,32
Korot valuuttamääräisistä saamisista	36 338,38	32 872,13	3 466,25
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	423 053,85	-2 938 010,61	3 361 064,46
Muut rahoitustuotot	0,00	-110,87	110,87
Rahoitustuotot yhteensä	1 122 968,09	-2 666 727,81	3 789 695,90

Rahoituskulut	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä veloista	10 185,93	10 280,97	-95,04
Korot valuuttamääräisistä veloista	931,40	338,53	592,87
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	9 971,72	-266 491,74	276 463,46
Muut rahoituskulut	0	18,45	-18,45
Rahoituskulut yhteensä	21 089,05	-255 853,79	276 942,84
Netto	1 101 879,04	-2 410 874,02	3 512 753,06

Liite 9

Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektori	Lainapääoma	Lisäys	Vähennys	Lainapääoma	Pääomamuutos
	31.12.2019	2019	2019	31.12.2018	2019-2018
Rahoituslaitokset	146 000 000,00	16 000 000,00	0,00	130 000 000,00	16 000 000,00
Muut rahoituksen välittäjät	130 000 000,00	0,00	0,00	130 000 000,00	0,00
Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset	16 000 000,00	16 000 000,00	0,00	0,00	16 000 000,00
Ulkomaat	212 433 537,55	96 000 000,00	193 750,99	116 627 288,54	95 806 249,01
Muut maat ja kansainväliset järjestöt	212 433 537,55	96 000 000,00	193 750,99	116 627 288,54	95 806 249,01
Yhteensä	358 433 537,55	112 000 000,00	193 750,99	246 627 288,54	111 806 249,01

Liite 10

Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2019					31.12.2018		
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myynti-oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			186 554 256,67			0,00		176 554 346,67
Teollisen yhteistyön Rahasto Oy (Finnfund)	1094188		177 375 299,67	94,40		0,00		167 375 389,67
Inter-American Investment Corporation	628		9 178 957,00					9 178 957,00
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet			27 138 196,46			0,00		27 138 196,46
Ankara, virka-asunto			1 103 687,10					1 103 687,10
Buenos Aires, virka-asunto			1 265 933,30					1 265 933,30
Kööpenhamina, kanslia			5 376 371,05					5 376 371,05
Kööpenhamina, huoneisto			588 657,74					588 657,74
Kööpenhamina, huoneisto			151 369,13					151 369,13
Lontoo, huoneisto			499 518,14					499 518,14
Mexico, kanslia			671 585,85					671 585,85
Mexico, autotallipaikka			34 300,88					34 300,88
Murmansk, huoneisto			111 340,40					111 340,40
Murmansk, huoneisto			111 340,41					111 340,41
New York, virka-asunto			1 858 476,59					1 858 476,59
New York, huoneisto			794 687,95					794 687,95
New York, huoneisto			724 001,64					724 001,64
New York, virka-asunto			3 573 993,44					3 573 993,44
Pariisi, kanslia			7 880 148,54					7 880 148,54
Pariisi, huoneisto			248 918,13					248 918,13
Pariisi, huoneisto			273 448,24					273 448,24
Rooma, kanslia			1 870 417,93					1 870 417,93
Muut osuudet			1 598 458,00					1 598 458,00
Pariisin Instituutin säätiö, 60 Rue Des Écoles			1 395 960,00					1 395 960,00
Rooman Instituutin asunto, Via Falda 18			202 498,00					202 498,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä			215 290 911,13					205 291 001,13

Liite 11

Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset				500 000,00	2 000 000,00	355 933 537,55	358 433 537,55
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				13 606 884,61	0,00	0,00	13 606 884,61
Yhteensä				14 106 884,61	2 000 000,00	355 933 537,55	372 040 422,16

Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Sektori	Voimassa 31.12.2019	Voimassa 31.12.2018	Voimassa Muutos 2019-2018	Käytettävissä enimmäismäärä 31.12.2019
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	224 253 385,52	229 376 769,46	-5 123 383,94	243 187 926,46
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)	224 253 385,52	229 376 769,46	-5 123 383,94	243 187 926,46
Laki Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä (291/79), vuoden 2018 ensimmäinen lisätalousarvio (526/2018) ja VNp 20.9.2018; tappiokorvaussitoumuksen piiriin kuuluvien sijoitusten ja luottojen pääoma	56 065 459,06	61 188 843,00	-5 123 383,94	75 000 000,00
Laki Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä (291/79), vuoden 2012 toinen lisätalousarvio (375/2012) ja VNp 20.9.2012; tappiokorvaussitoumuksen piiriin kuuluvien sijoitusten ja luottojen pääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Laki Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä (291/79), vuoden 1993 kolmas lisätalousarvio ja VNp 16.7.1993; tappiokorvaussitoumuksen piiriin kuuluvien sijoitusten ja luottojen pääoma	168 187 926,46	168 187 926,46	0,00	168 187 926,46
Takuut yhteensä	224 253 385,52	229 376 769,46	-5 123 383,94	243 187 926,46

Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain

Valuutta	Vasta-arvo	Jakauma	Tilinpäätöspäivän kurssi
	€	%	€
Euro	172 426 446,46	76,9 %	1,0000
USD	51 826 939,06	23,1 %	1,1234
Yhteensä	224 253 385,52	100,0	

Muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavonamaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	17 237 844,00	14 556 966,00	13 565 586,00	12 034 141,00	41 454 526,00	81 611 219,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat peruteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
Aasian kehityspankki AsDB (1)					422 382 003,74	422 382 003,74
Afrikan kehityspankki AfDB (2)					366 203 623,60	366 203 623,60
Latinalaisen Amerikan kehityspankki IDB (3)					234 439 075,13	234 439 075,13
Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (4)					296 920 000,00	296 920 000,00
Yhteensä					1 319 944 702,47	1 319 944 702,47

Muut monivuotiset vastuut yhteensä 17 237 844,00 14 556 966,00 13 565 586,00 12 034 141,00 1 361 399 228,47 1 401 555 921,47

(1) Callable capital USD 474.503.943; valuuttakurssilla EUR 1 = USD 1,1234, Euroopan keskuspankki 31.12.2019

(2) Callable capital UA 296.310.000; valuuttakurssilla EUR 1 = SDR 0,80914, IMF 30.12.2019, UA = SDR

(3) Callable capital USD 263.368.857; valuuttakurssilla EUR 1 = USD 1,1234, Euroopan keskuspankki 31.12.2019

(4) Callable capital

Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liite 13

Ei esitettävää.

Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liite 14

Ei esitettävää.

Velan muutokset

Liite 15

Ei esitettävää.

Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Liite 16

Ei esitettävää.

Liite 17

Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Osuudet kansainvälisissä rahoituslaitoksissa

Kv. rahoituslaitosten osuudet ym., jotka on kirjattu kuluiksi eivätkä sisälly taseen omaisuuteen.

Tästä on siksi jätetty pois kirjanpitoarvon sarake.

Rahoituslaitos	1 Merkitty 31.12.2019 mennessä yhteensä		2 Maksettu 31.12.2019 mennessä yhteensä		3 Maksettu 31.12.2019 valuuttakurssien mukaan euroa
	Valuutta		Valuutta		
Aasian kehitys pankki, AsDB *)	USD	24 973 892,00	USD	24 973 892,00	22 230 632,01
Lat.Amerikan keh.pankki, IDB OC *, **)	USD	20 209 926,00	USD	20 209 926,00	17 989 964,39
Lat.Amerikan sijoitusyhtiö, IIC *, ***)	USD	14 249 863,00	USD	14 249 863,00	12 684 585,19
Afrikan kehitys pankki, AfDB ****)	UA	23 450 000,00	UA	23 450 000,00	28 981 387,65
Perushyödykkeiden yhteisrahasto, CFC **)	USD		USD		
Euroopan jälle rakennus- ja kehitys pankki EBRD	EUR	78 260 000,00	EUR	78 260 000,00	78 260 000,00
Yhteensä					160 146 569,24

Summien selitykset

1. **Merkityt** osuudet laitokseen liittymisestä alkaen 2019 loppuun asti.

Maksuja niistä voi aiheutua myöhemminkin, sitoumuksista riippuen.

2. **Maksetut** osuudet laitokseen liittymisestä alkaen 2019 loppuun asti.

3. **Maksettujen** osuuksien **kumulatiivinen arvo euroina** vuoden 2019 kurssien mukaan.

*) Valuuttakurssilla EUR 1 = USD 1,1234, EKP 31.12.2019

**) Latinalaisen Amerikan kehitys pankkien kuvernöörin päätöksen AG-9/16 mukaisesti Latinalaisen Amerikan kehitys pankin Fund for Special Operations -rahaston rahoituspanokset siirrettiin 1.1.2017 alkaen Latinalaisen Amerikan kehitys pankin omaan pääomaan. Suomen laskennallinen osuus Latinalaisen Amerikan kehitys pankin pääomasta kasvoi siten 1.1.2017 alkaen USD 10 583 307. Merkittyjen osakkeiden määrä pysyi kuitenkin samana.

***) Pitää sisällään IIC toisen pääomankorotuksen yhteydessä merkityt ja maksetut 628 osaketta, jotka raportoitu myös liitteessä 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset.

****) Valuuttakurssilla EUR 1 = SDR 0,80914, IMF 30.12.2019 (UA=SDR)

Liite 17 a

Hallinnonalan nettokäyttö 2017 - 2019, pl. arvonnisäveromenot

Hallinnonalan nettokäyttöä koskevassa taulukossa on otettu huomioon koko pääluokka 24., pl. arvonnisäveromenot momentilla 24.01.29.

Toteuma euroina	2019	2018	2017
Ministeriön osastot ja palvelualueet			
Ministeriön johto	10 888 470	10 005 123	10 448 841
Poliittinen osasto	82 357 209	64 731 512	69 370 389
Taloudellisten ulkosuhteiden osasto	11 579 027	14 711 532	10 795 509
Kehityspoliittinen osasto	536 397 224	533 398 445	489 576 182
Eurooppa-osasto	39 863 744	36 811 854	41 470 929
Itäosasto	9 406 105	7 864 884	8 640 081
Amerikan ja Aasian osasto	41 006 701	40 274 710	48 345 248
Afrikan ja Lähi-idän osasto	85 708 848	64 800 867	85 033 244
Viestintäosasto	7 677 856	8 850 722	8 043 200
Hallintopalvelut	27 957 520	24 043 760	23 537 762
Oikeuspalvelu	5 871 942	5 266 041	5 384 040
Kansalaispalvelut	7 050 017	8 867 212	6 447 868
Protokollapalvelut	1 396 757	1 367 942	1 591 333
Ministeriö yhteensä	867 161 420	818 814 604	808 684 626
Edustustot alueittain			
Eurooppa	59 321 974	48 880 511	49 661 772
Venäjä, Ukraina, Kazakstan ja Valko-Venäjä	-12 561 298	-9 091 060	-10 448 731
Amerikka ja Aasia	48 133 365	50 950 890	46 808 667
Afrikka ja Lähi-itä	26 112 580	25 766 355	27 805 723
Pysyvät edustustot kansainvälisissä järjestöissä ja yhteistyöelimissä	14 947 824	14 246 929	14 650 981
Edustustot yhteensä	135 954 445	130 753 625	128 478 412
Tiede- ja kulttuuri-instituutikiinteistöt	-130 351	226 695	-438 138
Yhteensä	1 002 985 514	949 794 924	936 724 900

6. ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 28. helmikuuta 2020.

Pekka Haavisto
Ulkoministeri

Ville Skinnari
Kehitysyhteistyö- ja ulkomaan-
kauppaministeri

Thomas Blomqvist
Pohjoismaisen yhteistyön
ja tasa-arvon ministeri

Matti Anttonen
Valtiosihteeri kansliapäällikkönä